

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ

Στην Αθήνα σήμερα, 5 Σεπτεμβρίου 2010, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.00', στην Αίθουσα «Προέδρου Γιάννη Νικ. Αλευρά» (151), συνεδρίασε η Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Εφήβων, υπό την προεδρία του Δ' Αντιπροέδρου της Βουλής, Βουλευτή Β' Αθηνών, κ. Βύρωνα Πολύδωρα και του Βουλευτή Νομού Αρκαδίας, κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων «Δημοκρατία - Ελευθερία» και «Αξιοκρατία - Αναξιοκρατία», που περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων (Ενιαίων, Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Εσπερινών, Ειδικών, Μουσικών και Γυμνασίων με λυκειακές τάξεις) της Ελλάδας, της Κύπρου και της αντίστοιχης τάξης των Ελληνικών Σχολείων του Εξωτερικού και των μαθητών της τελευταίας τάξης του Α' Κύκλου των Τ.Ε.Ε. (Δημοσίων, Ιδιωτικών, Ημερησίων, Απογευματινών, Εσπερινών, Ειδικών) της Ελλάδας, καθώς και των μαθητών της Β' Τάξης των Τεχνικών Σχολών της Κύπρου, που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Βουλή των Εφήβων», ΙΕ' Σύνοδος 2009 – 2010.

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αθανασιάδου Δέσποινα (Νομός Πέλλας), Ανδρεαδάκη Νίκη (Νομός Χανίων), Βαρελτζή Βασιλική (Νομός Λέσβου), Βήχος Αντώνιος (Β' Πειραιά), Γερογιάννη Θεοδώρα - Αρετή (Νομός Μαγνησίας), Γεωργιάδου Νικολέτα (Νομός Δράμας), Γυφτόπουλος Ιωάννης (Β' Πειραιά), Δούμα Αφροδίτη (Α' Αθήνας), Ζερβονικολάκης Ορέστης (Α' Πειραιά), Ζωιτάκη Ελένη (Β' Αθήνας), Θεοδωρόπουλος Σπύρος (Β' Αθήνας), Κακοσαίου Θεοδώρα (Νομός Βοιωτίας), Καμιζούλη Μαρία - Φωτεινή (Νομός Αττικής), Καμινέλης Θεόδωρος (Α' Θεσσαλονίκης), Κανάκης Ευστράτιος (Β' Αθήνας), Καραντουλαμάς Ευάγγελος (Νομός Ημαθίας), Καρυπίδης Μιχαήλ (Νομός Πιερίας), Κασαπίδου Γεωργία (Νομός Ξάνθης), Κατσιμπρής Ανδρέας (Νομός Αχαΐας), Κιούσης Νικόλαος (Νομός Έβρου), Κοζίρη Μαρία-Τζίλ (Καναδάς), Κολοβός Γεώργιος (Η.Π.Α.), Κοντογιώργου - Οικονόμου Εμμανουέλλα (Α' Θεσσαλονίκης), Κωστακόπουλος Φίλιππος (Γερμανία), Λαζαρίδου Σταυρούλα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Μαλαί Έρις (Β' Αθήνας), Μάλαμας Δημήτριος (Β' Αθήνας), Μαργαρίτη Ελπίδα (Νομός Πρεβέζης), Μασσούκη Ελένη (Α' Θεσσαλονίκης), Μητσοπούλου Άννα (Β' Αθήνας), Μοσχίδου Αναστασία (Νομός Σερρών), Μουζά Αικατερίνη (Νομός Σερρών), Μπαρτσιδμή Ιωάννα (Α' Θεσσαλονίκης), Παπαχριστοδούλου Ξανθή (Κύπρος), Παρασκευοπούλου Χριστίνα (Νομός Καστοριάς), Ρογδάκης Αντώνης (Νομός Ηρακλείου), Σακελλάρης Βασίλειος (Α' Θεσσαλονίκης), Σαρανταύγα Ελένη (Α' Αθήνας), Σιαλούνα Χριστίνα (Κύπρος), Σπατιώτη Άννα (Α' Αθήνας), Σφυρή Κρυσταλλία (Νομός Αχαΐας), Τσολάκη Έλενα (Κύπρος), Τσοτσάνη Γεωργία (Α' Πειραιά), Τσουπάνου Σοφία (Β' Αθήνας), Χατζηαντωνίου Ευάγγελος (Β' Αθήνας).

Στη συνεδρίαση παρέστησαν τα μέλη της Επιτροπής του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων»: Κυρία Αναστασία Αδάμη – Χατζοπούλου, Φιλολόγος, κυρία Σοφία Μώραλη, Εκπαιδευτικός – Ηθοποιός, καθώς και ο κ. Αχιλλέας Λεοντάρης, Σχολικός Σύμβουλος.

Επίσης, κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης προσήλθε και ο κ. Ευάγγελος Χρυσός, Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, καθηγητής Πανεπιστημίου.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, αρχίζει η συνεδρίαση.

Σας καλωσορίζω στην Βουλή των Ελλήνων. Ονομάζομαι Βύρων Πολύδωρας. Είμαι Αντιπρόεδρος της Βουλής από την πλευρά της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης. Είμαι Βουλευτής στη Β' Αθηνών. Η Β' Αθηνών είναι τα προάστια των Αθηνών κατά βάση, σαν γεωγραφική περιφέρεια. Εκλέγομαι πολλά χρόνια. Συμπροεδρεύω σήμερα στη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, με το συνάδελφο κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο, ο οποίος είναι Βουλευτής Αρκαδίας. Θα λάβει το λόγο ευθύς αμέσως.

Η Επιτροπή στην οποία μετέχετε, είναι μια από τις έξι Διαρκείς Επιτροπές που συνεδριάζουν σήμερα. Είναι η Διαρκής Επιτροπή για τη διαδικασία του νομοθετικού έργου. Πριν εισέλθει ένα νομοθέτημα στην Ολομέλεια της Βουλής ή στα Θερινά Τμήματα, περνάει από τη Διαρκή Επιτροπή. Έχουμε έξι Διαρκείς Επιτροπές: Μορφωτικών Υποθέσεων, Εξωτερικών Υποθέσεων και Εθνικής Άμυνας, Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, Οικονομικών Υποθέσεων, Κοινωνικών Υποθέσεων και Παραγωγής και Εμπορίου. Αυτές είναι οι Διαρκείς Επιτροπές, που επεξεργάζονται σε πρώτη φάση τα νομοσχέδια.

Όπως λέει το όνομα της Επιτροπής, την οποία συγκροτούμε σήμερα και εργαζόμαστε, πραγματευόμαστε νομοθετήματα σχετικά με τη δικαιοσύνη, με τη δημόσια τάξη. Το Υπουργείο σήμερα λέγεται Προστασίας του Πολίτη και Δημόσιας Διοίκησης, δηλαδή Εσωτερικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, διακυβέρνησης εν γένει.

Θέλω ειλικρινά να σας καλωσορίσω γιατί μετέχετε στη «Βουλή των Εφήβων». Είναι η 15^η Σύνοδος. Για 15^η χρονιά συνεχίζεται η «Βουλή των Εφήβων». Συνεδριάζουν χτες και σήμερα στις Επιτροπές και αύριο στην Ολομέλεια.

Θέλω να σας εκφράσω τα συγχαρητήριά μου για το ενδιαφέρον σας να μετέχετε στη «Βουλή των Εφήβων» και για την επιμέλειά σας να παρακολουθήσετε τη διαδικασία, η οποία σας έφερε εδώ. Δεν συμβαίνει σε πολλούς ανθρώπους τέτοια ευκαιρία. Δεν θα δούμε τα πράγματα του κόσμου, της κοινωνίας, της πολιτικής και της πατρίδας μας, με τα γυαλιά του μάταιου και της ματαιοσκοπίας. Δεν είναι σωστή η προσέγγιση. Θα τα δούμε με το ότι όλα έχουν ένα ενδιαφέρον. Κι αυτά δίνουν το νόημα και το σκοπό της ζωής. Οι σπουδές, η

οικογενειακή θालπωρή, η οικογένεια, που είναι ένας μικρός πολιτισμός, η κοινωνία μας, ένας άλλος πολιτισμός, η πατρίδα μας, όλα έχουν ένα ενδιαφέρον. Εσείς είστε προσωπικότητες εν τω γίνεσθαι. Κάπου πάμε, σε μια ανώτερη σφαίρα όλοι. Κανένας δεν είναι τετελειωμένος και τέλειος. Από αυτή την άποψη είναι ένα δίδαγμα, μια εμπειρία η συμμετοχή σας στη «Βουλή των Εφήβων» και αποσκοπεί στο να γνωρίσετε την αίθουσα, το πνεύμα, την ατμόσφαιρα από κοντά, χωρίς τους ενδιάμεσους συνήθως που επιτίθενται κατά της Βουλής.

Δεν έχω δει συνηγορητικό λόγο, παρά με σφιγμένα δόντια, υπέρ της Βουλής. Δεν έχω δει, όχι μόνον αυτά τα τελευταία χρόνια, αλλά δεν έχω δει και ως ιστορικός, όταν διαβάζω ιστορία. Είναι πολύ πρόσφορο αντικείμενο, θέμα και ζήτημα για κριτική και λιθοβολισμό. Καλή είναι η κριτική, αλλά απαιτείται ένα *minimum*, ένα ελάχιστο αποδοχής, παραδοχής των θεσμών.

Έτσι, λοιπόν, η «Βουλή των Εφήβων» αποσκοπεί στο να γνωρίσετε από κοντά, να πάρετε αυτήν την αίσθηση, αυτή την εμπειρία για τα πράγματα που μας αφορούν, για την πολιτική. Την πολιτική της Δημοκρατίας, της αντιπροσωπευτικής Δημοκρατίας, του Κοινοβουλευτισμού.

Δεν θα μακρύνω το λόγο, θα εισέρθουμε στην Ημερήσια Διάταξη. Αλλά προηγουμένως, θα ήθελα, μαζί με τις ευχαριστίες μου και τα συγχαρητήρια μου για τη συμμετοχή σας, να δώσω το λόγο στο συνάδελφο Συμπροεδρεύοντα κ. Οδυσσέα Κωνσταντινόπουλο, να εκθέσει μερικές σκέψεις του, να παρουσιάσει τον εαυτό του και να μας μιλήσει.

Ορίστε, κύριε Συμπρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Εγώ είμαι ο Οδυσσέας Κωνσταντινόπουλος, είμαι Βουλευτής Αρκαδίας και δεν εκλέγομαι πολλά χρόνια. Εκλέγομαι, μόλις, λίγους μήνες. Άρα και για εμένα η παρουσία μου εδώ στη Βουλή, ήταν κάτι πρωτόγνωρο, και νομίζω ότι είναι και για εσάς μια πρωτόγνωρη εμπειρία. Νομίζω ότι είναι ένα όμορφο κυριακάτικο πρωινό για εμάς. Και γιατί το λέω έτσι; Γιατί νομίζω ότι όλοι έχετε συνηθίσει την Κυριακή το πρωί να κοιμάστε μετά από ένα φοβερό ξενύχτι, μετά από διασκέδαση με φίλους.

Σήμερα, εδώ πέρα, ήρθαμε όλοι μαζί για να ανταλλάξουμε εμπειρίες, να πούμε πράγματα. Και αυτό που θέλω να σας προτείνω, είναι να πείτε αυτά που θέλετε, αυτά που λέτε με τους φίλους σας, αυτά που λέτε με την οικογένεια σας, αυτά που σκέφτεστε στην καθημερινότητά σας. Παθαίνουμε το εξής όλοι μας, κυρίως όταν έχουμε μπροστά μας μια κάμερα, όταν προσπαθούμε να μιλήσουμε ως το πούμε «επίσημα»: Χάνουμε αυτό που στην καθημερινότητα το λέμε πηγαία έκφραση και αρχίζουμε να προσπαθούμε να βρούμε δρόμους, όχι τον κεντρικό δρόμο, αλλά άλλους δρόμους για να φτάσουμε στον στόχο μας. Εγώ για να μην σας κουράσω, γιατί θα έχουμε το χρόνο να τα πούμε και αργότερα, εύχομαι να περάσετε κατ' αρχάς καλά το Σαββατοκύριακο εδώ στην Αθήνα.

Δεύτερον, σας εύχομαι να δείτε αυτήν την επίσκεψη εδώ, ως μία ωραία εμπειρία. Μια ωραία εμπειρία που έχει να κάνει με την Βουλή των Ελλήνων, δηλαδή έχει να κάνει με τους ανθρώπους που ψηφίζουν οι πολίτες, για να έρθουν εδώ και να νομοθετήσουν για λογαριασμό τους. Εδώ, οι Βουλευτές δεν ήρθαν από μόνον τους. Τους ψήφισαν οι πολίτες των νομών της Ελλάδας.

Σας ευχαριστώ, σας καλωσορίζω που με ακούσατε. Στη συνέχεια νομίζω ότι θα κάνουμε μια συζήτηση πέρα από τα τυπικά πλαίσια και μια ουσιαστική συζήτηση.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Μάλιστα.

Τώρα, στις εργασίες μας, θα κάνουμε μια κλήρωση γιατί χρειαζόμαστε να συμπροεδρεύετε. Χρειαζόμαστε δύο πρόσωπα από εσάς, που θα συμπροεδρεύσουν μαζί μας, τα οποία πρόσωπα όπως εγένετο και στην Αρχαία Αθήνα, θα εκλέγουν δια κληρώσεως.

Θα σας μοιραστεί ένα μικρό χαρτί και θα γράψετε το όνομα σας, να κάνουμε την κλήρωση για δύο πρόσωπα που θα συμπροεδρεύσουν.

(Στο σημείο αυτό μοιράζονται τα χαρτάκια στους Έφηβους Βουλευτές)

Ποιος ή ποια συνάδελφος θα μου απαντήσει αν έχει αντιπροσωπευτικότητα η Επιτροπή μας, δηλαδή τα μέλη που συμμετέχουν σε σχέση με τις περιφέρειες της Ελλάδος;

Από τη Μακεδονία πόσοι είναι;

(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από τη Μακεδονία).

Από την Ήπειρο πόσοι είναι;

(Στο σημείο αυτό σηκώνει το χέρι η Έφηβος Βουλευτής από την Ήπειρο).

Επομένως, μια από την Ήπειρο.

Από την Πελοπόννησο πόσοι είναι;

(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από την Πελοπόννησο).

Δύο από την Πελοπόννησο.

Από τη Θράκη πόσοι είναι;

(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από την Θράκη).

Από τα Ιόνια Νησιά πόσοι είναι;

(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από τα Ιόνια Νησιά).

Από την Κρήτη πόσοι είναι;

(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από την Κρήτη).

Από το Βόρειο και Νότιο Αιγαίο πόσοι είναι;

(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από το Βόρειο και Νότιο Αιγαίο).

Από τη Θεσσαλία πόσοι είναι;
(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από τη Θεσσαλία).
Από τη Στερεά Ελλάδα πόσοι είναι;
(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από την Στερεά Ελλάδα).
Ειδικότερα από την περιοχή Αθηνών-Πειραιώς πόσοι είναι;
(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από την περιοχή Αθηνών-Πειραιώς).
Από την Κύπρο, είναι πόσοι;
(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από την Κύπρο).
Από το λοιπό Απόδημο Ελληνισμό πόσοι είναι;
(Στο σημείο αυτό σηκώνουν το χέρι οι Έφηβοι Βουλευτές από τον λοιπό Απόδημο Ελληνισμό).
Από ποιες χώρες έρχεστε;
ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Γερμανία): Από τη Γερμανία.
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΛΟΒΟΣ (Η.Π.Α.): Από την Αμερική.
ΜΑΡΙΑ-ΤΖΙΛ ΚΟΖΙΡΗ (Καναδάς): Από τον Καναδά.
ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ωραία

εικόνα.

Έχει μια ανισοκατανομή η αντιπροσωπευτικότητα, αλλά καλύπτονται όλες οι περιφέρειες.
Αφού, λοιπόν, συγκεντρώθηκαν τα χαρτιά, ας διεξαχθεί η κλήρωση.
(ΚΛΗΡΩΣΗ)

Η πρώτη που κληρώθηκε είναι η Έφηβος Βουλευτής κα Αναστασία Μοσχίδου και καλείται να έρθει να συμπροεδρεύσει. Ο δεύτερος που κληρώθηκε είναι ο Έφηβος Βουλευτής κ. Θεόδωρος Καμινέλης και καλείται να έρθει να συμπροεδρεύσει.

Η Επιτροπή μας θα πραγματευθεί δύο ενότητες θεμάτων, όπως ξέρετε. Το ένα είναι η ενότητα «Δημοκρατία-Ελευθερία» και το άλλο είναι η ενότητα «Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία».

Ο κ. Βασίλειος Σακελλάρης είναι Εισηγητής και για τα δύο θέματα. Κατά τη διάρκεια της εισηγήσεως του κ. Σακελλάρη μπορείτε να εγγραφείτε όσες και όσοι θέλετε να λάβετε το λόγο.

Ας αρχίσουμε, λοιπόν, δίνοντας το λόγο στον κ. Σακελλάρη να κάνει την εισήγησή του και για τις δύο ενότητες θεμάτων. Θα έχετε πίεση χρόνου, αλλά θα το χειριστείτε.

Ορίστε, κύριε Σακελλάρη.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΗΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης - Εισηγητής): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, όπως είπε ο κύριος Πρόεδρος, τα δυο θέματα που πραγματεύεται η Επιτροπή μας είναι «Δημοκρατία-Ελευθερία» και «Αξιοκρατία-Αναξιοκρατία».

Η δημοκρατία και η ελευθερία είναι δύο έννοιες άρρηκτα συνδεδεμένες μεταξύ τους, καθώς η ύπαρξη της μιας προϋποθέτει την ύπαρξη της άλλης, δύο έννοιες με κοινό τόπο καταγωγής τη χώρα μας, δυο έννοιες οι οποίες κλείνουν αισίως 2.500 χρόνια από τη γέννησή τους.

Τα προτερήματα της δημοκρατίας έναντι των άλλων πολιτειακών μορφών, δηλαδή η ισοτιμία, η ελευθερία στοχασμού και έκφρασης, η δυνατότητα συμμετοχής του πολίτη στις εξελίξεις μέσω διαφόρων θεσμών έχουν οδηγήσει στην παραδοχή ότι η δημοκρατία δεν είναι απλώς ένα πολίτευμα, αλλά κάτι περισσότερο. Πρόκειται για τρόπο ζωής και δράσης, ο οποίος προσπαθεί να εξυψώσει το άτομο στην υψηλότερη βαθμίδα του πολιτικού βίου και να το βοηθήσει να κατακτήσει ένα υψηλότερο επίπεδο πολιτισμού.

Ωστόσο, στην εποχή μας, μέσα στη γενικότερη έκπτωση των αξιών, η δημοκρατία και η ελευθερία δεν καταφέρνουν να μείνουν αλώβητες, με αποτέλεσμα τα λόγια του Ισοκράτη να είναι επίκαιρα όσο ποτέ άλλοτε: Η δημοκρατία αυτοκαταστρέφεται, διότι καταχράστηκε το δικαίωμα της ελευθερίας και της ισότητας, διότι έμαθε τους πολίτες να θεωρούν την αυθάδεια ως δικαίωμα, την παρανομία ως ελευθερία, την αναίδεια του λόγου ως ισότητα, την αναρχία ως ευδαιμονία.

Θεμέλιο της δημοκρατίας και της ελευθερίας είναι η δημοκρατική αγωγή των πολιτών και δημοκρατική αγωγή δεν είναι η θεωρητική πολιτική διαπαιδαγώγηση, αλλά ο δημοκρατικός τρόπος ζωής που πρέπει να εφαρμόζεται στην οικογένεια, στο σχολείο, στην κοινωνία και στην πολιτεία.

Συγκεκριμένα, στο χώρο του σχολείου ο ρόλος του δημοκρατικού θεσμού των μαθητικών κοινοτήτων θα πρέπει να ενισχυθεί σημαντικά και να γίνει ουσιαστικός όχι μόνο για λειτουργικούς, αλλά και για παιδαγωγικούς λόγους.

Ταυτόχρονα, η θέσπιση και η τήρηση των νόμων δεν πρέπει να αφήνουν αδιάφορο κανέναν, επειδή αυτοί ορίζουν λεπτομερώς τι οφείλουμε να πράττουμε και τι να αποφεύγουμε. Οι συνθήκες εργασίας, οι σχέσεις μας με τους άλλους ανθρώπους, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματά μας, οι δραστηριότητες που αναπτύσσουμε, τα πάντα διέπονται και ρυθμίζονται από τους νόμους της πολιτείας. Γι' αυτό είναι χρέος των πολιτών να ενδιαφέρονται, ώστε να υπάρχει ισονομία και ευνομία.

Συγχρόνως, όμως, αρνητικά φαινόμενα όπως η δυσλειτουργία θεσμών και το χαμηλής στάθμης ήθος που επικρατεί στο πολιτικό στερέωμα έχουν απογοητεύσει μια μεγάλη μερίδα ανθρώπων, οι οποίοι προτιμούν να μην αναμειγνύονται στα κοινά, υπονομεύοντας όμως με τη στάση αυτή τη λειτουργία της γνήσιας δημοκρατίας.

Συνεπώς, προκύπτει ότι για την εύρυθμη λειτουργία του πολιτεύματος απαραίτητη είναι η ενεργός συμμετοχή των πολιτών, οι οποίοι καλούνται να ανανεώνουν συνεχώς τη δημοκρατία και να την προφυλάσσουν από εσωτερικούς και εξωτερικούς κινδύνους.

Η υποχρέωση αυτή είναι πιο μεγάλη για τους νέους, γιατί καθώς οι νέοι είναι οργανικά μέλη της κοινωνίας, οι επιπτώσεις των προβλημάτων που οφείλονται σε κακούς χειρισμούς και παραβλέψεις των υπευθύνων είναι ιδιαίτερα σοβαρές και γι' αυτούς τόσο στο παρόν όσο και στο μέλλον. Επομένως, η απομάκρυνση των νέων από τα κοινά και η αδιαφορία τους προς αυτά δεν τους απαλλάσσει από τα προβλήματα, αντίθετα τα διαιωνίζει και τα κάνει πιο απειλητικά.

Παράλληλα, διευρυμένη δημοκρατία υπάρχει όχι μόνο με την σε τακτά διαστήματα αλλαγή των κυβερνήσεων, αλλά και με τη συμμετοχή του λαού στη λήψη σημαντικών αποφάσεων, τη λεγόμενη συμμετοχική δημοκρατία, όπως γίνεται σε ορισμένες χώρες μέσω δημοψηφισμάτων, με αποτέλεσμα να έχουμε κατ' επίφαση δημοκρατία.

Θεμελιώδες αίτημα της δημοκρατίας είναι η αξιοκρατία, αφού στη δημοκρατία όλοι οι πολίτες έχουν ίσες ευκαιρίες και η ανάδειξη των αρχόντων και η ανάληψη των δημοσίων αξιωμάτων δεν γίνεται με κριτήριο την καταγωγή, την οικονομική κατάσταση ή την κοινωνική θέση, όπως συμβαίνει σε άλλα πολιτεύματα, αλλά με κριτήριο τις ικανότητες και τη διάκριση των ανθρώπων σε κάποιο τομέα.

Το ότι η αξιοκρατία είναι βασικό στοιχείο της δημοκρατίας επιβεβαιώνεται και από τα λόγια του Περικλή: Κάθε πολίτης προτιμάται στα δημόσια αξιώματα όχι γιατί ανήκει σε ορισμένη τάξη, αλλά για την προσωπική του αξία, εφόσον διακρίνεται σε κάποιον κλάδο.

Δυστυχώς, όμως, η αναξιοκρατία ταλάνιζε και ταλανίζει τη χώρα μας. Η έλλειψη αξιοκρατικών θεσμών για καθορισμό αντικειμενικών κριτηρίων, προκειμένου να καταληφθεί μια θέση, οι πελατειακές σχέσεις πολιτικών και ψηφοφόρων, το καταναλωτικό και υλιστικό πρότυπο της εποχής μας και φυσικά η αύξηση της ανεργίας οδηγούν στην κατάλυση της αξιοκρατίας.

Οι νέοι για να βρουν δουλειά είναι υποχρεωμένοι να έχουν διασυνδέσεις και γνωριμίες. Τα προσόντα δεν λαμβάνονται υπ' όψιν για την πρόσληψη σε κάποια δουλειά. Ο νεποτισμός αποτελεί σύνηθες φαινόμενο. Η ευνοιοκρατία με κριτήρια κομματικά, ιδεολογικά ή προσωπικά οδηγεί σε στασιμότητα, σκάνδαλα, αδράνεια και αυθαιρεσίες.

Φαινόμενα αναξιοκρατίας παρατηρούνται ακόμη και στα σχολεία, όπως νοθείες στις εκλογές 15μελών συμβουλίων και αξιολόγηση μαθητών από κάποιους εκπαιδευτικούς με κριτήρια προσωπικά, κοινωνικά, οικονομικά. Η αναξιοκρατία ναρκοθετεί την κοινωνική συνοχή, την ποιότητα ζωής και την ποιότητα της εξουσίας. Συνεπώς, η παρουσία της είναι παράλογη, αντιδημοκρατική και εθνικά επιζήμια.

Από τα παραπάνω, γίνεται φανερό ότι η αξιοκρατία καθίσταται αναγκαία για τη λειτουργία της δημοκρατίας και για όλες τις εκφάνσεις της ζωής μας. Η παρουσία της εξασφαλίζεται πρωταρχικά με την παιδεία και μάλιστα την ανθρωπιστική.

Επομένως, το εκπαιδευτικό σύστημα και η πολιτεία γενικότερα οφείλουν να διαπαιδαγωγούν έτσι τους πολίτες, ώστε να αποδέχονται τους άριστους και τους ικανούς στις διάφορες θέσεις και αξιώματα. Έτσι θα καλλιεργηθούν στην κοινωνία ηθικοί κώδικες λειτουργίας που θα καταπολεμούν την ιδιοτέλεια και τις εγωιστικές αντιλήψεις.

Παράλληλα, η οικογένεια ως φορέας κοινωνικοποίησης μπορεί να συμβάλει, ώστε τα μέλη της από τα πρώτα χρόνια της ζωής τους να εκπαιδεύονται στην αποδοχή της αξιοκρατίας και όχι στη χαριστική συμπεριφορά.

Μεγάλο μέρος για την επικράτηση της αξιοκρατίας ανήκει και στην πολιτεία, η οποία οφείλει να πείσει την κοινωνία και τους πολίτες ότι το κράτος ο μέχρι τώρα μεγαλύτερος παραβάτης θα εφαρμόζει πρώτα το ίδιο τους νόμους, ότι η ισονομία θα ισχύει για όλους χωρίς εξαιρέσεις για τους ισχυρούς, ότι οι παραβλέψεις του Συντάγματος δεν θα είναι κενό γράμμα, ότι τα οικονομικά βάρη θα κατανέμονται δίκαια, ότι η παιδεία και η υγεία δεν θα προσφέρονται μόνο στους προνομιούχους.

Σε αυτή την κατεύθυνση συμβάλλει βέβαια και το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού, το οποίο όμως πρέπει να ενισχυθεί, να γίνει πιο ευέλικτο και να μην αφήνει περιθώρια για προσλήψεις με υποκειμενικά κριτήρια.

Σημαντική είναι και η βοήθεια που μπορεί να προσφέρει το διαδίκτυο, ώστε με μεγαλύτερη διαφάνεια και αντικειμενικότητα, μετά την αποστολή βιογραφικού σημειώματος, να προσλαμβάνονται οι πλέον άξιοι, δηλαδή ο κατάλληλος άνθρωπος στην κατάλληλη θέση. Έτσι θα μπορούμε να λεγόμαστε δημοκρατικοί πολίτες με δημοκρατικό πνεύμα και νόημα, τη στιγμή που η συμπεριφορά μας και η στάση μας απέναντι στον καθέναν θα διέπεται από ανιδιοτελές, ανθρωπιστικό και αντικειμενικό πνεύμα.

Σας ευχαριστώ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε τον κ. Σακελλάρη, το βασικό Εισηγητή. Εξέθεσε τα θέματα με σαφήνεια, με μια μεθοδικότητα, η οποία εντυπωσιάζει. Έχει δώσει νύξεις και αφορμές σε όλους σας όσοι θέλετε να λάβετε το λόγο και έχουμε έναν ικανοποιητικό αριθμό εγγεγραμμένων που συνεχίζει να μεγαλώνει.

Θα ήθελα να κάνω δύο παρατηρήσεις. Δεν θα παρέμβω σε άλλους ομιλητές. Όμως, θεωρώ αναγκαίο να επαινέσω την επίκληση του κ. Σακελλάρη μιας αποστροφής του Περικλέους από το Θουκυδίδη. Είχα γράψει μια μονογραφία και αισθάνομαι την υποχρέωση να σας εξηγήσω περί τίνος πρόκειται.

Είμαστε στα επαναστατικά Συντάγματα του 1821. Πρόκειται για τρία επαναστατικά Συντάγματα, πριν ακόμα διαμορφωθούμε και συγκροτηθούμε ως κρατική οντότητα. Το πρώτο είναι της Επιδαύρου, το δεύτερο του Άστρους και το τρίτο της Τροιζήνας.

Και στα τρία, υπάρχει μία ρήτρα αξιοκρατίας, μία διάταξη περί αξιοκρατίας η οποία λέει: Για τα δημόσια αξιώματα όλοι οι Έλληνες έχουν το δικαίωμα να μετέχουν «Δοτήρ δε τούτων», των αξιωμάτων και των τιμών, «είναι η αξιότης εκάστου».

Ήρθαν μερικοί συγγραφείς, σχολιαστές και αυτή τη διάταξη την ερμήνευσαν ότι κατάγεται από τη Declaration Des Droits De L' Homme Et Du Citoyen από τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη της Γαλλικής Επανάστασης του 1789, όπου υπάρχει μία συγγενής ρήτρα.

Έτσι, λοιπόν, είμαστε στα επαναστατικά συγγράμματα με τη ρήτρα περί αξιοκρατίας. Οι ερμηνευτές λένε ότι την πήραμε από τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και του Πολίτη της Γαλλικής Επανάστασης του 1789.

Αυτό, όμως, που είπε ο κ. Σακελλάρης τι δείχνει; Δείχνει ότι και οι Γάλλοι είχαν πάρει αυτή τη διάταξη από το Κείμενο του Περικλέους. Και αυτό είναι ακριβές. «... ή απ' αρετής προτιμάται» λέει ο Θουκυδίδης. Αυτή είναι μία πρώτη παρατήρηση για να δείτε πώς γίνονται οι κύκλοι των πολιτικών και ακαδημαϊκών δανείων και αντιδανείων.

Και για τη δημοκρατία θέλω να σας πω έναν ορισμό. Υπάρχουν πάρα πολλοί ορισμοί. Είναι ο ορισμός πάλι από τον *Επιτάφιο* του Περικλέους που λέει ότι: Είναι πολίτευμα η δημοκρατία. «Χρώμεθα γαρ πολιτεία ου ζηλούση τούς των πέλας νόμους, παράδειγμα δε μάλλον αυτοί όντες τισίν ή μιμούμενοι εταιρους». Και το όνομα αυτής δημοκρατία, διότι επικρατεί η γνώμη των πολλών και όχι των ολίγων.

Εδώ έχουμε και μία συμπληρωματική διατύπωση η οποία έρχεται από όλη την Ελληνική Γραμματεία. Κρατήστε αυτή τη σημείωση να με θυμόσαστε: Τέσσερα «ισ» ορίζουν τη δημοκρατία, ισηγορία, ισοτιμία, ισονομία, ισοπολιτεία.

Είτε καλώς είτε κακώς η παγκόσμια πολιτική και κοινωνική και φιλοσοφική σκέψη έχει ως αφετηρία αυτό το θαύμα που έγινε εδώ στην Αθήνα στους κλασικούς χρόνους, στους αρχαίους χρόνους, να συνέλθουν σε πενήντα στρέμματα γύρω από την Ακρόπολη, σε μία σύνοδο αστέρων –που λέει ο λόγος- οι πενήντα κορυφαίοι όλων των εποχών της παγκόσμιας σκέψης.

Ήθελα, λοιπόν, να κάνω αυτές τις δύο προσθήκες, την πρώτη για το πως έγινε ο κύκλος της διάταξης περί αξιοκρατίας και τη δεύτερη για τα τέσσερα «ισ» που ορίζουν τη δημοκρατία. Δεν ξαναμιλάω άλλο στις παρεμβάσεις σας. Και δίνω, το λόγο αφού ευχαριστήσω τον βασικό Εισηγητή, στην κυρία Ζωϊτάκη Ελένη προερχομένη από τη Β' Αθηνών.

Ορίστε, κυρία Ζωϊτάκη, έχετε το λόγο για τρία λεπτά.

ΕΛΕΝΗ ΖΩΪΤΑΚΗ (Β' Αθήνας): Ερχόμενη εδώ θα ήθελα ουσιαστικά να θέσω το θέμα για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με μαθησιακές δυσκολίες, λόγω της αναξιοκρατίας που υπάρχει σε βάρος τους.

Αρχικά θα ήθελα να επισημάνω την έλλειψη γνώσεων των εκπαιδευτικών όσον αφορά τα άτομα με μαθησιακές δυσκολίες, οι οποίοι εκκολλαπτόμενοι μέσα σε μία κοινωνία που προτάσσει τη βόλεψη και τη μονιμότητα, δεν επιμορφώνονται και ουσιαστικά αδιαφορούν για τα παιδιά, τα οποία είτε παρουσιάζουν δυσλεξία, είτε απόσπαση προσοχής, είτε οποιαδήποτε άλλη μορφή μαθησιακής δυσκολίας.

Αδιαφορούν με εμφανή ρατσιστικό τρόπο γι' αυτά τα παιδιά και έτσι τα καταδικάζουν σε έναν φαύλο κύκλο. Διότι, η δυσλεξία όπως και η απόσπαση προσοχής, αν γίνει έγκαιρος εντοπισμός, μπορεί να εξαλειφθεί σε ολόκληρο το βαθμό. Επειδή, όμως, οι εκπαιδευτικοί δεν έχουν αυτή την κατάλληλη μόρφωση, δεν είναι δυνατόν να το αναγνωρίσουν στις ηλικίες που πρέπει, οι οποίες είναι από τεσσάρων μέχρι δέκα ετών.

Δυστυχώς έτσι σε μία χώρα που δεσπόζει η αναξιοκρατία, η ευνοιοκρατία, οι πελατειακές σχέσεις, κάποιοι επιτήδριοι εκμεταλλεύονται το γεγονός ότι αυτά τα άτομα εξετάζονται προφορικά και αν και δεν έχουν κάποια μορφή δυσλεξίας, παίρνουν βεβαίωση για διάγνωση δυσλεξίας, με αποτέλεσμα να εξετάζονται προφορικά σε βάρος των παιδιών τα οποία έχουν όντως αυτά τα προβλήματα.

Εν συνέχεια, η έλλειψη παιδοψυχολόγων στα σχολεία, κάνει ακόμη πιο δύσκολο τον εντοπισμό της δυσλεξίας ή της απόσπασης προσοχής. Επειδή θα ήταν σωστό να ξεφύγουμε από αυτή την ουτοπική εξωραϊσμένη άποψη που έχουμε για τις μαθησιακές δυσκολίες, θα ήταν ακολούθως ευδόκιμο να αναλογιστούμε ότι η έλλειψη ενημέρωσης των μαθητών τους εξωθεί σε ρατσιστικά σχόλια και υποτίμηση των συμμαθητών τους που αντιμετωπίζουν μαθησιακές δυσκολίες.

Βάσει ερευνών οι δυσλεκτικοί λόγω της δυσλειτουργίας που έχει ένα μέρος του εγκεφάλου τους, αναπτύσσουν σε μεγαλύτερο βαθμό τα υπόλοιπα μέρη του εγκεφάλου τους. Έτσι, οι περισσότεροι από αυτούς έχουν πολύ υψηλότερο δείκτη νοημοσύνης.

Αντί να εκμεταλλευτούμε αυτά τα άτομα, τα εξωθούμε σε μία κατάσταση από την οποία δε μπορούν να βγουν εύκολα. Διότι, για να κάνει κάποιος λογοθεραπεία και για να μπορεί ένα παιδί να βλέπει παιδοψυχολόγο και λογοθεραπευτές χρειάζεται για τη συνεδρία 50 με 60 ευρώ την ώρα. Αυτά είναι χρήματα τα οποία δεν τα έχουν όλοι. Επίσης στην επαρχία δεν υπάρχουν πολλά λογοθεραπευτικά κέντρα. Εμείς εδώ στην Αθήνα είμαστε τυχεροί.

Εν κατακλείδι, το κράτος θα μπορούσε να παρέχει σεμινάρια στους εκπαιδευτικούς, να ενημερώνει τους γονείς και αργότερα τα παιδιά –όταν βρίσκονται σε κάποια κατάλληλη ηλικία- αλλά και να παρέχει παιδοψυχολόγους και λογοθεραπευτές στα σχολεία. Έτσι, χιλιάδες παιδιά θα μπορέσουν να μην έχουν ούτε το πρόβλημα της δυσλεξίας σε όλη τους τη ζωή και έτσι θα μπορέσουν από μικρή ηλικία να το εξαλείψουν, αλλά ούτε να καταδικάζονται ως «κακοί μαθητές» επειδή έχουν απόσπαση προσοχής, δηλαδή επειδή λειτουργεί διαφορετικά ο εγκέφαλός τους.

Ευχαριστώ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Και εμείς ευχαριστούμε την κυρία Ζωιτάκη.

Ήταν ενδιαφέρουσα η έμφαση που έδωσε στο ζήτημα της δυσλεξίας και στα συναφή ζητήματα. Την ευχαριστούμε γι' αυτό. Άπτεται πράγματι του κεφαλαίου της φροντίδας του κράτους και των ειδικών για την καθιέρωση και κατοχύρωση της αξιοκρατικής διαδικασίας.

Το λόγο έχει η κυρία Αθανασιάδου Δέσποινα από την Πέλλα.

Ορίστε, κυρία Αθανασιάδου, έχετε το λόγο.

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΟΥ (Νομός Πέλλας): Στις ημέρες μας η πολιτική ζωή δοκιμάζεται από διάφορα φαινόμενα, από την ευνοιοκρατία, το πελατειακό σύστημα, την αδιαφορία για τα κοινά, τα διάφορα σκάνδαλα που συμβαίνουν. Γι' αυτό το λόγο θεωρώ ότι η παιδεία διεκδικεί και πρέπει να παίξει τον καθοριστικό ρόλο, για να μάθουν από νωρίς όλοι οι νέοι τις δημοκρατικές αρχές και τα δικαιώματα που έχουν, την ελευθερία λόγου, την ελευθερία έκφρασης, όπως και τις υποχρεώσεις τους.

Ευχαριστώ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ, την κυρία Αθανασιάδου.

Η παρέμβασή της ήταν ευσύνοπτη και σαφής.

Το λόγο έχει η κυρία Ματσούκη Ελένη από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

Ορίστε, κυρία Ματσούκη, έχετε το λόγο.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΤΣΟΥΚΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Εγώ θα ήθελα να αναφερθώ κυρίως στο θέμα ότι οι πολίτες και περισσότερο οι νέοι εκφράζουν τη δυσπιστία τους απέναντι στη Δημοκρατία και τους θεσμούς που συνυπάρχουν μαζί της. Είναι εμφανές ότι σήμερα οι νέοι δεν πιστεύουν στην αξία της Δημοκρατίας ή έχουν συνδέσει την ελευθερία με την ασυδοσία ή ακόμη και με την αναρχία.

Γι' αυτό, ένα σημαντικό βήμα προς την ενίσχυση της Δημοκρατίας και την αποκατάσταση της αξίας της θα ήταν η αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε να προάγουμε ακόμη περισσότερους δημοκρατικούς θεσμούς ως το μόνο μέσο για να μπορέσουμε να επιλύσουμε τα προβλήματά μας.

Γι' αυτό το λόγο, κατά την άποψή μου, μια ενδιαφέρουσα πρόταση θα ήταν η ακόμα περισσότερο συμμετοχική δημοκρατία, δηλαδή, να μην χρειάζεται να ψηφίζουμε μόνο κάθε τέσσερα χρόνια, αλλά σε ζητήματα που ενδιαφέρουν τους πολίτες, κυρίως σε τοπικό επίπεδο, να έχουν τη δυνατότητα και την ευκαιρία να εκφράσουν την άποψή τους, επικυρώνοντάς την με ψήφο. Με αυτό τον τρόπο, θα επιτύχουμε καλύτερη κατανομή της εξουσίας, με αποτέλεσμα οι πολίτες να γίνουν πιο ενεργοί, αλλά και να εμπιστεύονται περισσότερο το θεσμό για τον οποίο οι πρόγονοί μας πάλεψαν τόσο πολύ, δηλαδή, τη Δημοκρατία.

Ευχαριστώ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία Ματσούκη Ελένη. Σημειώθηκε ότι έδωσε έμφαση σε μια ενίσχυση της άμεσης δημοκρατίας μέσω των τοπικών δημοψηφισμάτων. Εκτιμάται και το πειθαρχημένο και ευσύνοπτο της παρεμβάσεώς της.

Θα ζητήσω από τη Συμπροεδρεύουσα να δώσει το λόγο στην επόμενη ομιλήτρια.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΟΣΧΙΔΟΥ (Νομός Σερρών – Συμπροεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Κοντογιώργου-Οικονόμου Εμμανουέλα από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Εγώ θα ήθελα να αναφερθώ στο ρόλο της παιδείας σήμερα γενικότερα. Ένα πράγμα που μας δίνει απλόχερα η κοινωνία μας σήμερα είναι η Δημοκρατία, δηλαδή, η ελευθερία της βούλησης, η ελευθερία της έκφρασης. Η γέφυρα που τρέφει και ζωντανεύει τη Δημοκρατία είναι η παιδεία, η οποία πρέπει να γίνει κύριο μέλημα στη σημερινή Ελλάδα, επειδή η γνώση και οι θεσμοί αποτυπώνονται στο άτομο από την παιδική και την εφηβική ακόμα ηλικία και καθορίζουν τις επιλογές του και το άτομο του για την υπόλοιπη ζωή του.

Πρέπει να αντιστρέψουμε τη λογική ότι ο χώρος της παιδείας είναι προβληματικός. Πρέπει να γίνει λειτουργικός. Πρέπει να στοχεύσουμε σε ένα σχολείο ανθρωποκεντρικό και όχι τεχνοκρατικό, που δημιουργεί ολοκληρωμένους ανθρώπους, αναδεικνύει την προσωπικότητα και τις δεξιότητες των μαθητών, καθιστώντας τους συνειδητοποιημένους ανθρώπους-πολίτες, που τοποθετούν το καλό του συνόλου πάνω από το δικό τους.

Αυτό μπορεί να επιτευχθεί, αν επικεντρώσουμε στον κάθε μαθητή ξεχωριστά, αν τον αντιμετωπίσουμε ως ξεχωριστή προσωπικότητα και όχι ως ένα κομμάτι της κρατικής μηχανής. Η γνώση στα σχολεία πρέπει να γίνει πιο ολοκληρωμένη. Κακά τα ψέματα, η τέχνη σήμερα υποβαθμίζεται και πρέπει να υπάρχουν πιο εξειδικευμένα μαθήματα στα σχολεία, όπως η ηθοποιία, η λογοτεχνία, η ζωγραφική.

Όμως, το σημαντικότερο για μένα, το πιο ουσιαστικό είναι οι ημερίδες, τουλάχιστον κάθε εβδομάδα, με διακεκριμένους ανθρώπους που θα ενημερώνουν τους μαθητές πάνω στο αντικείμενό του ο καθένας. Διότι δεν υπάρχει μεγαλύτερη τιμή -και μιλάω ως μαθήτρια προσωπικά και πιστεύω και οι υπόλοιποι- από το να μπορούμε να ακούσουμε, να συναναστραφούμε και να μιλήσουμε με αναγνωρισμένους ανθρώπους που θα μας βοηθήσουν να πάρουμε σημαντικές αποφάσεις για το μέλλον μας και να ανακαλύψουμε τον εαυτό μας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κ. Κοντογιώργου-Οικονόμου, η οποία έκαμε μία αναφορά στο πώς η παιδεία -έτσι το προσέλαβα εγώ ως Προεδρεύων- μπορεί να είναι ένας συντελεστής για την εμπέδωση της Δημοκρατίας και της ελευθερίας μέσω της ανάπτυξης της προσωπικότητας του μαθητού ως εν δυνάμει ενεργού πολίτου της κοινωνίας και με τη διάσταση της αξιοπρέπειας πάλι στην παιδαγωγική διαδικασία.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΟΣΧΙΔΟΥ (Νομός Σερρών – Συμπροεδρεύουσα της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Τσουμπανου Σοφία από τη Β' Αθήνας.

ΣΟΦΙΑ ΤΣΟΥΠΑΝΟΥ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε και Έφηβοι Βουλευτές, ένα σημείο που με προβληματίζει είναι το κατά πόσο είναι σωστό να καταλαμβάνουν τα έδρανα της Βουλής για πολλές δεκαετίες τα ίδια άτομα. Πιστεύω πως δεν μπορεί να είναι κάποιος Βουλευτής για όλη του τη ζωή, γιατί δεν έχει την επάρκεια γνώσεων των προβλημάτων της καθημερινότητας. Επομένως, πώς υποστηρίζει κάτι ή προτείνει κάτι, όταν ο ίδιος δεν έχει εργαστεί ποτέ στη ζωή του;

Άτομα σε κεντρικές θέσεις της Βουλής και της Κυβέρνησης μας υπόσχονται την επίλυση κοινωνικών, οικονομικών και άλλων προβλημάτων και πως θα προσπαθήσουν για το καλύτερο. Και βέβαια, δεν αμφισβητώ την καλή πρόθεση κάποιων να το κάνουν, αλλά τελικά, τι μένει; Μένει άλλος ένας θεωρητικά επαγγελματίας - γιατί, προφανώς, ποτέ δεν υπήρξε πρακτικά- να ασχολείται με βαρυσήμαντα θέματα και προβλήματα που ταλανίζουν τον αληθινά εργαζόμενο άνθρωπο. Άρα, πώς μπορεί να καταθέσει ρεαλιστικές και πραγματοποιήσιμες προτάσεις;

Αντίστοιχα, μπορούμε να πάρουμε το παράδειγμα διαφόρων στελεχών και εκπροσώπων κοινωνικών ομάδων που μπορεί να υποστηρίζουν τη δημόσια εκπαίδευση και τα νοσοκομεία, ενώ οι ίδιοι ή και τα παιδιά τους ποτέ δεν έχουν φοιτήσει σε δημόσιο σχολείο, αλλά ούτε έχουν απευθυνθεί στο δημόσιο σύστημα υγείας. Αυτό φυσικά είναι μεγάλη υποκρισία, καθώς ο βερμπαλισμός υπερισχύει της πραγματικής στάσης ζωής.

Άρα, πιστεύω ότι είναι εύλογο το ερώτημα γιατί τελικά δεν γίνεται ανανέωση των Βουλευτών. Η απάντηση είναι απλή: Γιατί δεν υπάρχει κανένας νόμος που να απαγορεύει τη δια βίου εκτέλεση βουλευτικών καθηκόντων και δεύτερον, γιατί οι ισόβιοι Βουλευτές έχουν μηχανισμούς υποστήριξής τους, μέσω του Τύπου ή άλλων εξυπηρετήσεων και δεν επιτρέπουν καν την είσοδο άφθαρτων, νέων και ικανών προσώπων στο ψηφοδέλτιο.

Είναι χρόνια που βλέπουμε τα ίδια πρόσωπα υποψήφια για κάποιο αξίωμα. Ίδια πρόσωπα, ίδιες ιδέες και ίδια πολιτική κατάσταση. Άρα, πρέπει να υπάρχει ανανέωση των Βουλευτών, να ακούγονται καινοτόμες σκέψεις, με την προοπτική να αφομοιωθούν από την κοινωνία του σήμερα, γιατί αλλάζει η κοινωνία, αλλάζουν οι απαιτήσεις της και οι ανάγκες της. Το μόνο που δεν αλλάζει τελικά είναι τα ψηφοδέλτια. Και αν κάποιος νέος άνθρωπος προσπαθήσει να συμμετέχει σε οποιαδήποτε εκλογική αναμέτρηση, φυσικά δεν έχει μεγάλες πιθανότητες, αφού η «μονιμότητα» κάποιων Βουλευτών δεν του αφήνει πολλά περιθώρια. Είναι όντως δημοκρατικό αυτό; Εγώ θεωρώ πως όχι.

Μπορούμε, όμως, να το ενισχύσουμε και να δώσουμε την ευκαιρία στη γενιά που αύριο θα βρίσκεται σε αυτή την Αίθουσα, σ' αυτό το Βήμα για κάτι καλύτερο. Δεν θέλουμε να απογοητεύσουμε όσους μας πιστεύουν και είναι πολλοί προφανώς, οπότε προτείνω την καθιέρωση δύο ή έστω τριών βουλευτικών θητειών, ούτως ώστε να ανανεώνονται συχνά τα πολιτικά πρόσωπα της Βουλής και τα Κόμματα να αναγκάζονται να επιλέγουν τους άριστους, δηλαδή, όσους είναι άξιοι για να μας εκπροσωπήσουν.

Ευχαριστώ.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σας είπα από την αρχή ότι πιστεύω ότι σήμερα πολλές φορές παθαίνουμε αυτό που έχουμε πάθει και εμείς στη Βουλή. Ερχόμαστε ο καθένας και λέει αυτά που έχει να πει. Πέρα από το θέμα, πολλές φορές, αν μας ακούσετε στη Βουλή, θα δείτε και θα πείτε «αυτοί εκεί πέρα τι λένε;».

Προς Θεού! Δεν είπα για σας. Θέλω να σας πω για μας. Θα σας μιλήσω για μας. Δεν θα σας μιλήσω για σας. Θα σας πω ότι στη Βουλή πολλές φορές έχουμε ετοιμάσει κάτι νωρίτερα και πολλές φορές μπορεί να πείτε «μα, αυτοί οι άνθρωποι τι λένε;».

Δυστυχώς, αυτό συμβαίνει σε πολλές εκφάνσεις της ζωής. Θέλω να σας πω το εξής: Θεωρώ ότι από εδώ όλοι είστε στο facebook -αν όχι όλοι, η πλειοψηφία- ή είστε στο διαδίκτυο με διάφορους τρόπους. Όλοι έχουμε ευθύνη γι' αυτά που γράφουμε, γι' αυτά που λέμε. Θέλω να σας ρωτήσω: Πόσες φορές όλοι μας ανοίξαμε μέσα από αυτό -γιατί και αυτό είναι συμμετοχική δημοκρατία που όλοι αναζητούμε και το internet είναι εργαλείο της συμμετοχικής δημοκρατίας- να συζητήσουμε στο status μας και να υπάρξει μια συζήτηση για ένα θέμα που μας απασχολεί, αυτό που βάλατε εσείς, αυτό που έβαλαν οι συνάδελφοι, τη δυσλεξία, για παράδειγμα.

Είμαι κάθε μέρα -είμαστε σχεδόν στην ίδια γενιά, είναι πολύ λίγα τα χρόνια που έχω φύγει από το σχολείο- και δεν το έχω δει σε κανέναν. Άρα, υπάρχει ένα θέμα ευθύνης όλων μας.

Το δεύτερο είναι ότι μιλάμε όλοι μας για τη συμμετοχική δημοκρατία. Εγώ συμφωνώ. Άλλωστε, είναι και ένας όρος που η παράταξή μου έχει φέρει στην επικαιρότητα.

Δεν μας είπατε, όμως και θα ήθελα, συνάδελφοι, να μας πείτε τι θεωρείτε εσείς συμμετοχική δημοκρατία. Δηλαδή, τι δημοψήφισμα να κάνουμε στο δήμο της Τρίπολης που είμαι εγώ; Τι θα θέλατε εσείς να ψηφίσετε; Για ποια πράγματα; Θα ήθελα να ακούσω τις προτάσεις, τις ιδέες.

Λέτε για το σύστημα, υπάρχει μια λέξη «ευνοιοκρατία», και όλα αυτά τα πράγματα. Εγώ μ' αυτά συμφωνώ. Συνήθως, όταν κάναμε μάθημα στην έκθεση, είτε στο σχολείο, είτε στο φροντιστήριο, αυτά τα συζητούσαμε και τα λέγαμε.

Πιστεύετε στο θεσμό του ΑΣΕΠ; Λειτουργεί ο θεσμός του ΑΣΕΠ; Υπάρχουν προτάσεις ή έχετε δει στον οικογενειακό σας χώρο, στο σχολείο σας, στην παρέα σας, πράγματα που πρέπει να αλλάξουν; Να τα ακούσουμε. Θα ήθελα πάρα πολύ να τα ακούσουμε για να τα αλλάξουμε.

Σας είπα πριν ότι ο κ. Πολύδωρας και εγώ, που δεν είχαμε σχέση με κάποια οικογένεια που να έχει παράδοση στην πολιτική, ήρθαμε εδώ γιατί μας ψήφισαν οι πολίτες. Δεν ήρθαμε μέσω τίποτα άλλου. Καλώς ή

κακώς, πρέπει να αποδεχθούμε ότι οι πολίτες, δηλαδή εσείς, εμείς, όλοι –και εγώ κάποτε χρειάστηκε να ψηφίσω- ψηφίζουμε κάποιους ανθρώπους. Δεν μπορεί τη μία μέρα να τους ψηφίζουμε και την άλλη μέρα να τους βρίζουμε. Αδικεί τη συμπεριφορά μας. Αδικεί εμάς τους ίδιους.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α΄ Πειραιά): Θα μπορούσα να έχω το λόγο;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαρίστως.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α΄ Πειραιά): Όταν εκείνοι αδικούν εμάς, όμως;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σε ποιο τομέα;

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α΄ Πειραιά): Λέγοντας άλλα και κάνοντας άλλα;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτό είναι σημαντικό. Το πιο

σημαντικό είναι αυτό που είπες. Όμως, εσύ κάθε φορά έχεις τη δύναμη της ψήφου. Γι' αυτό η δημοκρατία μας έχει μια ψήφο, μια ψήφο έχεις εσύ, μια ψήφο και ο κ. Πολύδωρας, μια ψήφο και εγώ. Γι' αυτό είμαστε μέσα σε ένα κράτος, το οποίο έχει κανόνες και κάθε τέσσερα χρόνια έχουμε τη δύναμη –και γι' αυτό υπάρχουν πλειοψηφίες και μειοψηφίες, έτσι γίνεται και στην οικογένειά σου, έτσι γίνεται και στην ομάδα σου, έτσι γίνεται παντού, έτσι γίνεται και στο σχολείο σου, έτσι γίνεται στη ζωή να υπάρχουν πλειοψηφίες και μειοψηφίες- να προχωρήσουμε σε μια άλλη κατεύθυνση.

Αν έχεις να μου προτείνεις ένα άλλο σύστημα, το οποίο θα μπορούσαμε να το δούμε, ευχαρίστως. Εγώ μπορώ να στα λέω αυτά με άνεση. Ξέρεις γιατί; Γιατί είμαι οκτώ μήνες Βουλευτής και δεν έχω καμία ανάγκη να υπερασπιστώ το σύστημα, αυτό που λέτε σύστημα.

Από την άλλη, όμως, δεν μπορώ να αδικώ αυτήν την προσπάθεια που κάνουν οι άνθρωποι. Δηλαδή, πώς να αδικήσω αυτούς τους ανθρώπους που τιμούν κάποιους ανθρώπους τόσα χρόνια στη Βουλή; Με ποιο διάταγμα θα έρθει κάποιος αυτούς τους ανθρώπους να τους πετάξει έξω, όταν οι πολίτες τους θέλουν, όταν εσείς τους ψηφίζετε;

ΣΟΦΙΑ ΤΣΟΥΠΑΝΟΥ (Β΄ Αθήνας): Θα μπορούσα να έχω το λόγο;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ναι, ναι.

ΣΟΦΙΑ ΤΣΟΥΠΑΝΟΥ (Β΄ Αθήνας): Είπα και προηγουμένως ότι αυτοί οι Βουλευτές που έχουν κάνει κάποιο όνομα στη Βουλή, αρχικά υποστηρίζονται από κάποιους μηχανισμούς, κάνοντας και τα λεγόμενα –δεν ήθελα να χρησιμοποιήσω τη λέξη προηγουμένως- «ρουσφέτια» που τα ξέρουμε όλοι. Και πολλοί το έχουμε πάθει αυτό, δηλαδή, έχουμε ζητήσει μια εξυπηρέτηση από κάποιον Βουλευτή, με την ελπίδα ότι βγαίνοντας θα μας εξυπηρετήσει, όπως έχουμε πει.

Είναι και το άλλο θέμα που έθιξα.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Στη Β΄ Αθηνών ψηφίζουν...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Πρόεδρος της Επιτροπής): Ενάμισι εκατομμύριο ψηφοφόροι.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Να μη σας πω εγώ για την Αρκαδία που είναι λίγοι. Θα σας πω για τη Β΄ Αθηνών. Πιστεύετε...

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΤΖΗ (Νομός Λέσβου): Θα μπορούσα να έχω το λόγο;

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αν θέλεις να τελειώσω κι αμέσως μετά να πάρεις το λόγο. Ελπίζω να σας αρέσει αυτό που κάνουμε, να μη κάνουμε μονολόγους.

Ο κ. Πολύδωρας ή κάποιος άλλος Βουλευτής που είναι σε μια άλλη περιφέρεια, γιατί πρέπει πιστεύετε να εκλεγεί; Γιατί έχει κάνει ρουσφέτια ή γιατί αξίζει για την πολιτική του πορεία, τη δράση και το λόγο;

ΣΟΦΙΑ ΤΣΟΥΠΑΝΟΥ (Β΄ Αθηνών): Εδώ δεν μιλάμε για τον κ. Πολύδωρα συγκεκριμένα. Γενικότερα μιλάμε.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Για όλους. Και για μένα μιλάμε.

ΣΟΦΙΑ ΤΣΟΥΠΑΝΟΥ (Β΄ Αθηνών): Ήξερα χθες που αποφάσισα να μιλήσω γι' αυτό το θέμα ότι προφανώς θίγει πολλά πρόσωπα από εδώ, όχι εδώ συγκεκριμένα, γενικά από τη Βουλή. Και γνωρίζω ότι πολλοί άνθρωποι που όντως είναι υποψήφιοι και έχουν μπει στη Βουλή, όντως δεν έχουν εργαστεί ποτέ. Και αυτό το έθιξα και πριν. Πώς υποστηρίζουν, λοιπόν, θέματα που αφορούν τον αληθινά εργαζόμενο; Το έγγραφο. Μου φαίνεται αδιανόητο γιατί δεν έχουν ζήσει αυτά τα πράγματα.

Και από την άλλη, όταν λέω δύο ή τρεις βουλευτικές θητείες, το λέω γιατί απλούστατα δεν είναι αυτό που θέλουμε μέσα στη Βουλή εμείς οι νεότεροι. Δηλαδή, ψηφίζοντας εμείς, ως νέοι, ψηφίζουμε κάποιο νέο πρόσωπο που μάλλον είναι πιο κοντά στις δικές μας ιδέες. Συμφωνώ ότι κάποιος είναι άξιος εδώ. Δεν το αμφισβητώ αυτό. Εννοείται. Απλώς, θα ήταν καλό να υπάρχει μια ανανέωση ιδεών γιατί πολλές φορές βλέπουμε τα ίδια και τα ίδια και δεν υπάρχει αυτή η ανανέωση ιδεών και προσώπων προφανώς, γιατί πολλές φορές μένουν προσκολλημένοι στα ίδια. Καλό θα ήταν αυτό το μέτρο. Πιστεύω ότι θα βοηθούσε στην ανανέωση αυτή.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η ανανέωση της Βουλής σε κάθε τετραετία ξεπερνά το 40% των προσώπων. Ανοίξαμε έναν ωραίο διάλογο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Πρόεδρος της Επιτροπής): Προτείνω να επανέλθουμε στον κατάλογο. Μόλις τελειώσει ο κατάλογος των ομιλητών, τότε θα έχουμε αυτή την άνεση για διασαύρωση γνώμων. Δεν λέω για διαξιφισμούς. Αλλά, είναι ενδιαφέρων αυτός ο διάλογος.

Προτείνω, όμως, να δώσουμε το λόγο στον επόμενο ομιλητή ή στην επόμενη ομιλήτρια.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΜΙΝΕΛΗΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης – Συμπροεδρεύων της Επιτροπής): Η κυρία Βαρελτζή Βασιλική από την περιοχή της Λέσβου.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΤΖΗ (Νομός Λέσβου): Αξιότιμε κύριε Αντιπρόεδρε της Βουλής, κύριε Βουλευτά, αγαπητοί συνάδελφοι, καθημερινά όλοι παρακολουθούμε εκδηλώσεις αναξιοκρατίας στον ευρύτερο κύκλο, αλλά και στο στενότερο συχνά κύκλο γνωριμιών μας. Δεν υπάρχει αμφιβολία πώς το πρόβλημα αυτό ταλανίζει τη χώρα μας και υπονομεύει τους δημοκρατικούς θεσμούς της.

Απευθύνομαι, λοιπόν, σε όλους σας και σας υπενθυμίζω πόσο καίριας σημασίας κρίνεται η προσπάθεια καταπολέμησής της, μια προσπάθεια που βαρύνει ασφαλώς και μας και πρέπει να μας ενδιαφέρει, καθώς αποτελούμε το μέλλον αυτής της κοινωνίας.

Η εξάλειψη, λοιπόν, της αναξιοκρατίας επιβάλλει πρώτα απ' όλα ταχύτατη δραστηριοποίηση των πολιτικών μας, καθώς και την ανάληψη θεσμικών και πολιτικών πρωτοβουλιών.

Σήμερα, στη χώρα μας υπάρχουν ορισμένοι θεσμοί που θεωρούνται ακλόνητοι, ανάμεσά τους και ο ΑΣΕΠ. Για την ορθότερη, λοιπόν, λειτουργία του τουλάχιστον, εγώ θεωρώ ότι επιβάλλεται να αποτελέσει το μοναδικό τρόπο πρόσληψης στο δημόσιο, έτσι ώστε να αντιμετωπιστεί το λεγόμενο «ρουσφέτι» και η ευνοιοκρατία.

Ως ο πλέον αξιοκρατικός θεσμός στην Ελλάδα θεωρείται και θεσμός των Πανελλαδικών Εξετάσεων. Αναρωτιέμαι, όμως, κατά πόσο εξετάζεται μέσα από αυτή τη διαδικασία η πραγματική γνώση των μαθητών, οι οποίοι απλώς υποβάλλονται στη μηχανική και «παπαγαλίστικη» μάθηση που αφορά αποκλειστικά και μόνον την εξεταστέα ύλη μιας μόνο χρονιάς. Αντ' αυτού, θεωρώ πώς χρήσιμο θα ήταν ένα πλαίσιο εξετάσεων εφ' όλης της ύλης μέσα από ένα σύστημα που θα λαμβάνει πρωτίστως υπόψη τη συνολική χρόνια προσπάθεια του μαθητή και κυρίως, την κριτική ικανότητα και ευρύτερη παιδεία του.

Ασφαλώς, η επικράτηση πραγματικά αξιοκρατικών μεθόδων προϋποθέτει την πνευματική προετοιμασία της κοινωνίας μας. Οι περισσότεροι, όμως, νέοι είναι εξοικειωμένοι με ένα τρόπο ζωής που προωθεί το «ρουσφέτι», τη λαϊκίστικη πολιτική, το «βόλεμα», τις «κουμπαριές» και γενικά, την προσωπική ευημερία.

Για να οικοδομήσουμε, όμως, μια αξιοκρατική οικογένεια, θεωρώ ότι πρέπει κατ' αρχάς όλοι εμείς να γίνουμε πολίτες με έναν υψηλότερο αξιακό κώδικα και ιδανικά, για τα οποία θα είμαστε έτοιμοι να πολεμήσουμε. Χρειάζονται, επιτέλους, σε αυτόν τον τόπο πολίτες με κοινωνική υπευθυνότητα και πολιτική συνείδηση.

Δεν θα μπω στον κόπο να σας υπενθυμίσω τα τετριμμένα πλέον σχετικά με τον ηθικοπλαστικό ρόλο που πρέπει να διαδραματίσει η οικογένεια και το σχολείο. Εξάλλου, τα έχει θίξει και ο συνάδελφος επαρκώς.

Θα ήθελα, ωστόσο, να επισημάνω την αξία δραστηριοποίησης της περιφημής τέταρτης εξουσίας, των ΜΜΕ. Είναι αδήριτη ανάγκη να κυριαρχήσουν πλέον ανάμεσα στα πρότυπα μας άνθρωποι με βαθύτερες αξίες και τα ενημερωτικά δελτία να προβάλλουν περισσότερο συμπεριφορές που αξίζουν επαίνου και όχι κακής κριτικής.

Κυρίες και κύριοι Βουλευτές, γνωρίζουμε όλοι καλά πως η πρόοδος μιας χώρας στηρίζεται σε σημαντικό βαθμό στο κατά πόσο οι παραγωγικοί τομείς της και η δημόσια διοίκηση στελεχώνονται από αξιόλογους υπαλλήλους. Πέρα, λοιπόν, από τις όποιες θεσμικές και πνευματικές πρωτοβουλίες που πρέπει να ληφθούν για την εξυγίανση του δημοσίου βίου, βασικότερες είναι και οι πρωτοβουλίες που πρέπει να ληφθούν για να υπάρξει μια σωστή κινητικότητα στο δημόσιο τομέα. Πολλές φορές, υψηλόβαθμα στελέχη δεν διαθέτουν τα απαραίτητα προσόντα, αλλά έναν καλύτερο κύκλο γνωριμιών, κομματικών και προσωπικών.

Για την εξάλειψη τέτοιων φαινομένων απαιτείται σαφής προσδιορισμός των απαιτούμενων προσόντων και σε δεύτερη φάση δημοσιοποίηση των αντικειμενικών επιστημονικών προσόντων και κυρίως των κριτηρίων πρόσληψης τόσο όσων αποκτούν ανώτερες θέσεις, αλλά και όσων αποκτούν ευρύτερα θέσεις στο δημόσιο. Και στο σημείο αυτό αξίζει να εκμεταλλευτούμε τις διαδικτυακές δυνατότητες, όπως προανέφερε και ο συνάδελφος.

Δεν θα σας κουράσω περαιτέρω. Κλείνοντας, θα ήθελα να επισημάνω ότι για την εξάλειψη της αναξιοκρατίας έχουμε ανάγκη από άξιους πολιτικούς ηγέτες που θα εκλέγονται για το πρόγραμμά τους και όχι με την υποσχυσιολογία τους. Με λίγα λόγια, χρειαζόμαστε το όραμα. Και, ασφαλώς, χρειαζόμαστε πολίτες συνειδητοποιημένους και έτοιμους να υπηρετήσουν αυτό το όραμα.

Θεωρώντας λοιπόν και ελπίζοντας να εκφράζω τις απόψεις πολλών ακόμα Εφήβων, εύχομαι αυτές οι προτάσεις μου να αποτελέσουν εφελθτήριο για να αρχίσουμε να διεκδικούμε μαζί αυτό το πολυπόθητο όραμα.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας και συγγνώμη που καταχράστηκα το χρόνο και την υπομονή σας. Να είστε καλά.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κα Βαρελτζή για την εμπειριστατωμένη εισήγησή της. Έθιξε τα ζητήματα της αξιοκρατίας σε μία διάσταση εφαρμοσιμότητας. Αναφέρθηκε στις Πανελλαδικές, στις προσλήψεις στο δημόσιο, στη διαφάνεια. Κάλυψε το θέμα της αξιοκρατίας μ' αυτή τη διάσταση της εφαρμοσιμότητας που και αυτή η εφαρμοσιμότητα δεν είναι πάγια. Δηλαδή, εγώ μπορώ να σας πω ότι είδα και έναν υπαινιγμό της στο κεφάλαιο των Πανελλαδικών Εξετάσεων που είναι κάτι το οποίο το έχουμε αποδεχθεί για την εγκυρότητά του, για το αδιάβλητο. Και όμως, έβαλε μία διάσταση και είπε να συζητηθεί και αυτό όχι γιατί είναι διαβλητό, αλλά για την πληρέστερη εξέταση του διαγωνιζομένου μαθητού υποψηφίου...

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΤΖΗ (Νομός Λέσβου): Νομίζω ότι αντιληφθήκατε ακριβώς αυτό που ήθελα να εκφράσω. Δεν αμφισβητώ το διαβλητό της διαδικασίας και θα ήταν...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεν είπα ότι το αμφισβητήσατε, αλλά βάλατε μία προσθήκη.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΤΖΗ (Νομός Λέσβου): Ακριβώς.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστώ

πολύ.

Η κα Μητσοπούλου Άννα έχει το λόγο.

ANNA ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ (Β΄ Αθηνών): Καλημέρα και από εμένα.

Εγώ θα ήθελα να μιλήσω για τη δημοκρατία και για το κατά πόσο με τη σωστή παιδεία μπορεί να προστατευτεί. Η δημοκρατία προβάλλει δύο κορυφαίες αξίες, την ελευθερία και τη δικαιοσύνη. Όλοι οι πολίτες, ανεξάρτητα από οικονομική κατάσταση και εθνικότητα, έχουν το δικαίωμα και κυρίως την υποχρέωση να συμμετέχουν στα κοινά. Το δημοκρατικό πολίτευμα θέτει μεγάλα όρια ελευθερίας και κινήσεων των πολιτών και γι' αυτό το λόγο έχει λεπτές ισορροπίες, οι οποίες εξασφαλίζουν την εύρυθμη λειτουργία του.

Κύριο συστατικό της δημοκρατίας είναι οι πολίτες με γνώση, ορθή κρίση, ελεύθερη έκφραση και υπευθυνότητα, οι οποίοι ξέρουν όχι μόνο να διεκδικούν, αλλά να εκπληρώνουν συνειδητά τις υποχρεώσεις τους προς την πολιτεία.

Στη διαμόρφωση αυτών των ουσιαστικών γνωρισμάτων, είναι απαραίτητος ο ρόλος της παιδείας. Σχετίζοντας τις δύο έννοιες, μπορούμε εύκολα να συμπεράνουμε ότι η δημοκρατία και η παιδεία συμπίπτουν ως προς το περιεχόμενο, αφού η ομαλή λειτουργία της δημοκρατίας στηρίζεται σε πολύ σημαντικό βαθμό σε αρχές που αποτελούν το σκοπό της παιδείας.

Ένα άλλο συμπέρασμα είναι ότι η παιδεία αποτελεί το σταθερό θεμέλιο της δημοκρατίας. Εφ' όσον υπάρχει πνευματική καλλιέργεια πραγματικά και οι πολίτες έχουν υψηλό μορφωτικό επίπεδο, η δημοκρατία είναι ασφαλής και ισχυρή, γιατί οι πολίτες είναι σε θέση να κρίνουν, να διαλέγουν τα ώριμα, να σέβονται τη διαφορετική άποψη, αλλά και να διαμορφώνουν με τις αποφάσεις και τις ενέργειές τους όλους τους απαραίτητους όρους που εγγυώνται τη διασφάλιση του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Παράλληλα, η γνώση οδηγεί στην ελευθερία και κυρίως στη διαπίστωση ότι είναι ανάγκη να διευρυνθούν και να κατοχυρωθούν θεσμικά νέα ανθρώπινα δικαιώματα, ακόμα και σε χώρες όπως η Ελλάδα που το δημοκρατικό πολίτευμα είναι κατοχυρωμένο. Αυτή η διεύρυνση των δικαιωμάτων του ανθρώπου ανοίγει νέους ορίζοντες για τη δημοκρατία και την εμπλουτίζει με νέα ουσιαστικά συστατικά.

Πέρα απ' αυτό, η πνευματική καλλιέργεια κάνει τον πολίτη πιο ευαίσθητο σε ζητήματα σεβασμού των δικαιωμάτων και προστασίας των θεσμών του δημοκρατικού πολιτεύματος. Έτσι, αποτρέπεται και η κατάχρηση της εξουσίας και εξασφαλίζεται η αξιοκρατία. Σε αντίθεση, το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο και η απαιδευσία των πολιτών εγκυμονούν μεγάλους κινδύνους, όπως είπαμε και πριν –ρουσφέτια, αναξιοκρατία– ακόμα και κατάλυση της δημοκρατίας. Ευνοούν την ανάπτυξη της προπαγάνδας, καθώς ο πολίτης χωρίς γνώση δεν είναι σε θέση να δει τις σκοπιμότητες που κρύβονται μέσα από τα μεγάλα λόγια. Δέχεται παθητικά τις άβουλες ιδέες και πεποιθήσεις που επιβάλλουν άλλοι για να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντά τους.

Χωρίς λογική σκέψη, λοιπόν, δεν είναι σε θέση να κρίνει και είναι συχνά φανατισμένος και εκτρέπεται σε πράξεις που υποσκάπτουν τα θεμέλια της δημοκρατίας.

Η δημοκρατική συνείδηση ξεκινά από το σχολείο και μπορεί να αναπτυχθεί εφ' όσον ο μαθητής δεν είναι παθητικός δέκτης όσων προσφέρονται με τη διδασκαλία και τα βιβλία, αλλά μπορεί να διαλέγεται ουσιαστικά, να κρίνει όσα τον αφορούν και να συμμετέχει ενεργά στις πολιτικές διαδικασίες που προβλέπονται για το μικρόκοσμο της σχολικής μαθητικής κοινότητας.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στα μαθήματα της πολιτικής και κοινωνικής αγωγής και της ιστορίας που θα βοηθήσουν στη διαμόρφωση ορθά διαπαιδαγωγημένων πολιτικά νέων. Δεν είναι λίγοι αυτοί που ισχυρίζονται ότι μία δημοκρατία είναι τόσο ισχυρή, όσο το εκπαιδευτικό σύστημα που παρέχει.

Τα προβλήματα που ταλανίζουν τη σύγχρονη κοινωνία είναι πολλά και γι' αυτό το λόγο, προκειμένου να επιβιώσει αυτό το τόσο ευάλωτο δημοκρατικό πολίτευμα, κάθε πολιτεία πρέπει να επενδύει στην παιδεία.

Ευχαριστώ πολύ.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Να συνεχίσουμε με την κα Δούμα Αφροδίτη και μετά να προχωρήσουμε σ' ένα διάλειμμα.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ ΔΟΥΜΑ (Α΄ Αθηνών): Κύριε Πρόεδρε, σύνεδροι, στις μέρες μας, ο όρος «αξιοκρατία» δηλώνει την αρχή σύμφωνα με την οποία γίνεται η ανάληψη αξιωμάτων και θέσεων, δημοσίων ή μη, με βάση την προσωπική αξία του καθενός, χωρίς να παρεμποδίζονται από την καταγωγή, τα πλούτη, την πολιτική ιδεολογία ή την κοινωνική θέση.

Σε επίπεδο κοινωνίας, το καλλιεργημένο κλίμα της αξιοκρατίας αναπτύσσει την ευγενή άμιλλα μεταξύ των μελών της κοινωνίας και καλλιεργεί την κοινωνική συνείδηση. Αναπτύσσεται εμπιστοσύνη στους κοινωνικούς θεσμούς και πελατειακούς νόμους, οργανώνεται η πολιτεία και επαληθεύεται το γνωμικό «ο κατάλληλος άνθρωπος, στην κατάλληλη θέση». Η αξιοκρατία στηρίζει τη δημοκρατία και γενικά η κοινωνία ευδοκμεί και προοδεύει στους τομείς. Αναπτύσσεται η παιδεία, η επιστήμη, οι τέχνες, η οικονομία, ακόμα και το βιοτικό επίπεδο.

Στην εκσυγχρονισμένη, βέβαια, Ελλάδα του έτους 2010, δεν είναι λίγες οι φορές που ακούγονται πικρόχολα σχόλια, όπως «η χώρα των αναξιοποίητων αξιών». Η πραγματικότητα της αναξιοκρατίας, της ευνοιοκρατίας, του ρουσφετιού, του νεποτισμού ή του φαβοριτισμού, βιώνεται από τους πολίτες και καταγράφεται πολύ συχνά σε διάφορες δημοσκοπήσεις, δηλητηριάζοντας έτσι το αίμα της δημοκρατίας.

Αυτή η εξέλιξη συνεπάγεται σοβαρό οικονομικό, κοινωνικό κόστος. Αυτό το κόστος συμπεριλαμβάνει απώλεια θέσεων εργασίας, ενθάρρυνση της μετανάστευσης ικανών νέων, υποβιβασμό της Ελλάδας διεθνώς, μείωση της αποδοτικότητας και της παραγωγικότητας, ακόμα και των νέων προτάσεων ικανών ατόμων στην

εργασία τους. Επικρατεί ανασφάλεια και ένα πνεύμα απαισιοδοξίας για το μέλλον. Η επιβολή αθέμιτου ανταγωνισμού είναι υπαρκτή, όπως και η όξυνση των κοινωνικών ανισοτήτων. Καταλύονται συχνά θεσμοί και νόμοι και μ' αυτόν τον τρόπο υπονομεύεται η δημοκρατία.

Το κεντρικό πρόβλημα μίας πολιτείας πρέπει να είναι η διαμόρφωση πολιτών που να εμφορούνται από αίσθημα ευθύνης έναντι του συνόλου. Όπου αυτό υφίσταται, εκεί φυσικά δεν κάνει την παρουσία του το φαινόμενο του ρουσφετιού, το οποίο έχει ως αποτέλεσμα την ανάσχεση της προόδου και της ανάπτυξης.

Ο εκσυγχρονισμός του κρατικού μηχανισμού, ο σεβασμός στους νόμους και η εν γένει βελτίωση του πολιτικού μας συστήματος είναι θεμελιώδεις αρχές για να αναστραφεί αυτό το κλίμα. Σε διαφορετική περίπτωση, η κατηφόρα του δημόσιου βίου και η απαξίωση θα συνεχιστούν και θα κορυφωθούν.

Η πολιτεία πρέπει να φροντίσει για τη σωστή αξιολόγηση σε όλους τους τομείς. Η επιβράβευση των ικανών, η σωστή λειτουργία της δικαιοσύνης, η αποκατάσταση του ρόλου των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και η αποδέσμευσή τους από μεγάλα οικονομικά συμφέροντα, η ύπαρξη διαφάνειας και η διενέργεια ελέγχων στη δημόσια διοίκηση είναι απαραίτητα, όπως και η φροντίδα των υποδομών του κράτους, προς όφελος του πολίτη για την ανάπτυξη της αγοράς εργασίας και την εξάλειψη του κοινωνικού ρατσισμού.

Μέσω της παιδείας, η πολιτεία πρέπει να μεριμνήσει για την έμπρακτη προβολή αξιών, ιδανικών, σωστών προτύπων στα παιδιά και τους νέους που δεν έχουν ακόμα διαβρωθεί από εξαρτήσεις. Είναι αδιανόητο σε μία κοινωνία η οποία έχει τόσες προκλήσεις, να μην προάγεται η αξιοκρατία με σκοπό τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα. Το τρίπτυχο «γνώση-ικανότητα-ήθος» είναι βασικά στοιχεία, τα οποία, αν υιοθετηθούν, μπορούν να αναστρέψουν την καθοδική πορεία της κοινωνίας.

Αυτές οι θέσεις, ωστόσο, δεν είναι νέες. Πηγάζουν από τη σωκρατική και πλατωνική φιλοσοφία, όπως και από το ήθος του λαού μας. Είναι στοιχεία, τα οποία ως Έλληνες της χώρας μας αυτής, φαίνεται ωστόσο ότι εγκαταλείπουμε με ανησυχητικό ρυθμό.

Ευχαριστώ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε την κα Δούμα.

Τώρα θα κάνουμε ένα σύντομο διάλειμμα δεκαπέντε λεπτών.

(ΔΙΑΚΟΠΗ)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Επαναλαμβάνεται η διακοπή συναεδρίαση και το λόγο έχει η κυρία Γερογιάννη Θεοδώρα-Αρετή, από τη Μαγνησία.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΑ-ΑΡΕΤΗ ΓΕΡΟΓΙΑΝΝΗ (Νομός Μαγνησίας): Αξιότιμε κύριε Αντιπρόεδρε της Βουλής, κύριε Βουλευτά, αγαπητοί συνάδελφοι, σαν μαθήτρια και εγώ και σαν Έφηβη Βουλευτής με τη σειρά μου, θα ήθελα να παραθέσω κάποιες απόψεις και λύσεις σχετικά με θέματα που απασχολούν όχι μόνο εμένα, αλλά είναι παγκόσμια.

«Σύγχρονη δημόσια διοίκηση δημόσια τάξη και δικαιοσύνη», οι λέξεις αυτές ηχούν μεγαλεπήβολες στο άκουσμα τους από ένα νέο σαν και εμάς, ωστόσο επικρατούν στην πράξη ασάφειες άρσης της νομιμότητας, καθώς επίσης και φαινόμενα παρακμής.

Αρχικά, στη δημόσια διοίκηση, επικρατεί ακόμα η αναχρονιστική κληρονομική διαδοχή στα δημόσια αξιώματα, όπως για παράδειγμα από τον πατέρα στο γιο ή στην κόρη και πάει λέγοντας. Ο δικομματισμός, ο οποίος καθιερώθηκε στα χρόνια του Χαριλάου Τρικούπη, προσδίδει στην κοινωνία μας, θα λέγαμε, μία οσμή πτωμαϊκής, γεγονός που την καθιστά αδύναμη να γευτεί την πρόοδο, την ασφάλεια και την ευημερία σε όλους τους τομείς της καθημερινότητας.

Όσο περνάνε τα χρόνια οδηγούμαστε όλο και περισσότερο στη στασιμότητα και την αδράνεια. Και ποια είναι τα αίτια για όλα αυτά; Οι πελατειακές σχέσεις που διατηρούνται μεταξύ κυβερνώντων και κυβερνωμένων, τα ρουσφέτια, οι υποσχέσεις για ένα μέλλον το οποίο δεν θα είναι αβέβαιο, αλλά σίγουρο και ασφαλές.

Αυτά αναδεικνύουν ως στάση ζωής την αναξιοκρατία και τον κομματικό ρεβανσισμό. Αν όχι πάντα, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, ανάξια άτομα διψασμένα για δόξα και κυριαρχία, με βάση τις διασυνδέσεις τους, κοινώς τα μέσα που διαθέτουν, αναλαμβάνουν ηγετικές θέσεις στο τιμόνι της κυβέρνησης.

Συχνά ακούγονται διάφορες απόψεις πριν από τις εκλογές, όπως για παράδειγμα: «εγώ θα ψηφίσω τον τάδε πολιτικό γιατί είναι καλός και έχει τη δυνατότητα και τη θέληση να ανορθώσει τη χώρα μας από το βούρκο, μέσα στον οποίο έχει βουλιάξει εδώ και χρόνια».

Ωστόσο, πάμε από το κακό στο χειρότερο. Ενώ παλιότερα, για παράδειγμα οι Σπαρτιάτες έριχναν στον Καιάδα τα ανεπιθύμητα μωρά τους, σήμερα στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα ρίχνουμε τις αξίες, τις ιδεολογίες και τα πιστεύω μας.

Η επιδημία της αναξιοκρατίας έχει πάρει διαστάσεις χιονοστιβάδας και στο κοινωνικό σύνολο. Αν θελήσει κάποιος να δώσει έναν ορισμό, «Αναξιοκρατία ονομάζεται η κατάληψη θέσεων και δημοσίων αξιωμάτων από άτομα αδύναμα να ανταπεξέλθουν στις ευθύνες που τους αποδίδονται». Χαρακτηριστικά παραδείγματα, είναι η πρόσληψη στην αγορά εργασίας ανθρώπων με βάση την ηλικία τους, πολλές φορές τη σωματική ακεραιότητα, αλλά ως επί το πλείστον βάσει φυλετικής καταγωγής και άλλων εθνικών προκαταλήψεων.

Και όπως έλεγε και στην Καινή Διαθήκη, «ουδείς προφήτης δεκτός εν τη πατρίδι αυτού», που σημαίνει ότι δύσκολα αναγνωρίζεται η αξία ενός ανθρώπου στον τόπο όπου γεννήθηκε και ζει. Η φράση αυτή είναι μία αλήθεια που επιβεβαιώνεται κάθε χρόνο. Ως τότε θα συνεχιστεί όμως αυτή η κατηφόρα;

Έτσι, αναμφισβήτητα σε κρίση βρίσκεται και το δημοκρατικό πολίτευμα με τις αρχές του. Απουσία εντιμότητας και αξιοπρέπειας, ενώ παράλληλα σε πολλές περιπτώσεις όπως τρομοκρατία για την κατάργηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ιδιαίτερα των αδύναμων τάξεων του πληθυσμού ή των μεταναστών, αποτελούν καρκινώματα του σύγχρονου ελληνικού κράτους, ένα κράτος το οποίο κανονικά θα έπρεπε να σφύζει από ζωή, ευημερία και εξέλιξη, αφού ζούμε στα χρόνια της καλπάζουσας τεχνολογίας.

Έτσι λοιπόν, για ποια δικαιοσύνη μας μιλάτε, όταν έχει κλαπεί δημόσιο χρήμα από τους υποτιθέμενους λειτουργούς και κανείς δεν τιμωρείται; Ποια είναι η ελευθερία σας, όταν χιλιάδες παιδιά, έχοντας σπουδάσει το επάγγελμα της αρεσκείας τους, εκλιπαρούν για λίγα ευρώ, χάνοντας την αξιοπρέπεια τους, εργαζόμενοι ως σερβιτόροι για παράδειγμα, με πτυχία ιατρικής.

Έτσι, θα πρέπει πολίτες και πολιτικοί να πάψουν να σέρνουν το θλιβερό χορό της αδιαφορίας και να επανενεργοποιηθούν για την πάταξη των τόσο δυσάρεστων γεγονότων.

Πρώτα απ' όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης αναμφίβολα καθορίζουν, έστω και σε μικρό ποσοστό, τις αποφάσεις των ανθρώπων γι' αυτό και είναι ένα μέσο, το οποίο μέσα στην ηλεκτρονική Βαβέλ που ζούμε μπορεί να αναλάβει ρόλο κριτικό αλλά και διαπαιδαγωγικό, αποστασιοποιημένο φυσικά από κομματικούς εναγκαλισμούς και προσωπικά συμφέροντα.

Θα μιλήσω παράλληλα για τη «Βουλή των Εφήβων». Παρά τον εφήμερο χαρακτήρα της, ανεβαίνοντας στο Βήμα οι Έφηβοι Βουλευτές, ο καθένας από εμάς, έχει τη δυνατότητα να εκφραστεί ελεύθερα, να προτείνει λύσεις σε πιθανά προβλήματα. Μπορεί τα βέλη της κριτικής να είναι αιχμηρά σε πολλές περιπτώσεις, αλλά αποτελούν ένα γερό μάθημα σε όσους τολμούν να ξεχνούν ή ακόμα και να αδιαφορούν μπροστά στο γεγονός ότι όλοι έχουμε καταντήσει κράματα κοινωνικής αθλιότητας.

Παράλληλα, ο σεβασμός στους νόμους του κράτους, η ύπαρξη ενός κράτους δικαίου και η χωρίς εμπλοκές πολιτική ζωή, είναι αρωγοί της δημοκρατίας και της ελευθερίας.

Έτσι, όλα αυτά τα χρόνια είναι γεγονός ότι έχει χυθεί ατέλειωτο μελάνι για την περιγραφή της δημοκρατίας και της ελευθερίας. Τι στα αλήθεια σημαίνουν και πώς μπορούμε να τα γευτούμε άραγε; Την απάντηση μπορεί ο καθένας μόνος του να τη βρει, αν ψηλαφίσει την εσωτερική του ενδοχώρα και αναρωτηθεί ο ίδιος τι εννοεί δημοκρατία.

Έτσι, είναι στο χέρι όλων μας να αγωνιστούμε για μία Ελλάδα οικονομικά, πολιτικά, ηθικά και πνευματικά ισχυρή, μα πάνω απ' όλα δημοκρατική.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε την κυρία Γερογιάννη Θεοδώρα-Αρετή.

Σημειώνω ότι η έκθεση των απόψεων της, ήταν ένας πλήρης κατάλογος διαπιστώσεων.

Θεωρώ –και αυτό θα ήθελα να το τονίσω στην Επιτροπή μας- ότι αυτός ο κατάλογος των διαπιστώσεων ήταν πλήρης με αρνητικές διαπιστώσεις σε τίλους και με μερικές επεξηγήσεις.

Εμείς εδώ στο Προεδρείο, αλλά και ολόκληρη η Βουλή των Ελλήνων, εκτός από το διαπιστωτικό μέρος το οποίο εκθέτουν πολλοί αγορητές, διψά, αγωνιά και ελπίζει να ακούσει και την προσέγγιση προτάσεων μέσα από την οξυδερκή ματιά σας.

Είναι δικαίωμα ενός αγορητή ή μιας αγορήτριας να περιορίζεται στις διαπιστώσεις –και ίσως τα υπόλοιπα να τα βρούμε σε μια δεύτερη συνάντηση- αλλά για την πληρότητα του λόγου σας, θα ήθελα να υπήρχε και μια προσέγγιση λύσεων και προτάσεων. Και το σημειώνω αυτό, γιατί επαινώ το εμπειριστατωμένο των διαπιστώσεων, αλλά σας ζητώ –και θα ήθελα αυτό να το έχουν στο νου τους οι επόμενοι αγορητές- και προσέγγιση λύσεων.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να σας ανακοινώσω ότι τη συνεδρίασή μας παρακολουθεί ο κ. Ευάγγελος Χρυσός, καθηγητής και Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής του Ιδρύματος της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία.

Επίσης, την Επιτροπή μας τιμούν με την παρουσία τους η κα Αδάμη Χατζοπούλου-Αναστασία, η κα Μώοραλη Σοφία και ο κ. Λεοντάρης Αχιλλέας από την Επιτροπή του Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων»

Τους καλωσορίζουμε στη συνεδρίαση της Επιτροπής μας.

(Χειροκροτήματα)

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σφυρή Κρυσταλλία από το Νομό Αχαΐας.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑ ΣΦΥΡΗ (Νομός Αχαΐας): Κατ' αρχήν, θα ήθελα να μιλήσω για το φαινόμενο της αναξιοκρατίας το οποίο θεωρώ ότι μας θίγει όλους και το οποίο θα βρούμε μπροστά μας, γιατί σε λίγα χρόνια θα βρούμε στην κοινωνία και θα χρειαστεί να βρούμε δουλειά.

Είναι γεγονός ότι στους καιρούς που διανύουμε, η χώρα μας λίγο ή πολύ περνάει κρίση σε όλα τα επίπεδα. Μέσα σε όλα αυτά τα προβλήματα, αναδύεται και το πρόβλημα της αναξιοκρατίας το οποίο έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις στη χώρα κατά τα τελευταία χρόνια.

Η παρουσία της αναξιοκρατίας οφείλεται κατ' αρχήν στη νοοτροπία των σύγχρονων Ελλήνων, οι οποίοι έχουν κατάλοιπα από τη περίοδο της τουρκοκρατίας, ενώ αποτελεί «κλειδί» για την ανάδειξη και την καταξίωση.

Ένας άλλος παράγοντας είναι η έλλειψη παιδείας και αληθινής κοινωνικής αγωγής, στοιχεία τα οποία ευνοούν τον ατομικισμό και την ικανοποίηση των προσωπικών στόχων. Πολλές φορές η υπερβολική προσπάθεια των ατόμων για επιτυχία οδηγεί στην προσήλωση στην ύλη και στη θεοποίηση του χρήματος με θεμιτά ή ακόμα και αθέμιτα μέσα.

Τέλος, θα μπορούσαμε να προσθέσουμε την ευνοιοκρατία, καθώς και τον ατομικισμό τα οποία επικρατούν σε μεγάλο βαθμό στη χώρα μας.

Εάν προσπαθήσουμε να δούμε τις επιπτώσεις που έχουν προκληθεί και θα προκληθούν στο μέλλον, σίγουρα θα συνειδητοποιήσουμε τις τραγικές εξελίξεις της κατάστασης.

Η δουλοπρέπεια, η αсуδοσία, καθώς και η νόθευση της πολιτικής συνείδησης δημιουργούν κλίμα αναξιοπρέπειας και ανηθικότητας, ενώ η βία αυξάνεται λόγω οργής του κοινωνικού συνόλου για την άσχημη και άδικη διαβάθμιση, τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Επίσης, εξαφανίζονται οι ηθικές αξίες, ενώ μειώνεται η αποδοτικότητα και η παραγωγικότητα, στοιχεία τα οποία θα λέγαμε ότι οδηγούν τη χώρα σε μία κατάσταση νάρκης.

Παρ' όλα αυτά, δεν είναι πολύ αργά για αλλαγή. Η λήψη αποφασιστικών μέτρων είναι η μόνη διέξοδος στο πρόβλημα της αναξιοκρατίας. Η ανάληψη αξιωμάτων και θέσεων οφείλει να γίνεται με βάση την προσωπική αξία του καθενός, δηλαδή με βάση τη σωστή αξιολόγηση.

Επίσης, θα πρέπει να γίνεται επιβράβευση των ικανών και να αποκλειστεί η είσοδος των ανίκανων. Η προβολή αξιών, ιδανικών και προτύπων οφείλει να γίνεται στο πλήθος των νέων παιδιών τα οποία δυσανασχετούν -και όχι αδικαιολόγητα- μ' αυτήν την άδικη κατανομή. Το κράτος οφείλει να σταθεί απέναντι σ' αυτήν τη δυσχερή κατάσταση, η οποία αν δεν αντιμετωπιστεί εγκαίρως, θα αποτελέσει μια μακροχρόνια αρρώστια.

Η απομάκρυνση της αναξιοκρατίας και η επίτευξη της αξιοκρατίας θα φέρουν ουσιαστικά αρκετά οφέλη ως προς την καλλιέργεια της κοινωνικής συνείδησης, αλλά και κοινωνικοποίησης των μελών της κοινωνίας.

Αξίζει, λοιπόν, να παλέψουμε όλοι μαζί γι' αυτόν τον κοινό στόχο για τη βελτίωση της ζωής όλων μας. Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε την Έφηβο Βουλευτή Κρυσταλλία Σφυρή.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Λαζαρίδου Σταυρούλα από το Νομό Αιτωλοακαρνανίας.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αξιότιμε Βουλευτά, αγαπητοί συνάδελφοι, θέλω να πιστεύω ότι όλοι γνωρίζουμε τα προβλήματα που μαστίζουν σήμερα τη χώρα μας, με κυριότερο την οικονομική κρίση που βιώνουμε, σε συνδυασμό με την ανεργία. Φυσικά, δεν θα έπρεπε, δυστυχώς, να παραλείψουμε την ανεπάρκεια του εκπαιδευτικού συστήματος και την έλλειψη φροντίδας των ιδρυμάτων υγείας που καθιστούν την κατάσταση της χώρας μας δυσμενή.

Πολλά από αυτά τα προβλήματα προκλήθηκαν εξαιτίας της έλλειψης σεβασμού και τήρησης κάποιων αξιών του δημοκρατικού πολιτεύματος, όπως ο διάλογος και η επικοινωνία της εξουσίας με το λαό.

Αναμφισβήτητο το δημοκρατικό πολίτευμα είναι το αρτιότερο και ιδανικότερο για τη σωστή εξέλιξη και ευημερία ενός κράτους. Οι ρίζες της Δημοκρατίας βρίσκονται στην Αρχαία Ελλάδα και οι πρώτες αρχές της διαμορφώθηκαν από το Σόλωνα. Από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα έχουν δοθεί πολλοί αγώνες για την εδραίωση και τη διατήρησή τους, κάποιιοι από τους οποίους στέρησαν τη ζωή σε πλήθος ανθρώπων.

Παρ' όλα αυτά, εμείς οι Έλληνες σαν λαός ούτε σεβόμαστε αυτούς τους αγώνες ούτε προσπαθούμε να προστατεύσουμε το πολίτευμά μας, αν και ζούμε σε ειρηνικές συνθήκες και στην ουσία δεν θυσιάζουμε τίποτα προσπαθώντας να διεκδικήσουμε τα δικαιώματά μας. Αυτό το γεγονός αποτελεί καθαρή ειρωνεία, καθώς ενώ απαιτούμε και διεκδικούμε την ελευθερία σκέψης, έκφρασης και πίστης σε προσωπικά ιδεώδη, δεν τη χρησιμοποιούμε πουθενά.

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα της Επιτροπής ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Φίλιππος Πετσάλνικος).

Η Δημοκρατία είναι το μοναδικό πολίτευμα που δίνει την ευκαιρία στους πολίτες να το εξελίσουν, καθώς δέχεται την κριτική και τον έλεγχο. Αυτή η εξέλιξη επιτυγχάνεται μέσα από την πολυφωνία, ώστε να γίνονται δεκτές νέες ιδέες, αντιλήψεις και αξίες.

Πώς εξηγείται, όμως, το ότι παρά την ανάπτυξη των επιστημών, αλλά και του πολιτισμού μέσα στους αιώνες το δημοκρατικό πολίτευμα παραμένει πάντα το ίδιο; Οι συνθήκες αλλάζουν και για την καλύτερη λειτουργία του κράτους, θα πρέπει να προσαρμόσουμε το πολίτευμά μας στα νέα δεδομένα των νέων εποχών, κάτι που, όπως όλοι γνωρίζουμε, έχει να γίνει χρόνια.

Την εποχή της δημιουργίας και εφαρμογής των πρώτων συνταγμάτων γίνονταν λάθη λόγω άγνοιας, εφόσον τα άτομα δεν είχαν βιώσει τις αρετές και τα προνόμια του δημοκρατικού πολιτεύματος.

Τη σημερινή εποχή, όμως, ποια μπορεί να είναι η δικαιολογία μας για τα σφάλματα που ακολουθούν το ένα το άλλο; Το δημοκρατικό πολίτευμα χάνει σιγά-σιγά την υπόστασή του, καθώς οι πολίτες έχουν πάψει να αποτελούν τους ενεργούς πολίτες του παρελθόντος.

Επιπλέον, πέρα από τις προηγούμενες αναφορές μου, νομίζω ότι όλοι γνωρίζουμε πως οι Έλληνες είναι λαός των άκρων, κάτι που ποτέ δεν έφερε καλά αποτελέσματα στο θέμα της ελευθερίας.

Η ελευθερία στο μυαλό των Ελλήνων παρουσιάζεται με δύο μορφές. Είτε με τη μορφή της ανεξέλεγκτης ελευθερίας που οδηγεί στην αсуδοσία είτε με την απουσία της, που την ίδια στιγμή καταργεί και τα ανθρώπινα δικαιώματά τους.

Πόσες φορές δεν έχουν προκληθεί επεισόδια στους δρόμους των αστικών κέντρων, εξαιτίας της αсуδοσίας και της ανικανότητας της εξουσίας να διαφυλάξει την ασφάλεια των πολιτών αυτής της χώρας; Θυμηθείτε τα επεισόδια που έγιναν πέρυσι στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας. Αναλογιστείτε πόσα άτομα τραυματίστηκαν, πόσες περιουσίες καταστράφηκαν και πάνω απ' όλα πόσες

ανθρώπινες ζωές χάθηκαν άδικα, επειδή ο ελληνικός λαός ήθελε να αντιδράσει. Μήπως, όμως, ο τρόπος εκτόνωσης δεν ήταν ιδανικός, αλλά λανθασμένος;

Άλλωστε, όταν αυτή η κατάσταση έλαβε τέλος, δεν σημειώθηκαν ουσιαστικές αλλαγές στις πράξεις της εξουσίας, γεγονός που πιστοποιεί ότι η βιαιότητα και η μανιακή τάση για καταστροφή δεν επέφεραν θετικές μεταρρυθμίσεις στο θέμα της ασφάλειας.

Από την άλλη πλευρά, είναι θεμιτό να δούμε την αντιμετώπιση αυτών των επεισοδίων από τον κρατικό μηχανισμό και τους αρμόδιους φορείς.

Ανατρέχοντας στα πρόσφατα συμβάντα, θα συνειδητοποιήσουμε πως η προσπάθεια να κατασταλεί αυτή η εξέγερση –ναι, θα μπορούσαμε χωρίς αναστολές να την ονομάσουμε «εξέγερση»- ήταν ανεπαρκής. Το δημοκρατικό πολίτευμα υποτίθεται ότι παρέχει ασφάλεια στους πολίτες του. Πού ήταν, λοιπόν, εκείνη την περίοδο η ασφάλεια που οφείλει να παρέχει η Ελληνική Αστυνομία στους πολίτες και τις ιδιοκτησίες τους; Αυτή είναι σήμερα η λειτουργία της δημόσιας τάξης και των Σωμάτων Ασφαλείας, γεγονός πολύ απογοητευτικό. Όλες αυτές οι αρνητικές εξελίξεις και οι ανασφάλειες που προκλήθηκαν το καθιστούν αποτρόπαιο έγκλημα απέναντι στη Δημοκρατία.

Μπορούμε υπό αυτά τα δεδομένα να μιλάμε για Δικαιοσύνη; Ακούμε καθημερινά για τα νέα παιδιά που τελειώνουν το σχολείο και φεύγουν για σπουδές στο εξωτερικό και τα κατηγορούμε για το ότι εγκαταλείπουν την πατρίδα τους, ενώ στην πραγματικότητα η πατρίδα τα εγκαταλείπει και τα ωθεί στη λήψη αυτών των αποφάσεων και συγχρόνως στη μετανάστευση.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Συμπεραίνετε κιόλας.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Τελιώνω, κύριε Πρόεδρε.

Και εμείς σε λίγο καιρό θα τελειώσουμε το σχολείο και θα έρθει η ώρα να επιλέξουμε τον τόπο των σπουδών μας. Πολλοί θα επιλέξουν το εξωτερικό. Όμως, πιστέψτε με, είναι μεγάλη θυσία να αφήνεις τον τόπο σου και εγώ δεν θέλω να το κάνω.

Πιστεύω ότι με σωστούς χειρισμούς της Κυβέρνησης θα επιλυθούν πολλά προβλήματα που μας απασχολούν. Η Ελλάδα είναι όμορφη και την αγαπάμε. Μη μας αναγκάζετε να την εγκαταλείψουμε!

Όλοι μαζί με θέληση και όρεξη για έργο μπορούμε να βελτιώσουμε τη χώρα μας, στην οποία γεννήθηκε η ελευθερία και η δημοκρατία, αξίες με τις οποίες μεγαλώσαμε και θέλουμε να συνεχίσουμε να ζούμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία Λαζαρίδου.

Θέλω να κάνω δύο παρατηρήσεις. Πρώτον, η εισήγησή σας ήταν εφ' όλης της ύλης. Δεν ήταν πειθαρχημένη στην ατζέντα, δηλαδή στη θεματολογία που ορίσαμε. Ήταν, όμως, καλή εισήγηση.

Η δεύτερη παρατήρηση που είμαι υποχρεωμένος να κάνω είναι πως στα επεισόδια του Δεκεμβρίου δεν είχαμε νεκρούς. Το θέμα του Αλέξη είναι μερικές μέρες αργότερα και δεν είναι σε ευθεία σύνδεση με τη νύχτα των επεισοδίων. Αυτό για την ιστορική ακρίβεια.

Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, έχω να ανακοινώσω σε εσάς ότι τη συνεδρίασή μας τιμά με την παρουσία του ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Φίλιππος Πετσάλνικος, τον οποίο και καλωσορίζουμε.

(Χειροκροτήματα)

Επίσης, τη συνεδρίασή μας παρακολουθεί ο Γενικός Γραμματέας της Βουλής κ. Παπαϊωάννου, που κάθεται δίπλα στον κύριο Χρυσό.

(Χειροκροτήματα)

Θα πρότεινα και θα παρακαλούσα να έχουμε ένα σύντομο χαιρετισμό από τον κύριο Πρόεδρο της Βουλής, αν θέλει.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Ευχαρίστως, με μία μόνο προϋπόθεση: Ότι αυτά που θα πω δεν θα τα καταγράψει η Τηλεόραση.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Εντάξει.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Το λέω αυτό, γιατί η Τηλεόραση δεν πρέπει να είναι εδώ για μας. Ήρθε να μαγνητοσκοπήσει ορισμένα αποσπάσματα από τους λόγους των παιδιών. Γι' αυτό. Όχι ότι δεν θέλω να μιλήσω δημόσια.

Παρακολούθησα ένα μέρος της συνεδρίασής σας από το κύκλωμα. Το Γραφείο του Προέδρου είναι συνδεδεμένο με τις Αίθουσες στις οποίες γίνονται οι συνεδριάσεις της κανονικής Βουλής των ενηλίκων, για να μπορεί ο Πρόεδρος και οι Αντιπρόεδροι της Βουλής να παρακολουθούν και αν χρειάζεται, να αντικαταστήσουν κάποιο συνάδελφο την ώρα που προεδρεύει κ.λπ.

Πρέπει να πω ότι με ιδιαίτερο ενδιαφέρον σημείωσα τις διαπιστώσεις που κάνουν τα παιδιά. Βέβαια, κύριε Πολύδωρα, είπατε ότι πέρα από τις διαπιστώσεις θα είναι πάρα πολύ χρήσιμο –για εμάς, κυρίως- να καταλήγουν και σε προτάσεις. Πράγματι. Όμως, είναι αλήθεια ότι και μέσα από τις διαπιστώσεις βγαίνουν προτάσεις.

Μου έκανε εντύπωση η σύντομη ανάλυση που έγινε από συνάδελφό σας, η οποία αναφερόμενη στις κακοδαιμονίες της μη αξιοκρατίας στην Ελλάδα έφθασε μέχρι την περίοδο της τουρκοκρατίας, λέγοντας ότι είναι κατάλοιπα μιας συνήθειας ρουσφετολογικών αντιλήψεων και συμπεριφορών.

Εγώ χαίρομαι πάρα πολύ που ιδιαίτερα εσείς -όπως σας είπα και χθες και θα το επαναλαμβάνω συνεχώς- που τα επόμενα χρόνια και οι επόμενες δεκαετίες είναι δικές σας, διαπιστώνετε αυτές τις αδυναμίες σε ό,τι αφορά την αξιοκρατία και επιμένετε ότι θα πρέπει να πάψουν να υπάρχουν.

Θα σας πω μια μικρή ιστορία. Όταν είχα πρωτοεκλεγεί Βουλευτής πριν από αρκετά χρόνια, το 1985 – ήμουν τότε πολύ νέος- γινόταν συζήτηση αν θα πρέπει ή όχι να εφαρμόσουμε στην Ελλάδα ένα σύστημα αντικειμενικής διαδικασίας για τις προλήψεις στο δημόσιο. Αργότερα γεννήθηκε το ΑΣΕΠ.

Οι νεότεροι σε ηλικία Βουλευτές ήμασταν αυτής της άποψης. Μεταξύ αυτών και ο σημερινός Πρωθυπουργός της χώρας κ. Παπανδρέου. Είμαστε της ίδιας ηλικίας. Τότε, στις αρχές της δεκαετίας του '80, ήμασταν τριαντάρηδες, τριάντα και κάτι.

Οι πολύ μεγαλύτεροι σε ηλικία, οι «έμπειροι» συνάδελφοι εκείνης της περιόδου, μας έλεγαν ότι θα είναι λάθος, γιατί η εκάστοτε Κυβέρνηση θα έχανε τη δυνατότητα, μέσα από τα ρουσφέτια και τις εξυπηρητήσεις, να εξασφαλίζει εκλογική δύναμη.

Εμείς επιμέναμε ότι δεν είναι αυτό το ζητούμενο. Το ζητούμενο είναι να είναι ειλικρινές το κράτος, η πολιτεία συνολικά και η εκάστοτε Κυβέρνηση απέναντι σε όλους τους πολίτες και ιδιαίτερα απέναντι στη νέα γενιά, που, αφού εργαστεί σκληρά σπουδάζοντας, αφού καταβάλει πολλές θυσίες παίρνοντας τα πτυχία και εξειδικευόμενη σε συγκεκριμένους τομείς, θέλει μετά, με βάση αυτόν τον εξοπλισμό, να διαγωνίζεται επί ίσους όρους.

Τελικώς πέρασαν πολλά χρόνια, έως ότου το 1994, με εντολή του τότε Πρωθυπουργού και αιώνηστου τώρα Ανδρέα Παπανδρέου, έγινε ο νόμος του ΑΣΕΠ, ο οποίος και εφαρμόζεται με δυσκολίες κ.λπ.

Φέτος πάλι όλα τα Κόμματα της Βουλής συμφώνησαν ότι αυτός ο νόμος πρέπει να ισχυροποιηθεί και να επεκταθεί –θυμάστε τον περασμένο Δεκέμβρη- έτσι ώστε κάθε διαδικασία που αφορά την πρόσληψη στο δημόσιο να υπάγεται σε αυτές τις προβλέψεις του νόμου, δηλαδή να είναι διαφανής, για να μην μπορεί κανείς να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε άλλο παράθυρο.

Είναι –επαναλαμβάνω- πάρα πολύ σημαντικό που επιμένετε και εσείς στην κατεύθυνση της αξιοκρατίας. Γιατί διαφορετικά θα γεννώνται όλο και περισσότερο διαλυτικά φαινόμενα στην κοινωνία, όταν υπάρχει αδικία. Δεν θα έχει κανείς εμπιστοσύνη σε κανένα. Δεν θα έχει εμπιστοσύνη στο πολιτικό σύστημα. Δεν θα έχει εμπιστοσύνη στην ίδια τη δημοκρατία. Δεν θα έχει εμπιστοσύνη στις κυβερνήσεις που εκλέγει ο ελληνικός λαός. Δεν θα έχει εμπιστοσύνη στους τοπικούς άρχοντες που εκλέγουν οι γονείς σας και θα εκλέγετε και εσείς αύριο, συμπληρώνοντας το ελάχιστο όριο ηλικίας, δηλαδή τους δημάρχους, τους νομαρχαίους κ.λπ.

Άρα, είναι απαραίτητη προϋπόθεση από εδώ και πέρα να εφαρμόζουμε, χωρίς καμία έκπτωση, αυτή τη διαδικασία σε ό,τι αφορά τις προσλήψεις στο δημόσιο.

Η αξιοκρατία, βέβαια, δεν θα πρέπει να αφορά τις προσλήψεις στο δημόσιο, αλλά να αφορά και κάθε λειτουργία –θα λέγαμε- της οργανωμένης κοινωνίας.

Αξιοκρατία θα πρέπει να υπάρχει και μέσα στο ίδιο το εκπαιδευτικό σύστημα. Φαντάζομαι ότι συμφωνείτε απόλυτα, σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση των μαθητών.

Αξιοκρατία θα πρέπει να υπάρχει σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Μεγάλη υπόθεση!

Αυτό το θέμα το συζητήσαν χθες στην Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων οι συνάδελφοί σας. Ο κ. Λεοντάρης, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής για τη «Βουλή των Εφήβων», χαμογελά από τη θέση του, γιατί ξέρει ότι το συζητούσαμε επί χρόνια. Μάλιστα, το 2001, κύριε Λεοντάρη, πετύχαμε να γίνει αποδεκτό και να ψηφιστεί από τη Βουλή το νομοσχέδιο των εκπαιδευτικών των σχολικών μονάδων. Όμως, δυστυχώς, δεν εφαρμόστηκε αυτός ο νόμος –πλέον- σε αυτή τη χώρα.

Γιατί πολλοί σε αυτή τη χώρα, όταν ακούνε για αξιοκρατία και αξιολόγηση αισθάνονται φόβο, ενώ δεν θα έπρεπε να είναι έτσι. Οι διαδικασίες αξιολόγησης δεν είναι διαδικασίες, για να τιμωρήσεις κάποιον που διαπιστώνεις ότι έχει κάποιες αδυναμίες ή ελλείμματα. Γίνονται, για να μπορείς να διαπιστώσεις πού υπάρχουν οι αδυναμίες, έτσι ώστε η πολιτεία να παρεμβαίνει υποβοηθητικά και υποστηρικτικά.

Για να γίνω σαφής, αν έχετε στο σχολείο σας έναν εκπαιδευτικό, ο οποίος ξέρει άριστα μαθηματικά, αλλά δεν έχει ταυτόχρονα τη δυνατότητα να μεταφέρει παιδαγωγικά τη γνώση σε εσάς, τότε χρειάζεται να υποστηριχθεί ο εκπαιδευτικός, για να αποκτήσει αυτό το παιδαγωγικό μέρος, που ίσως του λείπει.

Τέτοιες εμπειρίες σίγουρα θα έχετε και εσείς. Θυμάμαι και εγώ τις εμπειρίες που είχαμε ως μαθητές και θυμόμαστε με πάρα πολύ ενδιαφέρον όσους καθηγητές είχαν τη δυνατότητα να μας μεταφέρουν τη γνώση και μάλιστα ήταν και δίκαιοι και ανθρώπινοι. Αντίθετα, σκεφτόμαστε με άλλο τρόπο κάποιους εκπαιδευτικούς, στους οποίους δεν χρωστάμε τόσα πολλά, γιατί δεν είχαν αυτήν την ικανότητα.

Άρα, η αξιοκρατία και η συνεχής αξιολόγηση είναι μια προϋπόθεση και για τα άτομα και για τις οργανωμένες κοινωνικές ομάδες και για το ίδιο το κράτος, για κάθε κράτος σε τελευταία ανάλυση, σε οποιοδήποτε επίπεδο. Χαίρομαι, λοιπόν, που δίδεται τόση βαρύτητα σε αυτήν την κατεύθυνση.

Ο κ. Πολύδωρας είναι, όπως ξέρετε, Αντιπρόεδρος της Βουλής, εκλεγμένος όπως και εγώ. Είμαστε συνεργάτες στο Προεδρείο, που αποτελείται από τον Πρόεδρο και επτά Αντιπροέδρους. Είναι λίγο αυστηρός, γιατί είδα πως στη συνάδελφο σας Έφηβο Βουλευτή έκανε την παρατήρηση ότι έκανε μια γενική, εφ' όλης της ύλης εισήγηση. Ήταν χρήσιμη, όμως. Είναι και δίκαιος ο κ. Πολύδωρας. Μπορεί να ήταν γενική, αλλά ήταν καλή εισήγηση.

Πρέπει να σας πω ότι έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον όλες οι εισηγήσεις που καταθέτετε εδώ. Θα ήθελα τέλος να υπογραμμίσω ότι εκείνο που χρειαζόμαστε κι εμείς είναι να καταθέσετε την άποψή σας χωρίς φόβο και πάθος. Αυτή η διαδικασία δεν είναι καθόλου εξεταστική. Αντίθετα, είναι μια διαδικασία που οργανώνουμε για να

δοθεί η δυνατότητα να καταθέσετε τις απόψεις σας, για να βοηθηθούμε κι εμείς που σήμερα παίρνουμε τις αποφάσεις, αλλά γενικότερα για να διορθωθούν πολλά κακώς κείμενα.

Η δικιά σας γενιά, ξέρετε, έχει βγει από τα αποδυτήρια και θερμαίνεται, όπως λέμε στο ποδόσφαιρο. Για την ώρα στο στίβο μέσα είναι η δικιά μας γενιά, αλλά μετά από μερικά χρόνια εμείς θα είμαστε στις κερκίδες και θα είστε εσείς στον αγωνιστικό στίβο, εσείς θα παίρνετε τις αποφάσεις. Άρα, είναι πολύ χρήσιμο, σε αυτήν ειδικά την ηλικία και με τις όποιες γνώσεις που ήδη αποκτάτε, να προσεγγίζετε τα διάφορα θέματα που αφορούν πλέον τη δικιά σας ζωή, από εδώ και μπρος.

Τα συμπεράσματα στα οποία θα καταλήξουμε δεν θα πάνε στο αρχείο της Βουλής, αλλά ελπίζω να είναι τόσο χρήσιμα ώστε να ταλαιπωρήσουμε τους αρμόδιους Υπουργούς. Να τους ταλαιπωρήσουν λέγοντας ότι εδώ κατατέθηκαν προτάσεις και τις προτάσεις αυτές θα πρέπει να τις λάβουν σοβαρά υπ' όψιν. Και το εννοώ αυτό. Δηλαδή και εγώ και ο κ. Πολύδωρας και οι συνάδελφοι Βουλευτές έχουμε -εδώ έναν Βουλευτή που συμπροεδρεύει, που ηλικιακά είναι πολύ πιο κοντά σε εσάς...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο κ. Κωνσταντινόπουλος εξ Αρκαδίας.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Εσείς, κύριε Πολύδωρα, καταγόμενος εξ Αρκαδίας, λέτε και την εκλογική περιφέρεια, την Αρκαδία. Δεν περιορίζετε μόνο να αναφέρετε τον κ. Κωνσταντινόπουλο, αλλά λέτε και από πού είναι. Ναι, πράγματι, είναι από τους νέους Βουλευτές. Έχει εκλεγεί για πρώτη φορά στο Κοινοβούλιο και είναι εξ Αρκαδίας.

Και εγώ, λοιπόν και οι συνεργάτες μας εδώ θα προσπαθήσουμε ώστε να αξιοποιηθούν αυτές οι προτάσεις και οι ιδέες, που πολλές φορές ίσως να μην κατατέθηκαν από κανέναν από εμάς, για όλα αυτά τα θέματα που σας αφορούν.

Και τέλος, επειδή διαπίστωση και ένα άγχος σε σχέση με το χρόνο, θα σας πω ένα μυστικό όταν ετοιμάζετε τις ομιλίες σας. Όταν σας λένε ότι έχετε πέντε ή έξι λεπτά, για παράδειγμα, να υπολογίζετε ότι σε κάθε λεπτό, με τον τρόπο το ρέοντα που διατυπώνουμε τις απόψεις μας, χρησιμοποιούμε συνήθως 100 λέξεις. Άρα, όταν σας πουν έξι λεπτά, θα κάνετε ένα κείμενο ή θα υπολογίσετε να εκφωνήσετε 600 λέξεις. Αυτό για να μην αγχώνεστε και για την Ολομέλεια αύριο Δευτέρα, όσοι από εσάς θα κληρωθείτε να μιλήσετε. Θα ξέρετε εκ των προτέρων ότι έξι λεπτά σημαίνει 600 λέξεις, τρία λεπτά σημαίνει 300 λέξεις.

Θα διαπιστώσετε κι εσείς ότι όταν ανεβαίνεις στο Βήμα, ξέρεις πώς θα ξεκινήσεις. Πολλές φορές, όμως, θέλεις να τελειώσεις και δεν ξέρεις πώς να τελειώσεις. Και αρχίζει και χτυπάει και το κουδούνι, αρχίζουν οι θόρυβοι που σου λένε ότι «τέλειωνε» και εκεί μεγαλώνει το άγχος: «Και πώς να κλείσω και πώς να ολοκληρώσω και έχω ακόμη πολλά να πω»; Αυτό το αναφέρω έτσι, μεθοδολογικά, για να μην πολυαγχώνεστε.

Δεν θέλω να σας πάρω περισσότερο χρόνο. Θα ήθελα να ακούσω μια-δυό τοποθετήσεις ακόμη, για να συνεχίσω και με τις άλλες Επιτροπές. Στην Επιτροπή Οικονομικών -γι' αυτό λέω θα ταλαιπωρήσουμε και πρέπει να ταλαιπωρήσουμε τους Υπουργούς, όποιος κυβέρνησης κι αν ήταν- κάνουν διαπιστώσεις, κάνουν και προτάσεις και αισθάνομαι ότι πρέπει να ανησυχεί ο κ. Παπακωνσταντίνου, ο Υπουργός Οικονομικών, κύριε Πολύδωρα, μετά από τη συζήτηση που διεξάγεται δίπλα. Το ίδιο θα πρέπει να κάνουμε, να ανησυχήσουν δηλαδή και οι συναρμόδιοι για τη δημόσια διοίκηση, δικαιοσύνη κ.λπ. Υπουργοί με βάση τις δικές σας τοποθετήσεις εδώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε, κύριε Πρόεδρε.

Το λόγο έχει ο συμπροεδρεύων κ. Θεόδωρος Καμινέλης από την Α' Θεσσαλονίκης.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Ελπίζω να δώσατε καθ' ολοκληρία Προεδρία στα παιδιά...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Πλήρη διεύθυνση των εργασιών, δεν έδωσα, αλλά οι συμπροεδρεύοντες κανονικά αναγγέλλουν ονόματα κ.λπ..

Ορίστε κ. Καμινέλη, έχετε το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΜΙΝΕΛΗΣ (Α' Θεσσαλονίκης – Συμπροεδρεύων της Επιτροπής): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, αποτελεί πραγματικότητα το γεγονός ότι η χώρα μας μαστίζεται από το φαινόμενο της έλλειψης αξιοκρατίας.

Εύκολα μπορεί να διαπιστώσει κανείς ότι η αναξιοκρατία είναι άρρηκτα συνυφασμένη με την ελληνική κοινωνική πραγματικότητα και ζωή. Ο ελληνικός λαός καθημερινά έρχεται αντιμέτωπος με τα φαινόμενα αναξιοκρατίας, όπως ο νεποτισμός και η ευνοιοκρατία, κοινώς «τα ρουσφέτια», με αποτέλεσμα να συνθλίβεται ψυχικά ή τις περισσότερες φορές, προκειμένου να επιβιώσει, να αναγκάζεται να αναπαράγει το πρόβλημα.

Κατά συνέπεια, η ελληνική κοινωνία βλάπτεται στο σύνολό της και κάθε προσπάθεια για ανάπτυξη παρακωλύεται. Ιδιαίτερα μέσα στο πλαίσιο της κρίσης που βιώνει, απ' ενός μεν η ελληνική, απ' ετέρου δε οι κοινωνίες σε παγκόσμιο επίπεδο το πρόβλημα της αναξιοκρατίας μεγεθύνεται, καθιστώντας αδύνατη την έξοδο της κοινωνίας μας από αυτή.

Με δεδομένα τα παραπάνω μείζονος σημασίας κρίνεται η ανάγκη για οριστική εξάλειψη του φαινομένου της αναξιοκρατίας στη χώρα μας. Για την επίτευξη αυτού του στόχου οφείλουν τόσο οι πολίτες με τις δικές τους ξεχωριστές ενέργειες, όσο και οι πολιτικοί με το πολιτικό τους έργο να ενεργοποιηθούν.

Αναλυτικότερα οι πολίτες, από τη μια πλευρά, οφείλουν να απορρίψουν τις πελατειακές σχέσεις σε όλους τους τομείς του δημοσίου βίου, γεγονός που θα αναδείξει ως στάση ζωής την ισονομία και την ισοπολιτεία. Επίσης, είναι αναγκαίο να αλλάξει ο τρόπος σκέψης που συνοδεύει κάθε Έλληνα πολίτη,

αναφορικά με τη σχέση του με την Πολιτεία. Μόνο μια ριζική αναθεώρηση της σχέσης αυτής σε συνδυασμό με ένα πολιτικό σχέδιο, θα καταφέρει ένα σοβαρό πλήγμα στην αναξιοκρατία και θα οδηγήσει στην πλήρη εξάλειψή της.

Από την άλλη πλευρά, καθοριστικό ρόλο στην επίλυση του προβλήματος είναι δυνατόν να διαδραματίσουν οι πολιτικοί. Πιο συγκεκριμένα, πρέπει κατ' αρχάς να αντιληφθούν ότι ο σκοπός τους είναι να ευνοήσουν την κοινωνία με το έργο τους και να την υπηρετήσουν. Διότι μόνο έχοντας συνείδηση του ρόλου τους πιστεύω πως είναι δυνατόν να αναλάβουν ουσιαστική πολιτική δράση.

Επίσης, αναγκαία κρίνεται η λήψη αποφάσεων και μέτρων που αποσκοπούν στη μεγαλύτερη διαφάνεια, όπως λόγου χάρη η δημοσιοποίηση στο ευρύ κοινό των δαπανών κάθε Υπουργείου και πολιτικού φορέα, συνοδευόμενες από αποδείξεις, ώστε να είναι αδύνατη η απόκρυψη στοιχείων στους πολίτες.

Να σημειώσουμε σε αυτό το σημείο ότι παράλληλα με την ενίσχυση της διαφάνειας, στην καταπολέμηση της αναξιοκρατίας θα συμβάλλει και η λήψη μέτρων, ώστε να γίνει ακόμα πιο αντικειμενικός ο τρόπος πρόσληψης των υπαλλήλων.

Είναι σαφές ότι εμείς οι νέοι μπορούμε να συμβάλουμε στην καταπολέμηση των φαινομένων αναξιοκρατίας με τη στάση, αλλά και το παράδειγμά μας. Πρέπει να επιμείνουμε με εντιμότητα στην τήρηση των αξιοκρατικών διαδικασιών και να παλέψουμε ενάντια στην αυθαιρεσία και στην αδράνεια που συντηρούν την αναξιοκρατία. Στο άμεσο μέλλον θα κληθούμε να λάβουμε σημαντικές αποφάσεις για την κοινωνία και για το λόγο αυτό πρέπει από νωρίς να καλλιεργήσουμε ήθος και χαρακτήρα.

Αβίαστα, λοιπόν, συνάγεται το συμπέρασμα ότι η καταπολέμηση της αναξιοκρατίας είναι δυνατή με τη συμβολή όλων μας. Η Ελλάδα είναι μια χώρα που προώθησε το πνεύμα και τον πολιτισμό και για το λόγο αυτό πρέπει να την τιμήσουμε με ένα πιο λαμπρό και αξιοκρατικό αύριο. Ένα αύριο απαλλαγμένο από την αναξιοκρατία και τις συνέπειές της και για το οποίο όλοι θα είμαστε υπερήφανοι.

Σας ευχαριστώ θερμά για το χρόνο σας.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε το συμπροεδρεύοντα κ. Καμινέλη.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Αντώνιος Ρογδάκης από το Νομό Ηρακλείου.

Ορίστε, κύριε Ρογδάκη, έχετε το λόγο.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΡΟΓΔΑΚΗΣ (Νομός Ηρακλείου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές, στα πλαίσια της «Βουλής των Εφήβων» θα ήθελα να σας εκφράσω τους προβληματισμούς μου σχετικά με το θέμα της ελευθερίας και της δημοκρατίας.

Νομίζω πως θα συμφωνούσατε μαζί μου πως ζούμε σε μία εποχή που χαρακτηρίζεται από το υλιστικό πνεύμα, τα ψυχικά πάθη και τη ζηλοφθονία, σε μία εποχή όπου οι αρχές του ανθρωπισμού αντικαθίστανται από τον ατομικισμό και τον εγωισμό. Οι έφηβοι συχνά κατηγορούνται για αδιαφορία και πολιτική στάση.

Είμαστε άλλωστε, η γενιά του internet εγκλωβισμένοι στην ψηφιακή ζωή και όταν τα κοινωνικά και πολιτικά αδιέξοδα μας πνίγουν, γινόμαστε επαναστάτες χωρίς αιτία. Εκπαιδευόμαστε δημοκρατικά, αλλά υποχρεωνόμαστε να συμβιβαστούμε με τον αδιέξοδο πολιτικό διάλογο, την αδιαφάνεια και αμετροέπεια στην πολιτική ζωή. Είμαστε η γενιά που θα κληθεί να διαχειριστεί σημαντικά προβλήματα, όπως η οικονομική κρίση, η ανεργία και η έκπτωση της ποιότητας ζωής.

Τι πρέπει να κάνουμε; Να θωρακιστούμε με στέρεα παιδιά, που θα καλλιεργήσει ήθος γνήσια δημοκρατικό. Η παιδεία δημιουργεί ανθρώπους ευαίσθητους, συνειδητοποιημένους και δημοκρατικούς, ανθρώπους με φωτισμένο νου και ηθική ελευθερία.

Είμαι βέβαιος πως θα συμφωνούσατε μαζί μου ότι ο δημοκρατικός άνθρωπος σέβεται τις διαφορετικές απόψεις των άλλων, αποδέχεται τη γνώμη της πλειοψηφίας, αλλά παράλληλα σέβεται τη μειοψηφία. Η δημοκρατία είναι ένας βαθμός πολιτισμού και στη σημερινή εποχή δοκιμάζεται το δημοκρατικό ήθος, λόγω της πολυπολιτισμικότητας και πολυγλωσσίας. Συνεπώς, είναι απαραίτητη η εμπέδωσή της.

Τέλος, ο δημοκρατικός άνθρωπος υπακούει στους νόμους, αλλά και συμμετέχει στα κοινά, καθώς ο άνθρωπος είναι φύσει πολιτικόν ζώον, όπως είχε πει και ο Αριστοτέλης. Απαραίτητη, λοιπόν, η συμμετοχή μας στα κοινά, καθώς εμείς οι έφηβοι και μελλοντικοί πολίτες μιας σύγχρονης κοινωνίας, οφείλουμε να αμυνθούμε απέναντι στη σοβαρότερη απειλή της δημοκρατίας, που είναι η αδράνεια των πολιτών.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε τον κ. Ρογδάκη Αντώνιο από το Ηράκλειο Κρήτης.

Το λόγο έχει ο κ. Ζερβονικολάκης Ορέστης από την Α΄ Πειραιώς.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α΄ Πειραιά): Θα ήθελα να εκφράσω την εξής απορία. Βλέπω προσωπικά μία Ελλάδα η οποία είναι καταβεβλημένη το τελευταίο διάστημα. Το μεγαλύτερο μερίδιο των Ελλήνων πολιτών είναι δυστυχισμένοι, διότι βλέπουν ότι όλα αυτά που ελπίζουν ότι μπορεί να γίνουν, εν τέλει δεν γίνονται. Η απορία μου είναι αν μπορούμε να πάμε ακόμη πιο κάτω απ' ό,τι είμαστε, αν έχουμε φθάσει στον πάτο ή αν θα πάμε ακόμη πιο κάτω. Δεν γίνεται να έχουμε τόσες υποσχέσεις και ξαφνικά όλα να διαλύονται. Όλο ακούμε για δεσμεύσεις, ότι όλα θα γίνουν καλά, όλα θα αλλάξουν, ότι υπάρχουν λεφτά και ότι ο ελληνικός λαός μπορεί να προχωρήσει. Ο ελληνικός λαός για μένα αυτή τη στιγμή αισθάνεται ανελεύθερος, δίχως προσωπική άποψη, σκλαβωμένος στις απόψεις των πολιτικών, οι οποίοι δρουν ψηφίζοντας νόμους χωρίς καν να έχουν ακουστεί. Εμείς τα μαθαίνουμε όλα την επόμενη μέρα. Επίσης, βγαίνοντας στους δρόμους βλέπουμε

ότι γίνονται συνέχεια διαδηλώσεις, που πολλές φορές είναι χωρίς νόημα. Το κέντρο της Αθήνας είναι κλειστό μια φορά την εβδομάδα σχεδόν όλο το χρόνο. Για μένα αυτό είναι απαράδεκτο, όπως επίσης αυτό που συνέβη με το λιμάνι του Πειραιά, όπου οι τουρίστες ήταν απεγνωσμένοι γιατί τα πλοία δεν έφευγαν. Το κρουαζιερόπλοιο «Ζενίθ» πήγε στο Κατάκωλο, όπου εκεί υπήρξε αύξηση για πρώτη φορά 300%, ενώ το λιμάνι του Πειραιά μένει άδειο.

Όλα αυτά μας πάνε πολύ πίσω. Είμαστε στην Ευρώπη και αντικειμενικά δεν είμαστε στην Ευρώπη. Η Ευρώπη προχωράει και εμείς μένουμε πίσω. Μπήκαμε στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δίχως να γίνει κάποιου είδους δημοψήφισμα, δίχως να ερωτηθεί κανένας. Και ο κύριος Πρωθυπουργός μας το ανακοίνωσε από το Καστελόριζο, με μία ωραία θέα από πίσω, για να μας απαλύνει τον πόνο.

Εγώ δεν μπορώ να πω κάτι άλλο γι' αυτό. Βλέπω γύρω μου παιδιά με ιδέες, παιδιά που θέλουν να αλλάξουν αυτό που βλέπουν και δεν ξέρουν αν μπορούν να το αλλάξουν, αν έχουν τη δυνατότητα να το αλλάξουν. Επίσης, βλέπω πολιτικούς οι οποίοι ποτέ δεν μιλάνε με σαφήνεια και με ειλικρίνεια. Όλο κρύβονται πίσω από περίπλοκες λέξεις που δεν τις καταλαβαίνει ο απλός λαός. Δεν υπάρχει διάλογος, δεν ακούνε τον πολίτη. Είναι τελεσιδικές οι αποφάσεις τους.

Αυτή τη στιγμή δεν έχουμε ελευθερία. Εφόσον δεν υπάρχει διάλογος και ο ελληνικός λαός είναι καταβεβλημένος, η ελευθερία είναι το τελευταίο πράγμα που υπάρχει.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε τον κ. Ζερβονικολάκη.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Αν μου επιτρέπετε, ο Έφηβος Βουλευτής έθεσε μια σειρά από ερωτήματα, που εκφράζουν και αγωνία, μια κοινή αγωνία. Εγώ θα ζητούσα από τους επόμενους ομιλητές, πέραν αυτών που έχουν ετοιμάσει, να καταθέσουν την άποψή τους για το τι πιστεύει το καθένα από τα παιδιά: Θα πάει ακόμη πιο κάτω η Ελλάδα; Θα πηγαίνει συνεχώς πιο κάτω; Θα είναι συνεχώς μέσα σε κρίσεις, που θα οξύνονται; Ή μπορεί να πάει πιο πάνω και να βγει από την κρίση, στην οποία βρέθηκε;

Θα με ενδιέφερε πάρα πολύ να ακούσω τις αυθόρμητες απόψεις των παιδιών.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Είναι δεκτή η παρατήρηση του κυρίου Προέδρου και τη διευκρινίζω. Για τους επόμενους ομιλητές θα ήταν ευχής έργο –το ευχόμαστε, περιλαμβάνεται στην πρόταση του Προέδρου- να είχαν και μερικές σκέψεις πάνω σ' αυτά τα ουσιαστικά ερωτήματα, που έθεσε ο κ. Ζερβονικολάκης. Εφόσον θα τελειώσει ο κατάλογος των ομιλητών, θα έχουμε και έναν κύκλο –αν έχουμε χρόνο- για δευτερολογίες ή για ανταλλαγή γνώμων επί των όσων έχουν λεχθεί ή δεν έχουν λεχθεί.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ευάγγελος Χατζηαντωνίου από τη Β' Αθηνών.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ (Β' Αθήνας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές, ονομάζομαι Βαγγέλης Χατζηαντωνίου και επιλέχτηκα για να σας μιλήσω για τη δημοκρατία και την ελευθερία. Ποιος αμφισβητεί ότι έχουμε δημοκρατία και ελευθερία; Εδώ και χρόνια απολαμβάνουμε δικαιώματα και ελευθερίες χάρη στους αγώνες που έκαναν οι γονείς μας για μας. Αποκτήσαμε την ελευθερία του λόγου χωρίς να παλέψουμε. Είμαστε ευγνώμονες γι' αυτό. Ποιος όμως, έδωσε σε σας την ελευθερία για να μας αγνοείτε; Πώς τολμάτε να μας αφήνετε στο περιθώριο όσο αποφασίζετε για το μέλλον μας; Έχετε θράσος να λέτε «η Ελλάδα είναι τα παιδιά της, περιμένουμε από τους νέους να πάρουν τα ηνία». Να πάρουν την ευθύνη από σας.

Δεν καταλαβαίνετε γιατί οι νέοι δεν ασχολούνται με την πολιτική. Όχι, κύριε, δεν θα ασχοληθώ εγώ με τη χώρα που με αφήνει να πεθάνω. Αυτή τη στιγμή όλο και περισσότεροι μαθητές σκέπτονται να σπουδάσουν ή ίσως να εγκατασταθούν στο εξωτερικό. Και η Ελλάδα; Η Ελλάδα αυτή τη στιγμή διώχνει το υγιέστερο ανθρώπινο δυναμικό της. Μήπως ξέρετε τι είναι μια χώρα χωρίς τους νέους της; Τίποτα. Δεν υπάρχει μέλλον για την Ελλάδα έτσι. Η δημοκρατία, για να ξέρετε, είναι να ασκώ επιρροή πάνω στην Κυβέρνησή μου, να ακούγονται αυτά που θέλω να πω.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Θα μου επιτρέψτε να κάνω μια παρέμβαση για το ότι πολλά παιδιά σκέπτονται να βγουν έξω για να σπουδάσουν. Το άκουσα και στη συζήτηση που είχαμε στο περιθώριο της χθεσινής μας, πώς να το πω, βραδινής δεξίωσης. Θα μου επιτρέψτε να καταθέσω την προσωπική μου εμπειρία –σε ορισμένους την είπα- σε σχέση με τις σπουδές στην Ελλάδα, στο εξωτερικό κ.λπ.

Η οικογένειά μου δεν είχε οικονομικές δυνατότητες, γιατί είχα την ατυχία να χάσω τον πατέρα μου όταν ήμουν δύο ετών. Μου άρεσε πάρα πολύ το διάβασμα γι' αυτό το λόγο είχα πολύ καλές, όπως λέμε, επιδόσεις στο σχολείο και μετά στο πανεπιστήμιο. Είχα τελειώσει με τον καλύτερο βαθμό του έτους μου στο πανεπιστήμιο πριν από 10ετίες. Και τότε ένας από τους καθηγητές μου, που δεν ζει, πανεπιστημιακός, με φώναξε και με ρώτησε «τι θα κάνεις;». Είχα τελειώσει Νομική και του είπα «θα ξεκινήσω την άσκηση», όπως κάνουν όλοι. Με προέτρεψε να κάνω μεταπτυχιακές σπουδές. Στην Ελλάδα δεν υπήρχαν τότε καθόλου μεταπτυχιακές σπουδές. Τα ελληνικά πανεπιστήμια δεν ήταν σε θέση να οργανώνουν μεταπτυχιακά προγράμματα. Κι αυτό σήμαινε, μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό.

(Στο σημείο αυτό εισέρχεται στην Αίθουσα ο πρώην Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης)

Στο σημείο αυτό καλωσορίζουμε τον πρώην Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Απόστολο Κακλαμάνη.

(Χειροκροτήματα)

Η αυθόρμητη απάντησή μου ήταν αυτή που θα δίνατε και εσείς αν βρισκόσασταν στην ίδια οικονομική κατάσταση, «μα ξέρετε, κύριε καθηγητά, δεν έχω οικονομική δυνατότητα» και μου απάντησε «κανείς δεν χάνετε, σκέψου ότι μπορείς να βγεις, να δουλέψεις και να σπουδάσεις». Και μαζί με όλα αυτά, πήρα την απόφαση και πήγα στη Γερμανία, αφού βέβαια είχα στείλει σε πανεπιστήμια μεταφρασμένες επιστολές, το πτυχίο μου και είχαν αρχίσει να απαντούν θετικά, ότι με κάνουν δεκτό. Βγήκα για μεταπτυχιακές σπουδές. Τι σήμαινε όμως; Σήμαινε ότι έπρεπε να δουλέψω. Και πήγαινα σε μια χώρα στην οποία ούτε τη γλώσσα ήξερα. Την έμαθα εκεί. Και χρήματα δεν υπήρχαν και τη γλώσσα δεν ήξερα. Λίγο δύσκολα τα πράγματα. Και μια μικρή τρέλα, θα μου πείτε. Αλλά το μεράκι για να μάθω ακόμη περισσότερα, η διάθεση του να γνωρίσω και μια άλλη χώρα, άλλη κοινωνία, άλλο πανεπιστήμιο, ήταν ισχυρά.

Δούλεψα, λοιπόν, σε εργοστάσιο και ταυτόχρονα χρηματοδότησα τις σπουδές μου στην αρχή. Αυτό, όμως, δεν σήμαινε για μένα ότι θα έπρεπε ευθύς εξαρχής και ολοκληρωτικά να απορρίπτω την πατρίδα μου, που δεν μου είχε διασφαλίσει τη δυνατότητα να κάνω εδώ μεταπτυχιακές σπουδές. Ασκούσα κριτική για πάρα πολλά κακώς κείμενα εκείνη την εποχή, όπως κάνετε και εσείς και πολύ σωστά.

Και τότε τα κακώς κείμενα ήταν πολλά περισσότερα, γιατί εκτός των άλλων στην Ελλάδα δεν υπήρχε καν δημοκρατία, δεν υπήρχε η δυνατότητα ελεύθερης έκφρασης της γνώμης όταν εμείς ήμασταν στη δική σας ηλικία. Οι οικονομικές ανισότητες ήταν πολύ μεγαλύτερες, γιατί η Ελλάδα ήταν πολύ πιο υποαναπτυγμένη εκείνες τις εποχές, οι δυσκολίες ήταν πολύ περισσότερες και οι αδικίες ήταν ακόμη πολύ περισσότερες. Ο αυταρχισμός ήταν μεγαλύτερος όχι μόνο στο επίπεδο της πολιτικής -που δεν υπήρχε δημοκρατία, αλλά ήταν η διαταγή των χουνταίων συνταγματαρχών από την αρχή ως το τέλος- αλλά διέτρεχε και το εκπαιδευτικό σύστημα. Σήμερα συζητάτε με τους εκπαιδευτικούς σας. Τότε ήμασταν ευτυχείς εαν κάποιος εκπαιδευτικός μας προσέγγιζε για να ακούσει τις αγωνίες μας και κανένα πιο ουσιαστικό ανθρώπινο διάλογο. Στα δε πανεπιστήμια δεν τολμούσαμε να μιλήσουμε πολλές φορές με τους καθηγητές μας. Η Ελλάδα σήμερα είναι πολύ καλύτερη από την Ελλάδα τότε, παρά τις δυσκολίες και τα προβλήματα που έχει.

Ξαναγυρίζω, λοιπόν, στο ερώτημα: «Να φύγω έξω να κάνω σπουδές γιατί σε αυτή τη χώρα όλα είναι στραβά;» Θα έλεγα ότι ίσως είναι μια υπερβολική άποψη, η άποψη αυτή. Εάν μου επιτρέπεται να σας έδω μια συμβουλή, -και το λέω και στα παιδιά μου τώρα, γιατί έχω τρία παιδιά λίγο μεγαλύτερα κάποια, λίγο μικρότερα από εσάς, περίπου στην ηλικία σας- είναι η εξής: Θα πρέπει πρώτα απ' όλα να έχουμε εμπιστοσύνη προσωπικά στις δυνάμεις μας, στις δυνάμεις σας ο καθένας. Γιατί δεν υπάρχει άνθρωπος που να μην έχει τη δική του εσωτερική δύναμη, τα δικά του χαρίσματα. Κανείς δεν υπάρχει. Το θέμα είναι πόσο πιστεύεις και πρέπει να πιστεύεις σε αυτό.

Δεύτερον, θα πρέπει να είναι κανείς αισιόδοξος. Σας το είπα πολλές φορές και το επαναλαμβάνω, ότι πρέπει κάποιος να ονειρεύεται. Το όνειρο είναι κινητήρια δύναμη και το ατομικό όνειρο και το συλλογικό όνειρο ενός λαού. Ένας λαός που μπορεί να ονειρευτεί «συλλογικά», μπορεί να πιστέψει σε κάτι καλύτερο. Τότε κατακτά πολλά περισσότερα. Αυτή είναι η δεύτερη προϋπόθεση: η εμπιστοσύνη στις δυνάμεις, η αισιοδοξία και το να ονειρεύεται κανείς.

Η άλλη προϋπόθεση είναι ότι σε αυτή την ηλικία που είστε θα πρέπει να αξιοποιήσετε κάθε δυνατότητα που υπάρχει για να γεμίζετε, θα μου επιτραπεί να πω πολύ απλοϊκά, το καλάθι των γνώσεών σας. Γιατί αυτά τα χρόνια δεν επιστρέφουν για κανέναν μας. Όσο και να θέλαμε και εγώ και οι συνάδελφοι εδώ Συμπρόεδροι Βουλευτές, ενήλικοι και ο πρώην Πρόεδρος ο κ. Κακλαμάνης, δεν μπορούμε να γυρίσουμε στα 16, 17, 18, 20 χρόνια μας.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρώην Πρόεδρος της Βουλής): Εμένα μου φτάνουν αυτά τα πολλά, που έχουμε μπροστά μας.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Ο κ. Κακλαμάνης λέει, τουλάχιστον, «Σκεφτόμαστε αυτά που έχουμε μπροστά μας.» Αλλά κακά τα ψέματα, κύριε Απόστολε Κακλαμάνη, στο σχολείο δεν ξαναγυρίζουμε, στο πανεπιστήμιο δεν ξαναγυρίζουμε. Είναι αυτά τα χρόνια που θα πρέπει να αξιοποιήσει κανείς. Γι' αυτό σας λέω να αξιοποιήσετε αυτήν τη χρονική περίοδο γεμίζοντας το καλάθι των γνώσεών σας, στις οποίες θα στηριχτείτε μετά για να συνεχίσετε.

Θα κλείσω λέγοντας ότι η εμπειρία σπουδών στο εξωτερικό είναι πάρα πολύ χρήσιμη. Αλλά δεν είναι προϋπόθεση, «σώνει και καλά πάω στο εξωτερικό γιατί εδώ δεν μου αρέσει τίποτα». Δηλαδή εγώ στη θέση σας -γι' αυτό λέω αν μου επιτρέψετε μια συμβουλή- αξιοποιώντας τα χρόνια αυτά, τις γνώσεις στην κατεύθυνση που εσείς επιθυμείτε να σπουδάσετε, θα προτιμούσα να κάνω τις σπουδές μου στην Ελλάδα και μετά να κάνω και ένα μεταπτυχιακό στο εξωτερικό. Γιατί είναι πολύτιμη, το ξαναλέω, η εμπειρία η άλλη. Αυτό όμως είναι λίγο διαφορετικό, από αυτό που είπατε, ότι δεν μου αρέσει αυτή η χώρα, την απορρίπτω αυτή τη χώρα και σκέφτομαι να «πάρω των ομματίων μου» και να πάω κάπου αλλού.

Όταν θα βρεθείτε εκτός Ελλάδας, θα διαπιστώσετε τότε ότι με όλες τις αδυναμίες που έχουμε, με όλα τα προβλήματα που έχουμε, μας λείπει τόσο πολύ ο τόπος μας. Ο νόστος είναι μια λέξη ομηρική, αλλά και μια λέξη που περικλείει μέσα της μια μεγάλη έννοια. Ο νόστος. Τον έζησα. Τις πρώτες εβδομάδες και τους πρώτους μήνες ένιωθα σχεδόν την απόλυτη μοναξιά εκεί, λόγω των συνθηκών που σας περιέγραψα. Και ασκούσα κριτική στη χώρα μου, αλλά δεν επέτρεπα σε κανέναν ξένο, πάλι, να ασκήσει κριτική στην Ελλάδα.

Μια περιέργη ιστορία! Είμαστε σαν τα παιδιά και τη σχέση που έχουμε με τη φυσική μας μητέρα. Γκρινιάζουμε με τη μάνα μας, μαλώνουμε. Μαλώνετε καμία φορά. Δεν μαλώνετε; Και εγώ με τη μακαρίτισσα τη μάνα μου που τη λάτρευα, υπήρχαν στιγμές, ειδικά στην εφηβεία, που είχαμε συγκρούσεις, χωρίς να ξέρω για ποιο λόγο. Αλλά συγκρούομαι. Το ίδιο δεν συμβαίνει και με εσάς; Αλλά, αν πει κάποιος κακή κουβέντα για τη μάνα του, τι γίνεται; Σκοτωμός. Κουμπούρια, μαχαίρια, τσεκούρια βγάζουμε κ.λπ.

Αυτή είναι η σχέση και με την πατρίδα μας. Το θέμα, λοιπόν, είναι ότι μπορούμε να κάνουμε την προσωπική μας διαδρομή και μπορούμε να κάνουμε και τις εμπειρίες μας και εκτός Ελλάδος. Αλλά μην αφήνετε να σας καταλάβει καμιά απαισιοδοξία, επειδή η περίοδος αυτή, είναι μία περίοδος με περισσότερα προβλήματα.

Αν ήταν έτσι, τότε οι προηγούμενες γενιές, -όχι των γονιών σας, η δικιάς μας γενιά δηλαδή, αλλά, για παράδειγμα, η γενιά των δικών μας γονιών, των παππούδων σας- θα έπρεπε να είναι πλήρως απαισιοδοξες με αυτά που είχαν ζήσει και όμως, δεν ήταν απαισιόδοξοι. Γιατί εκείνοι έζησαν πολέμους, κατοχές, καταστροφές, εμφυλίους πολέμους, διχασμούς, πλήρη έλλειψη, όπως είπα, δημοκρατίας που ζήσαμε και εμείς. Και δεν ήταν απαισιόδοξοι. Μέσα από αγώνες κατόρθωσαν να ξεπεράσουν τα προβλήματα.

Είναι δυνατόν εσείς στα δεκαέξι, δεκαεπτά σας χρόνια, επειδή υπάρχουν κάποιες δυσκολίες, να λέτε ότι νιώθω απαισιόδοξα και τα βλέπω μαύρα; Γι' αυτό σας είπα, είναι δυνατόν; Τώρα ξεκινάει η ζωή, όσες δυσκολίες και εάν υπάρχουν. Τώρα υπάρχουν όλες οι δυνατότητες μπροστά σας. Ατέλειωτες δυνατότητες. Θα υπάρχουν ευκαιρίες, πάρα πολλές ευκαιρίες στη ζωή σας, Γι' αυτό μην ακούω απαισιοδοξίες.

Καλώς κάνετε και εντοπίζετε τις αδυναμίες, ασκείτε κριτική και καταθέτετε προτάσεις. Και αυτό ακριβώς πρέπει να κάνετε. Και όταν εμείς θα είμαστε στην κερκίδα, θα σας παρακολουθούμε, γιατί είμαι σίγουρος ότι τότε θα υλοποιείτε αυτά που τώρα προτείνετε, αν δεν προλάβουμε να τα υλοποιήσουμε όλα αυτά ή κάποια απ' αυτά εμείς.

Κάτι θέλεις να πεις, κύριε Χατζηαντωνίου.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ (Β' Αθήνας): Αυτό που ήθελα να πω είναι ότι δεν απορρίπτουμε τη χώρα μας. Την αγαπάμε πάρα πολύ για να κάνουμε κάτι τέτοιο. Και όλες αυτές οι κακουχίες, ή γενικώς τα προβλήματα που έχουμε, δεν πρόκειται να είναι ποτέ αρκετά, ώστε να μας κάνουν απαισιόδοξους. Απλά, στεναχωριόμαστε, βλέποντας πόσο αδύναμη αφήνετε τη χώρα μας για εμάς, όταν θα την αναλάβουμε.

ΜΙΑ ΕΦΗΒΟΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ: Μπορώ να πάρω το λόγο, κύριε Πρόεδρε;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Μισό λεπτό.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Έχει κληρωθεί η μαθήτριά; Γιατί όταν μπήκα μέσα με ρώτησα αν μπορούσε να θέσει και ερωτήσεις. Όταν έρθει η σειρά της...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Έχει μιλήσει.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων): Τότε στη δευτερολογία της.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Μισό λεπτό, κύριε Πρόεδρε, έχω την ευθύνη της διευθύνσεως των εργασιών.

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε για την παρέμβασή του τον κύριο Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Πετσάλνικο. Ζητώ να εκτιμήσετε ότι ήταν συναισθηματική η παρέμβασή του, εξομολογητική, φιλοσοφημένη και φιλοσοφική και φυσικά, κατέληγε με μία παρότρυνση -την οποία απεδέχθη ο Εισηγητής από τον οποίο έλαβε την αφορμή ο κ. Πετσάλνικος, ο κύριος Πρόεδρος- αισιοδοξίας. Δεν θα καμφθούμε.

Είναι στην ευθύνη του Προεδρείου, κύριε Πρόεδρε και κύριοι και κυρίες Έφηβοι Βουλευτές, να σημειώσω, ότι ο με την παρουσία του τιμών τη σημερινή συνεδρίασή μας, κ. Απόστολος Κακλαμάνης, πρώην Πρόεδρος της Βουλής, είναι ο ιδρυτής του θεσμού της «Βουλής των Εφήβων». Αυτό για να καταλάβετε ότι και οι θεσμοί από ανθρώπους γεννώνται, γίνονται.

Και θα ήθελα να παρακαλέσω με την ευθύνη για τον έλεγχο του χρόνου στον ίδιο, τον κ. Κακλαμάνη, να χαιρετήσει τη συνεδρίαση.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΚΑΜΑΝΗΣ (Πρώην Πρόεδρος της Βουλής): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω να συγχαρώ απλώς τους νέους και τις νέες, τις νέες και τους νέους που προσέρχονται να συμμετάσχουν σε αυτήν την ιδέα. Και πιστεύω ότι έχει πράγματι εμπεδωθεί, παρά την πολεμική που δέχθηκε πριν από δεκαπέντε χρόνια. Τώρα είναι σε μία φάση που επειδή η πολεμική δεν απέδωσε, έχει κηρυχθεί σε άγνοια.

Θα ήθελα να σταθώ σε αυτό, στα Μέσα Ενημέρωσης και να πω κάτι για τα παιδιά που μας ακούν. Είναι πολύ διδακτικό για εσάς να συγκρίνετε την ύλη που σε βάρος του λόγου υφίστασθε πολλές ώρες από τα ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης για θέματα -υποθέτω σε πολλές περιπτώσεις- ήσσονος σημασίας από το θέμα αυτό.

Να κάνετε εδώ μια σύγκριση, για να εμπεδωθεί σε εσάς η ιδέα πως μόνο με ό,τι μπορεί να έρθει οργανωμένα -όχι άναρχα και στο πνεύμα «ή όλα ή τίποτα», «άσπρο ή μαύρο»- και μέσα από την καρδιά του λαού μας -και εσείς είστε η καρδιά, ανάλογα με το πώς πάλλεται το δικό σας πνεύμα και εκφέρεται ο δικός σας λόγος- μπορεί ο λαός μας να προχωρήσει πιο αισιόδοξα, όπως πολύ σωστά σας είπε ο Πρόεδρος κ. Πετσάλνικος, σε ένα καλύτερο μέλλον.

Συγχωρείστε με, αλλά θα ήθελα να σας πω κάτι που είχα πει και πέρυσι και πρόπερσι σε αντίστοιχη διατύπωση απαισιοδοξίας και δυσφορίας κάθε νέας γενιάς -και της δικής σας επομένως- για τις δυσκολίες που έχει μπροστά της.

Η Ελλάδα που παρέλαβαν οι δικές μας γενιές ήταν πολύ χειρότερη από αυτή που παραλαμβάνετε εσείς σήμερα. Η Ελλάδα, την οποία παρέλαβαν οι δικοί μας πρόγονοι, οι γονείς μας και οι παππούδες μας, ήταν ακόμη χειρότερη από αυτή που εκείνοι μας παρέδωσαν.

Σε αυτή τη γη για λόγους γεωστρατηγικούς και οικονομικούς και για λόγους πολυπολιτισμικότητας στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, κάθε μια-δυο γενιές έχουμε και έναν πόλεμο. Καταστρέφονται λαοί και έθνη. Το έχετε δει και πρόσφατα.

Μπορεί μερικές φορές να στεκόμαστε ή να κατεβαίνουμε κάποια σκαλοπάτια, όπως λέει ο ποιητής, ο Παλαμάς. Δεν θα το ακούσετε από κανένα μέσο, δεν θα σας πουν «μελετήστε τον Παλαμά, διαβάστε τον Καζαντζάκη». Όμως εκεί είναι τα μεγάλα διδάγματα για εμάς. Και όταν κατεβαίνουμε, δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι κάθε παρακμή ακολουθεί μια νέα ακμή. Και την ακμή παραμονεύει να την υπονομεύσει η παρακμή, αν αυτοί που έχουν καθήκον να πάνε δυο βήματα πιο πέρα παραιτούνται από αυτό το καθήκον –που είναι και δικαίωμα, αλλά πρωτίστως πρέπει να το νιώθουν ως καθήκον.

Σας ευχαριστώ πολύ. Σας εύχομαι καλή τύχη!

(Ζωηρά χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο κ. Κακλαμάνη.

Επανερχόμεθα στον κατάλογο των ομιλητών.

Το λόγο έχει ο κ. Ευάγγελος Καραντουλαμάς.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΑΡΑΝΤΟΥΛΑΜΑΣ (Νομός Ημαθίας): Θα ήθελα και εγώ να ασχοληθώ με το θέμα της αναξιοκρατίας. Όμως, θα πρέπει αρχικά να καταλάβουμε ότι όπως σε κάθε πρόβλημα σε μια δημοκρατική κοινωνία, η ευθύνη είναι συλλογική. Δεν ευθύνονται μόνο οι πολιτικοί, όπως θέλουν οι περισσότεροι να τους ρίξουν τις ευθύνες. Θα πρέπει να συνειδητοποιήσουμε όλοι μας ότι, από τη στιγμή που πιέζουμε με λάθος τρόπο για να καταλάβουν τις θέσεις που θέλουμε, θα υπάρξει αναξιοκρατία.

Όμως, αν αναζητήσουμε φαινόμενα αναξιοκρατίας και αλλού, θα δούμε ότι η αναξιοκρατία δεν εντοπίζεται μόνο στο δημόσιο. Υπάρχει από το σχολείο ακόμα. Τη βιώνουμε από μικροί από τον τρόπο βαθμολόγησης, από τον τρόπο που περνάμε στις επόμενες τάξεις και γενικότερα.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι προκειμένου να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα, θα πρέπει να επικεντρωθούμε στις νέες γενιές, ακόμη και στις μικρότερες από εμάς. Θα πρέπει στο σχολείο, μιας και τώρα γίνονται μεταρρυθμίσεις για το εκπαιδευτικό σύστημα, να δοθεί έμφαση και στις αξίες που περνούν στα παιδιά και όχι μόνο στις γνώσεις, έτσι ώστε όταν αυτοί βγουν στην κοινωνία και θα χρειαστεί να διαγωνιστούν για κάποιες θέσεις, να το προσπαθήσουν με το σωστό τρόπο, χωρίς να «ρίξουν» τους συνυποψηφίους τους.

Όσον αφορά τα ερωτήματα που θέσατε για το αν η Ελλάδα μπορεί να επανέλθει και αν πιστεύουμε ότι μπορεί να πάει χαμηλότερα, η Ελλάδα αν και είναι πολύ μικρή σαν χώρα –και σε έκταση και σε πληθυσμό- έχει πολύ πλούτο –και ο λαός της και γεωμορφολογικά- για να κάνει πολλά πράγματα, αρκεί να το θέλουμε και να το επιχειρήσουμε όλοι.

Θα πρέπει κάποτε να καταλάβουμε ότι η εύκολη οδός δεν είναι πάντα η σωστή γιατί μπορεί να εκφράζει μια εφήμερη κατάσταση που θα γυρίσει εναντίον μας.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΜΙΝΕΛΗΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης – Συμπροεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία-Φωτεινή Καμιζούλη έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑ-ΦΩΤΕΙΝΗ ΚΑΜΙΖΟΥΛΗ (Νομός Αττικής): Γεια σας.

Θα ήθελα να μιλήσω για ένα διαφορετικό θέμα από αυτά που ακούστηκαν μέχρι τώρα, ένα θέμα αρκετά εξειδικευμένο που πιστεύω ότι προσβάλλει την ελευθερία και τα δικαιώματα του ατόμου. Το θέμα αυτό είναι ο βιασμός.

Τα περιστατικά βιασμού στη χώρα μας ολοένα και αυξάνονται. Ειδικότερα το καλοκαίρι που μας πέρασε τα κρούσματα ήταν πάρα πολλά. Περιστατικά βιασμού έχουν σημειωθεί όχι μόνο σε ενήλικες γυναίκες, αλλά και σε παιδιά και εφήβους.

Το χειρότερο είναι πως ένα αρκετά μεγάλο ποσοστό των σεξουαλικά κακοποιημένων ανθρώπων είναι ότι δεν καταγγέλλουν το βίωμά τους. Ένας κακοποιημένος άνθρωπος έχει το συναίσθημα της κατάθλιψης, της μειονεξίας, ψυχοσωματικά τραύματα που έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην προσωπικότητα, το χαρακτήρα του, όπως επίσης και στη σεξουαλική του ζωή. Πολλά θύματα καταλήγουν σε εξαρτήσεις ουσιών, αντικοινωνική συμπεριφορά ή φθάνουν ακόμα και στην αυτοκτονία.

Είναι πρόδηλο πως η διαδικασία που ακολουθείται, για να εξακριβωθεί ένας βιασμός, είναι ψυχοφθόρα για το θύμα. Οι κακοποιημένες γυναίκες οφείλουν στον εαυτό τους να αντιμετωπίζουν την κατάσταση με θάρρος και να αδιαφορούν σε όσους τις θεωρούν υπαίτιες γι' αυτό που τους συνέβη –κατηγορώντας τις ότι ντύθηκαν ή βιάστηκαν υπερβολικά ή για την προκλητική τους συμπεριφορά. Τέτοιες κατηγορίες προέρχονται μόνο από οπισθοδρομικές και σεξιστικές αντιλήψεις.

Ιδιαίτερη προσοχή και αγάπη θα πρέπει να δίνεται στα παιδιά που έχουν βιασθεί γιατί ακόμα και όταν η αρχική ταραχή ξεπεραστεί, το περιστατικό αυτό θα μείνει ανεξίτηλα χαραγμένο στο μυαλό και την ψυχή τους.

Το σύστημα, το οποίο ακολουθείται μέχρι σήμερα, έχει αποδειχθεί –με βάση τα γεγονότα- ότι δεν είναι αποτελεσματικό. Για τον περιορισμό των περιστατικών βιασμού θα πρέπει το κράτος να αναδιοργανώσει τις υπηρεσίες ψυχολογικής υποστήριξης των θυμάτων, αλλά και επανένταξης των δραστών –μετά το σωφρονισμό τους- στην κοινωνία.

Αρχικά, από μικρή ηλικία –από το νηπιαγωγείο κιόλας- τα παιδιά θα πρέπει να παρακολουθούνται από ειδικούς ψυχολόγους. Θα πρέπει από τις τελευταίες τάξεις του δημοτικού να ενταχθεί στο σχολικό πρόγραμμα

το μάθημα της σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης. Επίσης, αναγκαίο είναι να θεσπιστεί ο θεσμός του οικογενειακού συμβούλου.

Θα μπορούσε το Υπουργείο Παιδείας να δημιουργήσει προγράμματα για παιδιά και εφήβους, προγράμματα που θα ασχολούνται με κοινωνικά θέματα. Δάσκαλοι και καθηγητές, εφόσον καταρτιστούν μέσω ειδικών προγραμμάτων, θα είναι ικανοί να δίνουν εφόδια στα παιδιά, ώστε να στοχεύσουν στην καλλιέργεια του συναισθηματικού κόσμου και της αξιοπρέπειας.

Είναι σωστό τα παιδιά να γνωρίζουν το σώμα τους, τη λειτουργία και τους πιθανούς κινδύνους που τα απειλούν για να προφυλάσσονται. Ωστόσο, αυτά είναι προληπτικά μέτρα που δεν εξαφανίζουν απαραίτητα το φαινόμενο.

Ειδική μέριμνα πρέπει να δώσει η πολιτεία στην οργάνωση κατάλληλων σωφρονιστικών ιδρυμάτων. Είναι αυτονόητο ότι ο βιαστής, εφόσον εκτίσει την ποινή του, θα παρακολουθείται από ψυχολόγους και ειδικούς επιστήμονες για την ομαλή επανένταξή του.

Τέλος, πιστεύω ότι όταν υλοποιηθούν σωστά τα παραπάνω προληπτικά και σωφρονιστικά μέτρα, θα οδηγηθούμε στο δικαίωμα κάθε ανθρώπου να κάνει τις επιλογές του, όσον αφορά τη σεξουαλική του ζωή, και να σέβεται τα δικαιώματα των άλλων.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την κυρία Καμιζούλη. Σημειώνουμε ότι δεν ήταν ευθέως στο θεματολόγιό μας, ελευθερία, δημοκρατία, αξιοκρατία.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Θα διαφωνήσω κύριε Πρόεδρε. Ενίσταμαι. Έχω διαφορετική άποψη.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Όχι, δεν ολοκλήρωσα. Να διατυπώσετε την ένστασή σας μετά από το σχόλιό μου.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Έχετε δίκιο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεν ήταν ευθέως μέσα στο δίπτυχο θέμα που έχουμε. Αλλά ήταν μέσα στο αντικείμενο της Επιτροπής. Ήταν, δηλαδή, ένα κοινωνικό θέμα που αφορά τη δικαιοσύνη και την προστασία του πολίτη, τη δημόσια τάξη. Αυτά αυτομάτως εμπίπτουν στον ορισμό της δημοκρατίας ή στην ποιότητα της δημοκρατίας.

Ορίστε, κύριε Πρόεδρε, έχετε το λόγο για να διατυπώσετε την ένστασή σας.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Πρέπει να σας πω ότι εμένα που άρεσε πάρα πολύ ότι επέλεξε σε σχέση με το γενικότερο θέμα, δημοκρατία, ελευθερία, αυτό το πολύ ειδικότερο πρόβλημα.

Ο βιασμός είναι μία από τις πιο βάναισες μορφές αφαίρεσης της προσωπικής ελευθερίας. Δεν εντάσσεται μόνο γενικότερα στο θέμα δημοκρατία. Σαφώς εντάσσεται και εκεί, αλλά εδώ έχουμε να κάνουμε με την αφαίρεση της προσωπικής ελευθερίας, δηλαδή του να επιλέγεις την σεξουαλική σου ζωή, το σεξουαλικό σου σύντροφο κ.λπ.

Γι' αυτό θεωρώ κύριε Πρόεδρε, ότι η εισήγηση της Εφήβου Βουλευτού ήταν ευθέως στην καρδιά του ευρύτερου θέματος δημοκρατία, ελευθερία.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεκτή η ένστασή σας κύριε Πρόεδρε.

Το λόγο έχει ο κ. Μιχάηλ Καρυπίδης από την Πιερία.

ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΥΠΙΔΗΣ (Νομός Πιερίας): Σας καλησπερίζω και εγώ με τη σειρά μου κύριε Πρόεδρε και αγαπητοί συνάδελφοι.

Θα προτιμήσω να ακολουθήσω την συμβουλή του κυρίου Προέδρου και θα εκφωνήσω έναν περισσότερο αυθόρμητο λόγο ως προς τη δομή και το περιεχόμενό του.

Αρχίζω λέγοντας ότι σε μία χώρα όπως η Ελλάδα που αποτελεί γενέτειρα της δημοκρατίας δεν είναι πρόπον να κυριαρχούν κοινωνικές διακρίσεις. Φαινόμενα όπως, κομματικά κριτήρια για την παροχή μιας θέσης στο δημόσιο, εκμετάλλευση του δημόσιου πλούτου, καθώς και εμπλοκή σε οικονομικά σκάνδαλα από πλευράς των πολιτικών, θα έπρεπε να εξαλειφθούν. Δυστυχώς, όμως, υφίστανται για όλους μας.

Γιατί λοιπόν, να μην υπάρχει ποινή φυλάκισης σε πολιτικούς να μην εμπλέκονται σε τέτοιου είδους σκάνδαλα; Γιατί να μην υπάρχει αφαίρεση αξιώματος; Γιατί να μην υπάρχουν ποινές, όπως χρηματικά πρόστιμα, σε πολιτικούς που κερδοσκοπούν σε βάρος του πολίτη;

Θεωρώ, λοιπόν, ως τρόπο αντιμετώπισης μόνο έναν, την κατάργηση του πολιτικού ασύλου. Πιστεύω ότι με τον τρόπο αυτό θα ενισχυθεί σε μεγάλο βαθμό τόσο η ισονομία όσο και η ισοπολιτεία.

Όσον αφορά το ερώτημα του κυρίου Προέδρου σχετικά με την πορεία της χώρας και την κατάληξη της είναι πασιφανές ότι κυριαρχεί μια άποψη ότι η χώρα βρίσκεται σε μία άσχημη κατάσταση και θα πρόσθετα τραγική. Ακόμα πιο τραγική, όμως, είναι η σχέση που υπάρχει ανάμεσα σε μας στους πολίτες καθώς και στους πολιτικούς.

Η σχέση αυτή θα έπρεπε να χαρακτηρίζεται από αλληλοκατανόηση και κυρίως ειλικρίνεια. Είναι μία σχέση, η οποία θεωρώ ότι θα αποτελέσει αφετηρία, έτσι ώστε να αλλάξει η Ελλάδα και να προοδεύσει..

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Θέλω να κάνω ένα μικρό σχόλιο.

Δεν υπάρχει πολιτική ασυλία. Υπάρχει συνταγματικά μία ασυλία που λέγεται βουλευτική ασυλία, η οποία με τις καινούργιες ρυθμίσεις που κάναμε στον Κανονισμό έχει περιοριστεί εις το ελάχιστο, ίσα να τηρούμε τη συνταγματική τάξη. Δηλαδή επειδή υπάρχει αυτή η πρόβλεψη, δεν έχουμε συνταγματική αναθεώρηση, έχει περιοριστεί. Δεν είναι πλήρης ασυλία. Μετά τη βουλευτική θητεία ο Βουλευτής μπορεί να διωχθεί. Δεν είναι προνόμιο.

Αλλά θέλω να σας πω ότι με την τροποποίηση του Κανονισμού που έγινε πρόσφατα με πρωτοβουλία του Προέδρου, κυρίου Πετσάλνικου, η βουλευτική ασυλία αφορά μόνο κατά την άσκηση των κοινοβουλευτικών του καθηκόντων. Εάν διέπραξε κάποιο αδίκημα, αναστέλλεται η δίωξή του μέχρι τη λήξη της θητείας του Βουλευτού.

Αυτή η διευκρίνιση είναι αναγκαία. Θεωρώ ότι πρέπει να γίνει. Κάντε τις δικές σας καινούριες σκέψεις πάνω σε αυτή την πραγματικότητα πλέον.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, μεταφέρω μια παράκληση εδώ, εκπροσωπώντας την πτέρυγά μας, επί της διαδικασίας και του Κανονισμού.

Αν κατάλαβα καλά θα ολοκληρώσετε με βάση τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό με τους Έφηβους Βουλευτές που έχουν εγγραφεί για να μιλήσουν και μετά είπατε ότι θα διαθέσετε ένα σχετικά σύντομο χρονικό διάστημα για μια συζήτηση διαλόγου.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Έχουν απομείνει έξι εγγεγραμμένοι.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Οι Έφηβοι Βουλευτές αγόρια και κορίτσια θέλουν οπωσδήποτε να δοθεί η δυνατότητα να γίνει και ένας πιο ελεύθερος, αυθόρμητος διάλογος. Συμφωνείτε;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Η Επιτροπή συμφώνησε ομοφώνως. Άρα, και να μην συμφωνούσατε εσείς στο Προεδρείο –που συμφωνείτε βέβαια- θα έπρεπε να ακολουθήσουμε την ομόφωνη απόφαση της Επιτροπής.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Επιτροπή απεδέχθη.

Το λόγο έχει η κυρία Ιωάννα Μπαρτσιδη από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΑΡΤΣΙΔΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Καλημέρα σας!

Μας καλέσατε να σχολιάσουμε αυτά που είπε –αν συγκράτησα καλά το όνομα- ο κ. Ζερβονικολάκης. Θα το έκανα εγώ προσωπικά έτσι και αλλιώς γιατί εμένα αυτά που είπε, δεν ξέρω εάν εσάς σας αγγίζουν συναισθηματικά, εμένα όμως ναι. Γιατί εγώ με τον συνάδελφο βρίσκομαι στην ίδια μεριά, στην ίδια ηλικία και με αυτά που λέει μπορώ να ταυτιστώ.

Λέει ότι νιώθει ανελεύθερος. Πολλές φορές πιστεύω ότι αυτό το έχουμε νιώσει. Έχουμε νοιώσει ότι δεν μπορούμε να παρέμβουμε, ότι θέλουμε και δεν μπορούμε να αλλάξουμε κάτι.

Αναφέρθηκε σε αυτή την Αίθουσα αρκετά νωρίς το πρωί ο Περικλής, καθώς και το θέμα των «μόνιμων» Βουλευτών. Για τον Περικλή ειπώθηκε ότι παρόλο που υπήρχε δημοκρατία, υπήρχε ενός ανδρός αρχή. Και όμως εκείνη την εποχή η Αθήνα έφθασε σε ένα τεράστιο μεγαλείο.

Την ίδια στιγμή εδώ στη Βουλή συζητήσα με κάποιον από τη Λιβύη και μου είπε ότι εδώ και χρόνια έχουν τον ίδιο Πρωθυπουργό. Δεν αλλάζει ποτέ. Εμείς αυθόρμητα που ζούμε στην Ελλάδα, που έχει δημοκρατία είπαμε: «Αυτό είναι δικτατορία».

Άρα, ποια είναι η διαφορά ανάμεσα στην Αθήνα του τότε που είχε πάντα τον Περικλή και στη Λιβύη; Είναι μάλλον η συμμετοχή των πολιτών. Το πόσο οι πολίτες συμμετέχουν σήμερα, το πόσο μπορούν να συμμετέχουν ως πολίτες και όχι ως πολιτικοί είναι αυτό που δείχνει το αν είμαστε ελεύθεροι ή ανελεύθεροι.

Μας καλέσατε, επίσης, να κάνουμε και προτάσεις. Οι προτάσεις μου είναι τρεις. Πρώτα απ' όλα να ενσωματωθούν όσο περισσότεροι θεσμοί άμεσης δημοκρατίας γίνεται στον κοινοβουλευτισμό, γιατί -τουλάχιστον στην παρούσα κατάσταση- δεν γίνεται να απορριφθεί ο κοινοβουλευτισμός. Πρέπει, όμως, να αλλάξει.

Η δεύτερή μου πρόταση είναι να έχουμε παιδεία που να δείχνει στον πολίτη πόσο σημαντικός είναι, ως πολίτης και όχι ως πολιτικός.

Η τρίτη μου πρόταση είναι εσείς οι Βουλευτές, εσείς, κύριε Πολύδωρα, να δείξετε με τη στάση σας στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, στη Βουλή, παντού ότι είμαστε σημαντικοί, ότι μπορούμε να αλλάξουμε κάτι με το λόγο μας, ότι δεν χρειάζεται να γίνουμε Βουλευτές για να αλλάξουμε κάτι. Δείξτε το με τη στάση σας.

Αν γίνουμε η ελπίδα, θα αποκτήσουμε την αισιοδοξία. Δεν μπορούμε πια να περιμένουμε να έρθει η αλλαγή, να έρθει η ακμή μετά την παρακμή. Πρέπει να γίνουμε η ελπίδα, πρέπει να γίνουμε η αισιοδοξία, που λείπει τόσο πολύ και σε εμάς τους νέους. Δεν μπορούμε να ζήσουμε χωρίς αυτή, οπότε εμείς πρέπει να γίνουμε αυτή.

Αυτά είχα να πω.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Από το σπίτι σας μέχρις εμένα αμφιβάλλω και στοιχηματίζω, εάν έχει υπάρξει άνθρωπος στην ελληνική δημοκρατία που να έχει δει το παιδί, τον έφηβο ή τον νέο ως άνθρωπο δεύτερης ή δευτερεύουσας ή κατώτερης γνώμης.

Πρέπει να τα δούμε τα πράγματα. Εγώ σας βλέπω με ισοτιμία και με σεβασμό. Δεν ξέρω ποιοι είναι εκείνοι οι περιέργοι συμπολίτες μας, που βλέπουν τους έφηβους ή τους νέους ως πολίτες κατώτερης γνώμης. Αυτό το λέω σαν άσκηση για προβληματισμό και περιμένω πρόσθετες σκέψεις πάνω σ' αυτό.

Το λόγο έχει ο κ. Θεοδωρόπουλος Σπύρος από τη Β' Αθήνας.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να επανέλθω στο θέμα της άμεσης δημοκρατίας με μερικές προτάσεις.

Πρώτα από όλα, κρίνω αδύνατο να αλλάξει η μορφή του πολιτεύματός μας, η αντιπροσωπευτική του μορφή, αλλά θεωρώ απαραίτητο να θεσπιστούν κάποιοι θεσμοί άμεσης δημοκρατίας, γιατί η αλήθεια είναι ότι οι αντιπρόσωποί μας μας έχουν απογοητεύσει αρκετά τον τελευταίο καιρό.

Ως κύριο μέσο, λοιπόν, άσκησης αυτής της άμεσης δημοκρατίας θεωρώ ότι πιο αποτελεσματικό είναι το διαδίκτυο, μιας και η γενιά μας όσο και οι επόμενες γενιές θα ξέρουν να το χρησιμοποιούν. Ουσιαστικά εκμηδενίζει τις αποστάσεις, κάνει πιο εύκολο για μας να ασκήσουμε την εξουσία.

Όσον αφορά το ποια θέματα θα πραγματεύεται αυτή η άμεση δημοκρατία, καταρχάς, θα πρέπει να ασκεί έλεγχο και να εξασφαλίζει τη διαφάνεια των πολιτικών. Για παράδειγμα, θα μπορούσαμε να συμμετέχουμε στην εκλογή των Υπουργών, οι οποίοι διορίζονται αποκλειστικά από την κυβέρνηση. Θα μπορούσε, για παράδειγμα, να ζητηθεί και η ψήφος του λαού γι' αυτό το θέμα. Επίσης, αν κάποιος Βουλευτής θεωρείται ότι κάνει κατάχρηση του αξιώματός του, θα ήθελα, αν είναι δυνατόν, ο λαός να έχει το δικαίωμα να τον καθαιρέσει.

Επίσης, σημαντικές αποφάσεις, όπως, για παράδειγμα, ο Κρατικός Προϋπολογισμός θα πρέπει να περνούν μέσα από τα χέρια του λαού και ο λαός να διατυπώνει την άποψή του πάνω σε αυτά, όπως επίσης και θέματα εξωτερικής πολιτικής, όπως το Κυπριακό και διάφορα άλλα.

Τελικά, θα ήθελα να πω ότι η άμεση δημοκρατία δεν θα μας βοηθήσει μόνο να κάνουμε το πολίτευμά μας πιο αποτελεσματικό, αλλά επίσης θα μας βοηθήσει να εξυγιάνουμε τη σχέση μεταξύ των πολιτικών και των πολιτών η οποία είναι κάπως τεταμένη. Το θέμα είναι ότι κάποιος πρέπει να κάνει το πρώτο βήμα και θα ήθελα να καλέσω την παλαιότερη γενιά που βρίσκεται στην εξουσία να το κάνει, να μας δώσει λίγα περιθώρια και είμαι σίγουρος πως εμείς θα τα αξιοποιήσουμε και θα ανταποκριθούμε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε τον κ. Θεοδωρόπουλο.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Γυφτόπουλος Ιωάννης από τη Β' Πειραιώς.

Ορίστε, κύριε Γυφτόπουλε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΥΦΤΟΠΟΥΛΟΣ (Β' Πειραιά): Εγώ δεν θα αναφερθώ καθόλου στην αναξιοκρατία. Θέλω να πω μόνο ως προς αυτό που είπε ο κ. Ζερβονικολάκης ότι η Ελλάδα, δυστυχώς, εάν δεν συμμετέχουμε όλοι μαζί -και όταν λέω όλοι μαζί, εννοώ πολιτικοί, νεολαία, γενικά όλο το κοινό- δεν πρόκειται να πάει μπροστά, δηλαδή, δεν πρόκειται να ξεφύγει από αυτή την «τρύπα», να το πω έτσι, όπου έχει πέσει αυτή τη στιγμή.

Ως προς την αναξιοκρατία, θέλω να πω μόνο ότι είναι λίγοι οι τρόποι αντιμετώπισης, από τους οποίους σημαντικότερος είναι η παιδεία, η οποία πρέπει να διδάξει στα παιδιά, στους νέους ότι, διαλέγοντας το δρόμο της ευκολίας, της διευκόλυνσης στη ζωή, δυστυχώς δεν καταφέρνουμε κάτι, ότι ο αξιοκρατικός δρόμος είναι ένας δρόμος ο οποίος θα βοηθήσει τόσο εμάς, όσο και τους γύρω μας και κατά συνέπεια και το ευρύτερο κοινό.

Τέλος, μέσα από την παιδεία θεσμοί, όπως το ΑΣΕΠ, πρέπει να προστατευθούν και να ενισχυθούν παράλληλα. Δεν ξέρω, υπάρχουν κάποιες ειδικές ρυθμίσεις όπου άτομα καταφέρνουν και παίρνουν μια θέση στο δημόσιο, δίχως, όμως, να έχουν κάποια κριτήρια τα οποία να τους δίνουν τη θέση αυτή, δηλαδή, με κάποια ευκολία με κάποια άνεση.

Σαφώς, όπως είπα και πιο πριν, οι πολιτικοί αρχηγοί της χώρας πρέπει σιγά-σιγά να βοηθήσουν και αυτοί στο να προωθηθεί η χώρα μας και να αποφευχθεί κάποια τυχόν πτώση επιπλέον.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε τον κ. Γυφτόπουλο.

Ο κ. Μάλαμας Δημήτριος από τη Β' Αθήνας έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΑΛΑΜΑΣ (Β' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές. Θα αναφερθώ στην ελευθερία λόγου του πολίτη σε συνδυασμό με τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Σε μια χώρα, όπως η Ελλάδα που είναι η θεμελιώτρια της δημοκρατίας, είναι γεγονός πως δεν ακούγεται η φωνή του λαού, με αποτέλεσμα ο όρος «ελευθερία λόγου» να είναι σχεδόν ανύπαρκτος. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, κατά την άποψή μου, δημιουργήθηκαν για να ενημερώνουν και να μεταφέρουν τον παλμό του λαού στην πολιτική εξουσία. Δυστυχώς, τα ΜΜΕ έχουν φτάσει σε σημείο να υπηρετούν πολιτικά κόμματα, παρά το λαό και να κινούνται προπαγανδιστικά. Υπάρχουν προβλήματα κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά που ταλαιπωρούν τους πολίτες, οι οποίοι δεν μπορούν να πάρουν θέση στην επίλυση τους.

Ζητώ, λοιπόν, την αφοσίωση στο λαό και ειδικότερα σε μας τα νέα παιδιά, γιατί εμείς είμαστε το μέλλον της Ελλάδας που, καλώς ή κακώς, εσείς διαχειρίζεστε. Τέλος, απαιτώ ειλικρίνεια απέναντί μας και να μην μας αγνοείτε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε τον κ. Μάλαμα.

Το λόγο έχει τώρα η κυρία Μουζά Αικατερίνη από τας Σέρρας.

Ορίστε, κυρία Μουζά.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΟΥΖΑ (Νομός Σερρών): Εγώ θα ήθελα να θίξω το θέμα του ότι η δημοκρατία σήμερα περνάει μια πρωτοφανή κρίση για την εποχή μας, η οποία φαίνεται ότι εντείνεται όλο και περισσότερο και αυτό οφείλεται σε διάφορους παράγοντες, όπως στις αρνητικές έννοιες που τις πλαισιώνουν, όπως η αξιοκρατία.

Κατά τη γνώμη μου, θα ήταν ορθό να ανανεώνεται και να προστατεύεται όλο και περισσότερο η δημοκρατία και να προωθείται η ελευθερία λόγου όχι μόνο στους ενήλικους, αλλά και σε μας τους ίδιους, τους έφηβους. Ο θεσμός της «Βουλής των Εφήβων» είναι, κατά τη γνώμη μου, ένας τρόπος όπου θα μπορούμε να πραγματοποιούμε τα παραπάνω, θα μπορεί να εισακουστεί η γνώμη μας και προτείνω να συνεχιστεί η πορεία του, να μη διακοπεί για καμία αιτία και κυρίως, επειδή με αυτό το λόγο όχι μόνο θα μπορούμε να θέτουμε τις απόψεις μας σχετικά με την Κυβέρνηση του τόπου μας, αλλά θα μπορούμε, επίσης, να τη βελτιώνουμε και να συμβάλλουμε. Διότι μόνο έτσι θα έχουμε τη δυνατότητα να συμμετέχουμε στο κτίσιμο του μέλλοντος του τόπου μας και επίσης, δεν θα είμαστε υποχρεωμένοι μόνο να ακούμε τους μεγαλύτερούς μας.

Όσον αφορά το θέμα που τέθηκε προηγουμένως, πιστεύω ότι όλοι οι νέοι μαζί, ενωμένοι θα μπορούμε να βελτιώσουμε το μέλλον και όχι να αδιαφορούμε λέγοντας ότι «εντάξει, ο άλλος θα ενδιαφερθεί και θα μπορεί να λύσει τα θέματα». Θα πρέπει όλοι μαζί να ενδιαφερόμαστε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε την κυρία Μουζά Αικατερίνη.

Το λόγο έχει η κυρία Έλενα Τσολάκη από τη Λευκωσία της Κύπρου.

ΕΛΕΝΑ ΤΣΟΛΑΚΗ (Κύπρος): Γεια σας.

Εγώ δεν ζω στην Ελλάδα, δεν είμαι μέσα στο πρόβλημα που υπάρχει, αλλά πιστεύω πως το να κατηγορούμε συνεχώς τους πολιτικούς για πράγματα που δεν κάνουν, για πράγματα που έπρεπε να κάνουν είναι απλά ο εύκολος τρόπος τού να μην έχουμε εμείς ευθύνη. Ευθύνη έχουν οι άνθρωποι που κάνουν απεργίες και ας σκεφτούν πως κάνουν και εκείνοι κακό στη χώρα, όχι μόνο οι πολιτικοί που κλέβουν, που κάνουν οποιοδήποτε κακό.

Όλοι έχουμε ευθύνη και ως ψηφοφόροι, έχουμε και δύναμη και πρέπει επιτέλους να το καταλάβουμε πως έχουμε δύναμη να αλλάξουμε τη χώρα. Πιστεύω πως η μάστιγα της εποχής μας είναι η έλλειψη ηθικών αξιών και πως όλο το πρόβλημα αρχίζει από εκεί. Αυτό πρέπει να καταπολεμήσουμε, το πως άνθρωποι που μπαίνουν στη διαδικασία να ζητήσουν ρουσφέτι για να μπουν στη δουλειά, είναι άνθρωποι που επιλέγουν τον εύκολο δρόμο, του βολέματος, δεν έχουν όνειρα, απλά θέλουν να βολευτούν και δεν τους νοιάζει ούτε αν καταπατούν τα όνειρα κάποιου άλλου ούτε τίποτα.

Όσον αφορά το ότι έρχομαι από την Κύπρο και εκπροσωπώ τη χώρα μου, ως προς το θέμα της ελευθερίας, το μισό μου νησί είναι κατεχόμενο, είμαστε σκλαβωμένοι, αλλά στο άλλο μισό επικρατεί πολύ η αναξιοκρατία και ο κομματισμός, οπότε δεν πρέπει απλά να βλέπουμε τα πράγματα που έγιναν στην ιστορία. Πρέπει να δούμε πως το μόνο πράγμα που άλλαξε είναι πως δεν έχουμε ηθικές αξίες. Στη χώρα μου ο κομματισμός είναι σχεδόν καθημερινό φαινόμενο και δεν μπαίνουμε καν στον κόπο να το κρύψουμε. Οι νέοι είμαστε περήφανοι που χρησιμοποιήσαμε ρουσφέτι για να βρούμε μια δουλειά.

Εγώ προσωπικά έχω όνειρα και θέλω να πάω στο εξωτερικό να δουλέψω, γιατί στη Κύπρο δεν μπορούν να μου δοθούν οι ευκαιρίες.

Δεν έχω σκοπό να βολευτώ σε μία θέση και να μείνω εκεί γιατί θα βολευτώ και να μη με νοιάζει τι κάνουν οι άλλοι. Ας ενδιαφερθούμε και για το τι θα κάνει ο διπλανός και πώς υπάρχουν και άλλοι που ζητούν τη θέση που θέλουμε εμείς.

Οπότε, ο καθένας πρέπει να πάρει ένα δρόμο και να πολεμήσει για τη ζωή του, να πολεμήσει γι' αυτά που θέλει, να πολεμήσουμε για να κάνουμε τη χώρα μας καλύτερη και να μην παραιτούμαστε, όσον αφορά στο αν η Ελλάδα μπορεί να πάει ακόμη πιο κάτω. Μπορεί να πάει ακόμη πιο κάτω, αν την αφήσουμε να πάει πιο κάτω, αν παραιτηθούμε και πούμε «φταίνε οι πολιτικοί, δεν μπορούμε να κάνουμε εμείς κάτι, κάποιος άλλος θα το κάνει, κάποιος άλλος θα βρεθεί». Πρέπει να δείξουμε πως θέλουμε να μην πάει πιο κάτω και το μπορούμε με σωστό τρόπο, όχι με το να βλάπτουμε.

Τα επεισόδια που γίνονται συνεχώς στην Αθήνα το μόνο που κάνουν είναι να βλάπτουν τη χώρα. Οι πολιτικοί είναι πολίτες και εμείς είμαστε πολίτες και δεν καταφέρνουμε κάτι με το να βλάπτουμε ο ένας τον άλλον. Πρέπει να ενωθούμε και να καταφέρουμε κάτι.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε την κυρία Έλενα Τσολάκη από την Λευκωσία. Με αιφνιδίασε η ανακοίνωσή σας ότι στην ελεύθερη Κύπρο τα πράγματα δεν είναι καλύτερα από την ελεύθερη Ελλάδα, όσον αφορά την αξιοκρατία.

Θα ήθελα να παρακαλέσω το συμπρόεδρο κ. Κωνσταντινόπουλο να διευθύνει το τελευταίο μέρος των δευτερολογίων-σχολίων επί των όσων ελέγχθησαν και να συνταχθεί ένας πρόχειρος κατάλογος.

Όποιος θέλει να λάβει το λόγο, να σηκώσει το χέρι του.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Προτείνω να αρχίσουμε με τον Εισηγητή.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ναι, κύριε συνάδελφε.

Περισσότερο μας ενδιαφέρει, κύριε Εισηγητά, να έχουμε δευτερολογίες στη διασταύρωση γνώμων, σχόλια δηλαδή επί κάποιων σημείων που ελέχθησαν, όπως μας παρότρυνε και ο κ. Πετσάλνικος. Ας έχουμε τη δευτερολογία του Εισηγητή.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα σας παρακαλούσα να μην ξεπερνάμε το ένα λεπτό για να μπορέσουν να μιλήσουν όλοι.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΑΚΕΛΛΑΡΗΣ (Α΄ Θεσσαλονίκης - Εισηγητής): Θα προσπαθήσω, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Βουλευτές, αυτό που συμπέρανα από τις προηγούμενες ομιλίες είναι πως υπάρχει μια γενική κρίση στη δημοκρατία και περισσεύουν οι προτάσεις και οι ανακοινώσεις των προβλημάτων. Το θέμα είναι ότι δεν υπάρχουν ουσιαστικές προτάσεις για λύση του προβλήματος. Για σωστή λύση του προβλήματος θα πρέπει να ανατρέξουμε στη γενεσιουργό αιτία, η οποία το έχει δημιουργήσει. Στην προκειμένη περίπτωση για τη Δημοκρατία, οφείλεται στην αλλαγή του άξονα πλεύσης που έχουμε ακολουθήσει.

Για παράδειγμα, στην Αρχαία Αθήνα η συμμετοχή στα κοινά ήταν απαραίτητη και όποιος δεν συμμετείχε κατείχε τον τίτλο του ιδιώτη από τον οποίο προέρχεται και η αγγλική λέξη *idiot*, της οποίας την προσβλητική σημασία όλοι γνωρίζετε.

Στις μέρες μας, ωστόσο, έχουν αλλάξει τα πράγματα και θεωρείται πως όποιος δεν συμμετέχει στα κοινά και η απαξίωση που δείχνει προς αυτά, οφείλεται σε πραγματική ενόχλησή του από την υπάρχουσα κατάσταση.

Εγώ πιστεύω πως, εκτός από αυτό, οφείλεται και στη λάθος παιδεία, την οποία μπορεί να έχει λάβει, αλλά και στα κακά πρότυπα τα οποία προβάλλουν τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, τα οποία, αντί να προβάλλουν ενημερωμένους πολίτες, προβάλλουν πολίτες οι οποίοι δεν ασχολούνται και έτσι επηρεάζουν και την υπόλοιπη κοινωνία. Αυτό ήθελα να πω.

Κλείνω, λέγοντας ότι έχει αλλάξει ο θεμέλιος λίθος, στον οποίο στηρίζεται η Δημοκρατία μας από την αρχαία Αθήνα. Θέλω να μου επιτρέψετε να κάνω μια αναφορά στον Περικλή, στον Επιτάφιο του Θουκυδίδη, όπου έλεγε ότι αυτός που δεν συμμετέχει στα κοινά δεν θεωρείται φιλήσυχος πολίτης, αλλά άχρηστος.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής κ. Αντώνης Βήχος από τον Πειραιά.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΒΗΧΟΣ (Β΄ Πειραιά): Θα ήθελα να σχολιάσω αυτό που είπε πριν ο συνάδελφος. Βασικά, πιστεύω πως υπάρχει αυτό που αναφέρατε, το «πιο κάτω». Ο πάτος είναι σχετικός.

Εγώ είμαι κάπως περιεργός άνθρωπος. Χωρίζω τα συναισθήματά μου σε σταθερά και εύθραυστα. Θεωρώ την απελπισία ένα σταθερό συναίσθημα, ενώ το φόβο κάτι εύθραυστο, κάτι που μπορεί να γίνει εύκολα μια κινητήριος δύναμη για κάτι άλλο. Το ότι υπάρχει πιο κάτω, μας αφήνει σε μια μετέωρη κατάσταση και μας δημιουργεί φόβο. Μπορούμε να μετατρέψουμε αυτό το φόβο σε κινητήριο δύναμη για να καταφέρουμε να ανέβουμε. Αν είχαμε φτάσει στον πάτο, θα βρισκόμασταν σε κατάσταση απελπισίας, ένα πιο σταθερό συναίσθημα που δεν δίνει εύκολα τη δυνατότητα να βγούμε από αυτό το πρόβλημα, στο οποίο έχουμε μπει.

Είναι κάπως ανησυχητικό, βέβαια, ότι όλο κατεβαίνουμε σιγά-σιγά, αλλά χαίρομαι που δεν έχουμε φτάσει ακόμα στον πάτο, χαίρομαι που υπάρχει πάτος πιο κάτω από εδώ γιατί μπορούμε να ανέβουμε ακόμη.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής κ. Ανδρέας Κατσιμπρής από το Νομό Αχαΐας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΤΣΙΜΠΡΗΣ (Νομός Αχαΐας): Θα ήθελα να κάνω απλά μια επισήμανση σε σχέση με όσα έχουν ειπωθεί.

Όλοι θα θέλαμε μια κοινωνία, στην οποία να υπάρχει δημοκρατία και αξιοκρατία. Ωστόσο, από ό,τι έχω παρατηρήσει, όλοι εμμένουμε στο να παραθέτουμε απλά ιδέες. Αυτό που θα ήθελα να δω να γίνεται είναι τις ιδέες μας να τις κάνουμε πράξεις, να μη μένουμε μόνο εδώ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κυρία Ελένη Σαρανταυγά από την Αθήνα.

ΕΛΕΝΗ ΣΑΡΑΝΤΑΥΓΑ (Α΄ Αθήνας): Κατ' αρχάς, θέλω να συγχαρώ όλους εσάς που μιλήσατε. Είπατε πολύ όμορφα λόγια, όμορφες ιδέες, οι οποίες, όμως, είναι ιδέες και η ερώτησή μου είναι αν υπάρχουν στη χώρα μας οι άνθρωποι, οι οποίοι μπορούν να υλοποιήσουν τις ιδέες αυτές. Προτάσεις, όπως ζητήσατε και εσείς, υπάρχουν στο βιβλίο που μας δώσατε. Ποιος θα τις κάνει πράξη;

Νομίζω πως πλέον φυλακιστήκαμε στη δημοκρατία και την ελευθερία. Τις θεωρούμε δεδομένες και κανείς δεν πολεμάει. Κατηγορούμε ο ένας τον άλλον και αυτό μπράβο μας, το κάνουμε παρά πολύ καλά, αλλά δεν κάνουμε τίποτε πέρα από αυτό.

Η ερώτησή μου είναι και σε σας και στα υπόλοιπα παιδιά: Πιστεύετε ότι θα μπορέσει κάποιος από εμάς, ο λαός μας, να καλυτερεύσει τη χώρα μας ή είμαστε απλά μοιρολάτρες;

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κυρία Γεωργία Κασαπίδου από το Νομό Ξάνθης.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΣΑΠΙΔΟΥ (Νομός Ξάνθης): Θα ήθελα αρχικά να δηλώσω κάτι πάνω σε αυτό που είπε η φίλη μας από την Κύπρο ότι δεν φταίνε μόνο οι πολιτικοί σε αυτό το όριο που έχουμε φτάσει. Έχω να πω ότι οι πολιτικοί αντιπροσωπεύουν το λαό. Αν ο πολιτικός θεωρείται πως καταπατά το κράτος, σημαίνει πως οποιοσδήποτε πολίτης μπορεί να το κάνει αυτό. Τον καθρεπτίζει κατά κάποιο τρόπο.

Χαίρομαι με τις ιδέες που ακούω και γιατί τα παιδιά της ηλικίας μου έχουν ιδέες, καταλαβαίνουν τι γίνεται και θέλουν να το αλλάξουν. Πιστεύω ότι μπορεί να γίνει μια αλλαγή και επίσης, πιστεύω πως πρώτα πρέπει να ξεκινήσουν οι πολιτικοί γι' αυτή -οι άνθρωποι στον κλάδο σας τέλος πάντων- ώστε ο κόσμος να μπορέσει να συνεργαστεί, να δει και να εμπνευστεί, ως ένδειξη καλής θέλησης.

Και αυτό το λέω διότι ο κόσμος έχει αρχίσει να αγανακτεί μ' αυτήν την κατάσταση. Και είναι μια ενέργεια που συγκεντρώνεται συνεχώς και ίσως μπορεί κάποια στιγμή να εκραγεί και δεν ξέρουμε πού μπορεί να καταλήξει, εάν χειροτερέψουν τα πράγματα.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής κ. Κανάκης έχει το λόγο.

ΣΤΡΑΤΟΣ ΚΑΝΑΚΗΣ (Β΄ Αθηνών): Δημοκρατία. Ας αναλύσουμε αυτή τη λέξη η οποία αποτελείται από τη λέξη «δήμος» και «κράτος». Όπως όλοι ξέρουμε, «δήμος» είναι ο λαός. Δηλαδή, είμαστε ένα κράτος στο οποίο πρωταρχικό ρόλο στις αποφάσεις έχει ο λαός. Όμως, επειδή δεν γίνεται δέκα εκατομμύρια άνθρωποι να συγκεντρωθούμε για να βγάλουμε μία απόφαση, έχουμε εκλέξει κάποιους εκπροσώπους –συγκεκριμένα τριακόσιους- ώστε να βγάζουν αποφάσεις.

Τώρα, κατά τη γνώμη μου αυτό που γίνεται στην Ελλάδα είναι το εξής: Βλέπω εδώ και χρόνια, από την εποχή του πατέρα μου θα μπορούσα να πω, δυο ονόματα να εναλλάσσονται στην εξουσία, «Παπανδρέου» και «Καραμανλής». Απαντώντας σ' αυτά που είπε ο κ. Ζερβονικολάκης, ο οποίος έθεσε το ερώτημα εάν έχουμε Δημοκρατία, θα ήθελα να πω ότι κατά τη γνώμη μου έχουμε οικογενειοκρατία, δηλαδή εδώ και χρόνια μόνο δύο οικογένειες είναι στην εξουσία. Θα μου πείτε τώρα όλοι οι άνθρωποι λένε ότι έχουμε Δημοκρατία. Εγώ θα σας απαντήσω ότι εκατό άνθρωποι μπορεί να φωνάζουν για ένα λάθος και δεν το κάνουν σωστό.

Στη συνέχεια έθεσε ένα άλλο ερώτημα για το εάν μπορούμε να πάμε πιο κάτω. Θα σας απαντήσω με ένα παράδειγμα. Είναι ένα τείχος. Στη μία πλευρά είμαστε εμείς και στην άλλη είναι οι πολιτικοί και τα προβλήματα. Όσο εμείς προσπαθούμε να σκαφαλώσουμε στο τείχος μέσω της πληροφόρησης και της εκπαίδευσης, τα οποία έχουμε ως εφόδια, για να φτάσουμε στην άλλη μεριά, τόσο εσείς κτίζετε αυτό το τείχος.

Όλα τα χρόνια συνεχίζεται αυτό και στο τέλος δεν φτάνουμε πουθενά.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Γεωργία Τσοτσάνη από την Α΄ Πειραιά.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΟΤΣΑΝΗ (Α΄ Πειραιά): Προηγουμένως αναφέρατε ότι δεν είναι λογικό τη μια ημέρα να υποστηρίζουμε ένα Βουλευτή ή ένα κόμμα και την επόμενη ημέρα να αλλάζουμε άποψη.

Θεωρώ, όμως, ότι αυτό δεν είναι σωστό, γιατί έτσι καταρρίπτουμε την κριτική μας ικανότητα και μπαίνουμε σε ένα δρόμο μιας παράδοσης, ψηφίζουμε δηλαδή κάτι χωρίς να κρίνουμε εάν αυτό που κάνουν οι συγκεκριμένοι άνθρωποι είναι σωστό ή λάθος.

Το θέμα δεν είναι μόνο να υποστηρίζουμε τις ιδέες ενός κόμματος, αλλά να κρίνουμε και αυτό που κάνουν και να μην είμαστε μονόπλευροι, δηλαδή να μην κοιτάμε μόνο από τη μία πλευρά. Πρέπει να βλέπουμε, να κρίνουμε και να ψηφίζουμε. Έτσι θα είναι αποτελεσματικότερη η δουλειά τους, η εργασία τους και το αποτέλεσμα τους.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει τώρα η Έφηβος Βουλευτής κα Ελπίδα Μαργαρίτη.

ΕΛΠΙΔΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ (Νομός Πρεβέζης): Βασικά, με χαρά μου διαπιστώνω ότι οι απόψεις όλων των συναδέλφων ήταν πολύ σωστές και εμπεριστατωμένες. Βασικά ήμουν σίγουρη γι' αυτό. Ήξερα ότι η γενιά μας έχει τη δυνατότητα να αλλάξει κάποια πράγματα και έχει και τη νοημοσύνη, σκέφτεται σωστά.

Βέβαια, καθημερινά ακούω από ανθρώπους της δικής σας γενιάς να μου λένε ότι είμαστε πολύ συνειδητοποιημένη γενιά και ότι μπορούμε να αλλάξουμε όλα αυτά που έχετε κάνει εσείς λάθος κ.λπ.

Και εδώ θα απαντήσω στο ερώτημα που θέσατε γύρω από το εάν τελικά κάποιοι μας θεωρούν υπό των μεγάλων. Εγώ πιστεύω πως ναι, γιατί καθημερινά στο σχολείο, στην πιο απλή ομάδα που μπορούμε να συμμετάσχουμε, τρώμε χαστούκια. Όποια νέα ιδέα και εάν έχουμε, απλώς κανένας δεν την υλοποιεί. Ό,τι και αν γίνεται, ό,τι και αν λέμε, κανένας δεν προσπαθεί να κάνει κάτι για να υλοποιήσει όλες αυτές τις ιδέες που έχουμε. Απλώς πιστεύω ότι μπορούν όλοι να πουν τη γνώμη τους. Και όλες οι γνώμες είναι σωστές.

Θέλω να πιστεύω ότι αυτά που έχουν ειπωθεί αυτές τις μέρες, όντως θα γίνουν πράξη, θα τις ακούσετε και θα βοηθήσετε, όσο γίνεται, σε αυτό που προσπαθούμε να κάνουμε.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Βασιλική Βαρελτζή.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΤΖΗ (Νομός Λέσβου): Κατ' αρχάς, θα ήθελα να θέσω ένα ερώτημα ορμώμενη απ' αυτά που είπε ο κ. Πετσάλνικος και θα ήθελα πάρα πολύ να του τα μεταφέρετε, αλλά το ερώτημα αυτό αφορά και στους υπόλοιπους συναδέλφους μου και φυσικά και εσάς.

Μίλησε για αξιολόγηση και εστίασε κυρίως στην αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Θέλω, λοιπόν, να τον ρωτήσω τίνι τρόπω πιστεύει ο ίδιος ότι θα έπρεπε να αξιολογούνται οι εκπαιδευτικοί, με ποια κριτήρια και κυρίως ποιος είναι ικανός να αξιολογήσει τους εκπαιδευτικούς, γιατί –κακά τα ψέματα- ας μη στήνουμε στον τοίχο ανθρώπους που έχουν πέρα από μία πανεπιστημιακή εκπαίδευση, ένα άλλο επίπεδο και οι περισσότεροι απ' αυτούς –τουλάχιστον αυτό πιστεύω εγώ- θέλουν να προσφέρουν στην εργασία τους, την οποία υπερεκτιμούν.

Ας μη μένουμε σε μεμονωμένα περιστατικά. Αυτό λέω. Ας διασαφηνίσουμε τα κριτήρια, γιατί τα πρόσωπα τουλάχιστον που θα κρίνουν, θα πρέπει να είναι ανεξάρτητα από τις όποιες κομματικές και ιδεολογικές αντιλήψεις.

Πέραν τούτου, θα ήθελα να περάσω σε ένα δεύτερο θέμα. Δεν έγκειται στην ενότητα της αξιοκρατίας, αλλά αφορά αυτό που έθεσε ο συνάδελφος κ. Ζερβονικολάκης. Μίλησε για την Ελλάδα και αυτοερωτήθηκε εάν η Ελλάδα έχει φτάσει στον πάτο κ.λπ. Ακούω επί ώρα να μιλούμε γι' αυτά που μας απασχολούν. Ακούω παράπονα, ακούω διαμαρτυρίες. Καλά κάνουμε και διατυπώνουμε αυτές τις διαμαρτυρίες. Εξάλλου, γι' αυτό βρισκόμαστε εδώ. Όμως, θεωρώ ότι ακόμα πιο κρίσιμο είναι αυτό που είπε ο κ. Βύρων Πολύδωρας ότι πρέπει να καταθέσουμε προτάσεις.

Εγώ, λοιπόν, προέρχομαι από το Νομό Λέσβου. Όπως και εσείς γνωρίζετε καλά, η Μυτιλήνη θεωρείται το νησί της ελιάς. Έχουμε έναν τεράστιο παραγωγικό πλούτο και βλέπω με μεγάλη μου θλίψη να εγκαταλείπεται πραγματικά η ύπαιθρος και να εγκαταλείπεται αυτό το αγροτικό κεφάλαιο που μπορεί να γίνει αντικείμενο εκμετάλλευσης και να βγάλει ουσιαστικά τη χώρα από την κρίση. Βλέπω, δηλαδή, ένα δευτερογενή και έναν τριτογενή τομέα που διαρκώς εγκαταλείπονται στην προσπάθεια να μπούμε όλοι στο δημόσιο, να σπρωχθούμε, να πάρουμε όλοι αυτή τη μονιμότητα.

Όμως, πιστεύω ότι η πραγματική ανάπτυξη της χώρας που μπορεί να τη βγάλει απ' αυτήν την κρίση, βρίσκεται κυρίως στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα. Εστιάζω, λοιπόν, στην ανάπτυξη της δευτερογενούς βιομηχανίας και του αγροτικού κεφαλαίου.

Θα ήθελα, εν τέλει, να μιλήσω γι' αυτό που έθιξε ο κύριος Βουλευτής για τη διαδικτυακή δημοκρατία. Μιλήσατε για το «facebook». Συμφωνώ απόλυτα ότι δεν γίνονται τέτοιου είδους τοποθετήσεις μέσα στο «facebook», αλλά πιστεύω ότι υπάρχουν αρκετές διαδραστικές ιστοσελίδες, όπως τα διάφορα «blogs», που εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό.

Το θέμα είναι εάν οι απόψεις αυτές που εκφράζονται θεωρούνται χρήσιμες και αξιοποιούνται από την εκάστοτε πολιτική εξουσία, τη δική σας και της άλλης κυβέρνησης.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Με συγχωρείτε που θα σας διακόψω, αλλά έχετε ξεπεράσει ήδη τα τρία λεπτά και πρέπει να μιλήσουν και οι συνάδελφοί σας.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΒΑΡΕΛΤΖΗ (Νομός Λέσβου): Εντάξει, με συγχωρείτε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κ. Ιωάννα Μπαρτσιδή από την Α' Θεσσαλονίκης.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΑΡΤΣΙΔΗ (Α' Θεσσαλονίκης): Λέει ο φίλος και συνάδελφος, ότι προσπαθούμε να περάσουμε από την άλλη μεριά του τείχους. Εγώ πιστεύω, ότι είναι λάθος να περάσουμε από την άλλη μεριά του τοίχους και το σωστό, αυτό που θα έπρεπε να κάνουμε, θα ήταν να ριζούμε αυτό το τείχος.

Το δεύτερο πράγμα που θα ήθελα να πω, σε σχέση με αυτό που είπε η φίλη πριν και συνάδελφος, εγώ πιστεύω, ότι για να έχουμε την παιδεία που θέλουμε, πρέπει να υπάρξει αξιολόγηση και κανείς να μην τη φοβάται.

Τέλος, θα ήθελα να ρωτήσω εσάς, αν πιστεύετε ότι σας αλλάζει η Βουλή των Εφήβων.

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε πολύ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Έχουμε χρόνο ακόμα για δύο ομιλητές.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α' Πειραιά): Συγγνώμη, όμως έχει θιχθεί το θέμα, για το οποίο έχω μιλήσει και θέλω να απαντήσω. Νομίζω έχω το δικαίωμα.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα είστε ο δεύτερος.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α' Πειραιά): Ευχαριστώ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο προτελευταίος ομιλητής γιατί πρέπει να αποφασίσουμε και δεν έχουμε χρόνο.

Το λόγο έχει η κυρία Ζωϊτάκη Ελένη και ύστερα κλείνουμε με τον κύριο Ορέστη Ζερβονικολάκη ο οποίος έχει ουσιαστική δευτερολογία.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Συγγνώμη αλλά αυτό για κάποιους δεν είναι δίκαιο, γιατί είμαστε ακόμα τέσσερα με πέντε παιδιά που θέλουν να μιλήσουν.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Έχουμε πρόβλημα με το χρόνο.

ΖΩΪΤΑΚΗ ΕΛΕΝΗ (Β΄ Αθήνας) : Εγώ το μόνο που ήθελα να πω, είναι πάνω σ' αυτό που αναρωτήθηκε ο συνάδελφος, για το αν δηλαδή έχουμε φθάσει στον πάτο.

Για εμένα δεν υπάρχει ο πάτος σε μια χώρα όπου ανταλλάζουμε κτήματα δημοσίου και χρήματα δημοσίου για λίμνες, για μίζες της SIEMENS όπου ακούμε κάτι τρελά ποσά -που ούτε στα όνειρα μου δεν πίστευα ότι υπάρχουν- και όλο αυτόν το δημόσιο πλούτο και όλα αυτά τα διαχειρίζονται άτομα, τα οποία έχουν αποδείξει στην τελική ότι για μένα είναι στην εξουσία απλά και μόνο για ίδιον όφελος και όχι για εμάς, όχι για εμάς που είμαστε η συνέχεια και η επόμενη γενιά.

Το μόνο που έχω εγώ να πω, είναι ότι πραγματικά είμαι περήφανη που είμαι Ελληνίδα για τους προγόνους μου. Για τους Νεοέλληνες ντρέπομαι.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής κ. Ορέστης Ζερβονικολάκης έχει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α΄ Πειραιά): Αυτό που θέλω να πω εγώ, είναι ότι ευελπιστώ να έχουμε φθάσει στον πάτο, γιατί όταν φθάνεις στον πάτο δεν υπάρχει να πας πιο κάτω. Υπάρχει μόνο άνοδος από εκεί και πέρα και εξέλιξη. Αυτό είναι το πρώτο.

Δεύτερον, θέλω να απαντήσω στη συνάδελφο από την Κύπρο για την απεργία. Στην Ελλάδα οι απεργίες δεν αποφασίζονται απ' όλους, ότι δηλαδή, «θα πάμε να τα κλείσουμε όλα» και δεν είναι η απεργία της μίας μέρας. Απεργία είναι όταν την κάνουν για ένα μήνα. Όταν δεν πας ένα μήνα και σταματήσει όλη η Ελλάδα να λειτουργεί, αυτή είναι η απεργία. Της μίας μέρας αποφασίζεται από επιτροπές, όπως είμαστε εμείς εδώ και πάει με ψήφο.

ΜΙΑ ΕΦΗΒΗ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ: ...(Δεν ακούστηκε)

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α΄ Πειραιά): Ναι κάνει το ίδιο κακό, όμως μη νομίζεις ότι εμένα η μητέρα μου και ο πατέρας μου ή όλων των παιδιών εδώ, θέλουν να χάσουν το μισθό τους. Είναι πολύτιμος στις μέρες μας. Αυτό είναι που θέλω να πω.

Επίσης, να απαντήσω και στην άλλη συνάδελφο για τις ιδέες και στο ότι λες πως ακούς μόνο ιδέες εδώ. Είμαστε 17 χρονών, αν κοιτάξεις γύρω σου σε είκοσι χρόνια, αν έχουμε ακόμα τις ίδιες ιδέες και έχουμε ακόμα τα ίδια μυαλά και δεν έχουμε μπει σε ένα κατεστημένο το οποίο θα μας φάει αν δεν το αλλάξουμε, τότε θα μπορούσαμε να αλλάξουμε όλο αυτό που βλέπεις και γίνεται αυτή τη στιγμή εδώ. Εγώ αυτά ήθελα να πω.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κατ' αρχάς, εγώ θα ήθελα να απαντήσω στην ερώτηση, για το αν βγαίνει κάποιος κερδοσμένος από εδώ. Και βέβαια, όλοι νομίζω ότι ακούσαμε πράγματα, τα οποία θα μας βοηθήσουν στην πορεία.

Θέλω να σας πω όμως, δύο πράγματα. Ότι όπως και στη δική μου γενιά πέρασαν και κάποιοι άλλοι άνθρωποι έτσι και στη δική σας γενιά πριν λίγα χρόνια ήταν κάποιοι. Η γενιά μου, κάποια άλλη γενιά, που πιστεύω ότι είχαν τα ίδια όνειρα και έχουν τις ίδιες προσδοκίες με εσάς, για να βοηθήσουν τη χώρα και σε ατομικό και σε συλλογικό επίπεδο.

Το ζητούμενο είναι, όταν φύγουμε από εδώ τι γίνεται. Όταν φύγουμε από εδώ, ο καθένας θα πάει εκεί που είναι. Εκεί έχει μία ευθύνη, στο σπίτι του, στον περίγυρο του, στην οικογένεια του, στους φίλους του.

Ελπίζω όλοι, αυτά που λέμε, να τα κάνουμε πράξη. Αρχίζω από τα μικρά πράγματα, από το σεβασμό του ενός στον άλλο, από το σεβασμό στο σχολείο μας και πώς συμπεριφερόμαστε, από το σεβασμό στην καθημερινότητα μας. Νομίζω ότι αυτό είναι κυρίως το μήνυμα.

Και θέλω να σας πω το εξής, ότι επειδή η Ελλάδα –όπως είπε πολύ σωστά μία συνάδελφος σας- είναι η χώρα των άκρων, σήμερα είμαστε σε ένα άκρο απαισιοδοξίας, ανασφάλειας. Σ' αυτό, εγώ δεν θα πω γιατί φθάσαμε εδώ. Έχουν ευθύνες πάρα πολλοί που φθάσαμε εδώ, όμως υπάρχει και το άλλο άκρο, αυτό της αισιοδοξίας. Υπάρχει το άλλο άκρο και αυτό το άκρο πρέπει όλοι μαζί να το προετοιμάσουμε. Να μην σκεφτόμαστε τι θα κάνουν κάποιοι άλλοι πολιτικοί. Πολιτικοί είμαστε εμείς. Αύριο μπορεί κάποιος από εσάς να είναι υποψήφιος βουλευτής, υποψήφιος δημοτικός σύμβουλος. Εσείς είστε. Δεν προήλθαμε από κάπου αλλού. Από εδώ μέσα μπορεί αύριο να υπάρχουν βουλευτές, δημοτικοί σύμβουλοι, περιφερειακοί σύμβουλοι, να είναι άνθρωποι στη δημόσια διοίκηση.

Άρα, εμείς όλοι μαζί, κατά την άποψη μου πρέπει να βοηθήσουμε και να έχουμε μία ευθύνη απέναντι σε όλα αυτά που λέμε. Ελπίζω αυτήν την ευθύνη να την αναλογιστούμε και να προσπαθήσουμε και για το καλύτερο το προσωπικό μας, το ατομικό μας γιατί για μένα το ατομικό πολλές φορές αν είναι στη σωστή κατεύθυνση συνάδει και με το συλλογικό.

Σας ευχαριστώ και ελπίζω να τα λέμε κατά καιρούς με διάφορους τρόπους.

(Χειροκροτήματα)

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε συγγνώμη, είναι δύο τρεις έφηβοι Βουλευτές που θα παρακαλούσα να τους δοθεί η δυνατότητα για μία σύντομη παρέμβαση σ' αυτήν την ελεύθερη συζήτηση. Φαντάζομαι ότι δεν έχετε αντίρρηση να παρατείνουμε για επτά με οχτώ λεπτά τη συζήτηση.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Όχι η αντίρρηση μου είναι στο ότι δεν βρέθηκαν τρεις.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Πόσοι είναι;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεκατρείς.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Τότε θα θέλατε να σας αντικαταστήσω εγώ στο Προεδρείο;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Όχι, αλλά θα ήθελα την εισήγησή σας.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Η εισήγησή μου είναι να δώσουμε το λόγο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Αν είναι για τρεις δεκτό.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Τρεις, τέσσερις. Πόσοι είναι περίπου; Γιατί ξέρετε διαπίστωση και στη διπλανή αίθουσα ότι αυτό το κομμάτι της ελεύθερης τοποθέτησης, έχει πάρα πολύ ενδιαφέρον για τα παιδιά.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Συμφωνώ μαζί σας.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Έχουν παρατείνει τη συζήτηση και στη διπλανή αίθουσα με ομόφωνη απόφαση, οπότε τρεις με τέσσερις τοποθετήσεις τουλάχιστον ακόμη μπορούν να γίνουν.

Να δούμε λοιπόν πόσοι είναι ακόμα που θέλουν το λόγο.

(Στο σημείο αυτό όσοι Έφηβο Βουλευτές θέλουν να πάρουν το λόγο εγείρουν το χέρι τους)

Έχουμε τέσσερις.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κυρία Ελένη Μαρσούκη από την Α΄ Θεσσαλονίκης.

ΕΛΕΝΗ ΜΑΤΣΟΥΚΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης) : Δεν θα χρειαστώ πολύ χρόνο, απλώς θα ήθελα να επισημάνω -επειδή άκουσα προηγουμένως ότι υπάρχει ένα τείχος μεταξύ των πολιτών και των πολιτικών- ότι για εμένα δεν υπάρχει κανένα τείχος, είναι στο χέρι μας να το ρίξουμε. Όλοι μαζί πρέπει να κάνουμε μία προσπάθεια, για να βγει η χώρα από το αδιέξοδο.

Ευελπιστώ κάποια στιγμή να ακούσω παιδιά από το εξωτερικό να θέλουν να κάνουν μεταπτυχιακό στην Ελλάδα. Δεν νομίζω ότι τα ελληνικά πανεπιστήμια έχουν κάτι να χάσουν με τα ευρωπαϊκά.

Θα ήθελα να πω και κάτι ακόμη. Αν η Ελλάδα έχει πιάσει πάτο, τότε είναι καιρός να βοηθήσουμε για να ανέλθει. Μπορούμε να το κάνουμε, μόνο αν ενεργοποιηθούν περισσότεροι συμπολίτες. Πιστεύω από τους νέους και τις ιδέες που άκουσα ότι αυτό μπορεί να γίνει, άρα μπορούμε να έχουμε ελπίδες για το μέλλον.

Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κυρία Εμμανουέλα Κοντογιώργου-Οικονόμου.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Δεν θα χρονοτριβήσω, απλά ήθελα να μιλήσω για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης είναι ενημέρωση και παιδεία. Δηλαδή, ο ρόλος τους είναι πολύ σημαντικός. Και θέλω να σας ρωτήσω το εξής: Υπάρχει αυστηρός έλεγχος από το κράτος στις ειδήσεις που λαμβάνουμε καθημερινά –και το τονίζω καθημερινά!- από την τηλεόραση και τον Τύπο; Διότι εγώ διαπιστώνω ότι δεν υπάρχει. Και το κύριο επιχείρημά μου είναι ότι η τηλεόραση και γενικότερα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης χαρακτηρίζονται από την υπερβολή. Ο κόσμος κυριολεκτικά τρομάζει. Γι' αυτό φτάνουμε σήμερα εδώ και λέμε όλα αυτά. Όλα αυτά, λοιπόν, που λέμε σήμερα, τα λέμε με βάση αυτά που ακούμε από την τηλεόραση και γενικότερα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Θα ήθελα, λοιπόν, να ρωτήσω αν υπάρχει έλεγχος γενικότερα και στην περίπτωση που υπάρχει, αν μπορεί να γίνει πιο αυστηρός έλεγχος, προκειμένου να υπάρχει καθαρή αντικειμενικότητα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε την Έφηβο Βουλευτή.

Υπάρχουν ακόμα τέσσερις συνάδελφοι που σήκωσαν το χέρι για να μιλήσουν και για τους οποίους το Προεδρείο δεσμεύθηκε ότι θα τους δώσει το λόγο.

Το λόγο, λοιπόν, έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Σταυρούλα Λαζαρίδου.

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Αυτό που ήθελα να πω εγώ είναι ότι έχω ένσταση σχετικά με το ότι το μόνο που κάνει ο ελληνικός λαός είναι να γκρινιάζει συνέχεια για την κατάσταση που επικρατεί.

Θα πρέπει, όμως, να σκεφτούμε όλοι πως βάσει της εκλογικής μας νομοθεσίας, ο καθένας από μας επιλέγει με δημοκρατικές διαδικασίες τη κάποιους αντιπροσώπους, οι οποίοι όμως πριν από τις εκλογές έχουν υποσχεθεί κάποια πράγματα και έχουν παραδώσει κάποια σχέδια για την Ελλάδα. Συνήθως, όμως, μετά τις εκλογές και αν αυτά τα σχέδια δεν πραγματοποιηθούν, ο λαός έχει δικαίωμα να παραπνευθεί και δεν μπορεί να περιμένει τα τέσσερα χρόνια που θα γίνουν ξανά οι εκλογές για να αντιδράσει ψηφίζοντας κάποιο άλλο κόμμα. Θα κάνει, λοιπόν, την απεργία του.

Βέβαια, η απεργία επιτρέπεται, αλλά θα πρέπει να γίνεται μέσα σε κάποια πλαίσια. Μ' αυτό θέλω να πω ότι δεν είναι ανάγκη να οδηγηθούμε στην καταστροφή. Άλλο είναι η καταστροφή και άλλο η απεργία. Η απεργία γίνεται για τη διεκδίκηση των δικαιωμάτων μας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μας. Η απεργία είναι θεσμός της δημοκρατίας. Κανείς δεν μπορεί να πει ότι η απεργία είναι έξω από τη δημοκρατία, όπως και δεν μπορεί κανείς να κατηγορήσει έναν πολίτη που θέλει να αντιδράσει, εφόσον κάποια πράγματα γίνονται εις βάρος του. Αυτά ήθελα να πω.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Σφυρή Κρυσταλλία.

ΚΡΥΣΤΑΛΛΙΑ ΣΦΥΡΗ (Νομός Αχαΐας): Αυτό που θα ήθελα να πω είναι ότι η Ελλάδα μπορεί να πάει μπροστά, αρκεί να υπάρξει προσπάθεια και από τις δύο πλευρές. Ναι μεν οι πολίτες θα πρέπει να αξιοποιήσουν την ψήφο τους και να αποφύγουν τις ακραίες καταστάσεις, αλλά θεωρώ πως και οι Βουλευτές, οι πολιτικοί μπορούν μέσα σε μία νύχτα να τα αλλάξουν όλα. Και δεν υπερβάλω σ' αυτό. Μπορείτε!

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ευχαριστούμε τους τέσσερις Έφηβους Βουλευτές που μόλις ολοκλήρωσαν τη δευτερολογία τους.

Το λόγο έχει τώρα ο Έφηβος Βουλευτής Ορέστης Ζερβονικολάκης, μετά από την επίμονη αίτησή του να πάρει το λόγο.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α' Πειραιά): Ευχαριστώ πολύ.

Θα ήθελα να δώσω μία απάντηση στη συνάδελφό μου, όσον αφορά τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Θεωρώ πως τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης είναι τα μόνα μέσα που μας δίνουν τη δυνατότητα επιλογής, με την έννοια ότι μπορείς να παρακολουθήσεις διαφορετικά προγράμματα και αν καταλάβεις ότι δεν αντέχεις, έχεις τη δυνατότητα να κλείσεις το κουμπί της τηλεόρασης ή να επιλέξεις τι θα κρατήσεις μέσα από τις διαφορετικές ειδήσεις που θα λάβεις από το κάθε κανάλι.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Εγώ σου λέω για τις ειδήσεις.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α' Πειραιά): Και εγώ για τις ειδήσεις σου απαντώ.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Μπορώ να κλείσω την τηλεόραση...;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ολοκληρώστε τη σκέψη σας, σας παρακαλώ.

ΟΡΕΣΤΗΣ ΖΕΡΒΟΝΙΚΟΛΑΚΗΣ (Α' Πειραιά): Αν δεν δεις τις ειδήσεις, δεν μπορείς να μάθεις τι συμβαίνει γύρω σου. Άλλωστε, δεν μπορείς να βάλεις μέτρο σε μια δημοκρατία. Υπάρχει η ελευθερία του λόγου, η οποία είναι πάνω απ' όλα. Αν μπει μέτρο, τότε θα οδηγηθούμε κατευθείαν στο φασισμό.

Σας ευχαριστώ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Σας ευχαριστούμε.

Θα ήθελα να κάνω και εγώ ένα σχόλιο πάνω σ' αυτό το τελευταίο θέμα.

Η ελευθερία του λόγου ισχύει και είναι μεγάλη αρετή η αρχή της δημοκρατίας. Επίσης, ισχύει και το Σύνταγμα. Μάλιστα, το Σύνταγμα έχει μία πρόνοια βάσεις της οποίας η τηλεόραση και το ραδιόφωνο τελούν υπό τον άμεσο έλεγχο του κράτους.

Φαντάζομαι ότι αυτό ήταν το νόημα της παρέμβασης.

ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΟΥ-ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ (Α' Θεσσαλονίκης): Δεν το γνώριζα. Ήθελα να ξέρω αν υπάρχει έλεγχος και τι είδους έλεγχος υπάρχει.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Αυτή, λοιπόν, είναι η διάταξη του Συντάγματος που απασχολεί τους πολιτικούς, τους συνταγματολόγους, τους ακαδημαϊκούς και τους ανθρώπους των media, των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας.

Η λύση που έχει δοθεί για μια δεοντολογική τήρηση αρχών είναι το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο. Άλλη λύση δεν υπάρχει, αλλά ούτε σκέφτεται και κανείς να δώσει άλλη λύση.

Κατά το πέρασ της ζωής και της δημοκρατικής εξέλιξης, βλέπουμε τα όρια, τις συνθήκες και τις καταστάσεις, γιατί θέλουμε να σεβόμαστε την αντικειμενική και ίση πληροφόρηση, ενημέρωση και ποιότητα και τις άλλες προβλέψεις που περιλαμβάνει το Σύνταγμα, αλλά και την κοινή δημοκρατική συνείδηση όλων των Ελλήνων πολιτών.

Όσον αφορά τη λογοκρισία, δεν γίνεται λόγος. Αυτά έχουν ανατεθεί –και σας το λέω, δεδομένου ότι μετέχω και στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας- στο Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, όπου γίνονται οι τομές και δίνονται οι λύσεις των διαφορών σε επίπεδο δεοντολογίας.

Εδώ, λοιπόν, ολοκληρώσαμε τη συζήτηση...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Με συγχωρείτε, κύριε Πρόεδρε, αλλά θα ήθελα το λόγο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ορίστε, κύριε Πρόεδρε.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Επιτρέψτε μου να κάνω και εγώ ως πρώην Έφηβος Βουλευτής μία παρέμβαση.

Δεδομένου ότι παρακολουθούσα τη συνεδρίαση της Επιτροπής και από το κύκλωμα, διαπίστωνα ότι ετέθη ένα ερώτημα θέμα όσον αφορά την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών.

Βάσει, λοιπόν, της εμπειρίας μου από παλαιότερες θητείες μου στο Υπουργείο Παιδείας, θα σας καταθέσω την προσωπική μου άποψη, όσον αφορά τον τρόπο αξιολόγησης των εκπαιδευτικών, τα πρόσωπα που θα κάνουν την αξιολόγηση και τους λόγους της αξιολόγησης.

Πριν, όμως, από αυτό, θα ήθελα να πω δυο λόγια για τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και θα είμαι πάρα πολύ ειλικρινής. Για το θέμα αυτό έχω μιλήσει και δημόσια, αλλά θα μιλήσω και σε σας.

Το Σύνταγμα, όπως είπε και ο κ. Πολύδωρας, λέει ότι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, και ειδικότερα τα ηλεκτρονικά, τελούν υπό τον έλεγχο του κράτους. Όμως, υπάρχει και μια άλλη παράγραφος η οποία μιλάει για την ευθύνη των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και ειδικότερα των ηλεκτρονικών, σε σχέση με την αντικειμενική πληροφόρηση, αλλά και την παιδεία, τη διαπαιδαγώγηση.

Ορθώς το Σύνταγμα περιέχει αυτήν την ευθύνη, αλλά το θέμα είναι κατά πόσο ανταποκρίνονται σ' αυτήν την ευθύνη τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και ιδιαίτερα τα ηλεκτρονικά.

Κατά την άποψή μου, τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης δεν ανταποκρίνονται σ' αυτήν την ευθύνη και θα γίνω πολύ συγκεκριμένος.

Υπάρχουν πάρα πολλές εκπομπές βίας. Υπάρχουν ακόμα και παιδικές εκπομπές που ξεχειλίζουν από βία. Ακόμα και τα κινούμενα σχέδια περιέχουν μόνο «μπαμ, μπουμ, χραπ, χρουπ» κ.λπ. με περίεργες και τρομακτικές φιγούρες, όπου η μία εξοντώνει την άλλη. Και αυτές τις παιδικές εκπομπές τις βλέπουν παιδιά πολύ νεαρής ηλικίας.

Εσείς, βέβαια, είστε τώρα σε μια ηλικία και έχετε κατακτήσει μια ωριμότητα η οποία σας επιτρέπει να μπορείτε να κάνετε τις επιλογές σας κλείνοντας το κουμπί της τηλεόρασης. Όμως, τι συμβαίνει με τα πεντάχρονα, εξάχρονα, οκτάχρονα, δεκάχρονα παιδιά; Τα παιδιά αυτής της ηλικίας δεν έχουν αυτήν την ωριμότητα. Αυτό, λοιπόν, είναι το ένα παράδειγμα.

Δεύτερον, σε πολλές περιπτώσεις τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης παρεμβαίνουν πολύ ωμά σ' αυτό που εγώ θεωρώ ένα από τα πιο πολύτιμα αγαθά στη ζωή ενός ανθρώπου, δηλαδή την ιδιωτική, προσωπική, ατομική ζωή. Και θα σας φέρω παραδείγματα. Φαντάζομαι ότι θα έχετε δει διάφορες εκπομπές, όπως τα λεγόμενα «απογευματινάδικα», τα οποία παρεμβαίνουν έμμεσα, αλλά πολύ βίαια στην προσωπική ζωή των ανθρώπων. Για παράδειγμα, έχουν από τη μια μεριά τη νύφη και στο ακουστικό την πεθερά, όπου ακούγονται εκφράσεις, όπως «εσύ, μωρή, μου έκανες αυτό κ.λπ.» ή έχουν ως καλεσμένο το διαζευγμένο άνδρα κ.λπ. Όλα αυτά μπορεί να είναι στημένα, αλλά μπορεί και να μην είναι. Σε καμία περίπτωση, όμως, δεν έχουν να κάνουν με το σεβασμό απέναντι στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Αυτό, λοιπόν, είναι το δεύτερο παράδειγμα το οποίο με ενοχλεί σφόδρα.

Το επόμενο παράδειγμα που θέλω να αναφέρω όσον αφορά τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης είναι τα δελτία ειδήσεων.

Επειδή, λοιπόν, τα βράδια παρακολουθώ δορυφορικά και δελτία ειδήσεων ορισμένων άλλων ευρωπαϊκών χωρών προσπαθώντας να έχω μια γενικότερη ενημέρωση, τουλάχιστον στις γλώσσες που καταλαβαίνω, διαπιστώνω ότι σε καμία χώρα πλην της Ιταλίας -και εκεί όχι τόσο πολύ- ένα δελτίο ειδήσεων – το λεγόμενο «βραδινό», κεντρικό- δεν διαρκεί μία ώρα. Πουθενά δεν συμβαίνει αυτό. Στις άλλες χώρες υπάρχει απλά η παράθεση των ειδήσεων –αλλού για δεκαπέντε και αλλού για είκοσι λεπτά- με ένα πολύ σύντομο σχόλιο για το θέμα της ημέρας και συνήθως από σοβαρούς και έγκριτους δημοσιογράφους.

Αντίθετα, εδώ υπάρχουν πολλά «παράθυρα», όπως και «παντζούρια» και «γλάστρες». Τα «παράθυρα» τα ανοίγεις, βάζεις και μια «γλάστρα», που πολλές φορές είναι η ίδια «γλάστρα» ή έρχεται συχνά η ίδια «γλάστρα»! Μάλιστα, υπάρχουν και μερικές σχεδόν μόνιμες «γλάστρες» -εμείς οι πολιτικοί, εννοώ- και διάφορα «παντζούρια». Και αυτό μπορεί να γίνεται επί μία ώρα.

Και για να γεμίσει μία ώρα –δεν γεμίζει εύκολα η ρημάδα!- θα πρέπει να υπάρχει μια σειρά από σχολιαστές, οι οποίοι είναι ειδικοί επί παντός επιστητού, από τις κλιματικές αλλαγές μέχρι τις πολιτικές εξελίξεις και από τις οικονομικές εξελίξεις μέχρι τα θέματα της ασφάλειας. Έχουν άποψη για όλα!

Ανακεφαλαιώνω: Το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, όπως πολύ ορθά είπε και ο κ. Πολύδωρας, θεωρώ ότι είναι το μόνο αρμόδιο όργανο. Γιατί αν αρχίσουν να παρεμβαίνουν οι κυβερνήσεις, διατρέχουμε τον κίνδυνο της λογοκρισίας και της αναίρεσης της ελευθερίας του τύπου, του λόγου και της έκφρασης, που είναι κατοχυρωμένη στο Σύνταγμα.

Όλοι πριν από μερικά χρόνια -αντιγράφοντας και άλλες ευρωπαϊκές χώρες- συμφωνήσαμε, ψηφίσαμε και δημιουργήσαμε την Ανεξάρτητη Αρχή, που λέγεται «Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο». Ο Πρόεδρος και τα μέλη του δεν ορίζονται από καμιά Κυβέρνηση. Γι' αυτούς πρέπει να αποφασίσει με ομοφωνία ή, τουλάχιστον, με πλειοψηφία τεσσάρων πέμπτων η λεγόμενη «Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής», που αποτελείται από τον Πρόεδρο, τους Αντιπροέδρους και εκπροσώπους όλων των Κομμάτων. Άρα, το σύνολο των εκπροσώπων του ελληνικού λαού, που εκφράζονται απ' αυτό το όργανο που έχει 23 μέλη, θα πρέπει να πάρουν μια ομόφωνη απόφαση. Θα πρέπει δηλαδή με πρωτοβουλία του Προέδρου να διαλέξεις Πρόεδρο ή μέλη που θα είναι γενικώς αποδεκτά. Θα πρέπει να έχουν την έξωθεν καλή μαρτυρία, να μην είναι καθοδηγούμενοι από κάποιο Κόμμα ή από κάποια κυβέρνηση ή από κάποιο παράγοντα.

Το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο, λοιπόν, επιλέγεται με αυτόν τον τρόπο. Και σε άλλες χώρες γίνεται έτσι. Έχει την αρμοδιότητα της εποπτείας των μέσων ενημέρωσης.

Θεωρώ, πρώτον, ότι πρέπει να ενισχύσουμε με αρμοδιότητες το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο και, δεύτερον, ότι τα μέλη του πρέπει να είναι πιο θαρραλέα. Όχι να είναι μεροληπτικά, αλλά να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους, όχι για να επιβάλουν λογοκρισία, αλλά για να θέτουν προ των ευθυνών τους τους εκδότες, τους ιδιοκτήτες κ.λπ. των μέσων ενημέρωσης, τουλάχιστον, σε σχέση με αυτά τα παραδείγματα που ανέφερα: Δηλαδή τη βία, που πολλές φορές ξεχειλίζει, ή εκπομπές που αγγίζουν ή προσβάλλουν ευθέως την ανθρωπινή αξιοπρέπεια, ειδικά όταν άτομα που μπορεί να έχουν διανοητικά κάποιο πρόβλημα εκτίθενται στους διαλόγους ενώπιον όλων. Τρίτον, πρέπει να υπάρξει μια συμφωνία για το τι σημαίνει «αντικειμενική είδηση».

Επαναλαμβάνω πως αν αυτό το κάνει οποιαδήποτε κυβέρνηση, θα είναι λάθος. Όμως, το Εθνικό Ραδιοτηλεοπτικό Συμβούλιο εκτιμώ –το έχω πει και δημόσια, το έχω πει και στους ίδιους, όταν τους ακούμε στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας– ότι πρέπει να αναλάβει περισσότερο τις ευθύνες τους. Γιατί και στις άλλες χώρες αυτούς τους άτυπους κανόνες τους συζητούν και τους συναποφασίζουν με τα εκεί εθνικά ραδιοτηλεοπτικά συμβούλια.

Δυο λόγια τώρα για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Κατ' αρχάς, σας ξαναλέω πως, κατά την άποψή μου, ούτε η κοινωνία ούτε άτομο ούτε φορέας ούτε εκπαιδευτικό ίδρυμα μπορεί να πάει μπροστά, εάν δεν γίνεται συνεχώς αξιολόγηση. Γιατί; Γιατί η αξιολόγηση σου δίνει τη δυνατότητα να διαπιστώσεις τις αδυναμίες σου. Εάν δεν αξιολογηθώ, δεν ξέρω τις αδυναμίες μου. Όμως, αν αξιολογηθώ, τις εντοπίζω. Η αξιολόγηση δεν πρέπει να γίνεται, για να τιμωρούμε τους αξιολογούμενους, αλλά για να τους υποστηρίξουμε, ώστε να ξεπεράσουν τις αδυναμίες τους, ιδιαίτερα στο εκπαιδευτικό σύστημα.

Συγκεκριμένα, θεωρώ ότι η αξιολόγηση πρέπει να αφορά κάθε σχολική μονάδα: Το τάδε νηπιαγωγείο, το τάδε δημοτικό, το τάδε γυμνάσιο, το τάδε λύκειο, το τάδε τεχνικό λύκειο κ.λπ. Να αξιολογείται το παραγόμενο εκπαιδευτικό έργο. Για παράδειγμα, στο Γυμνάσιο Μαυροχωρίου Καστοριάς, που είναι το χωριό μου και όπου φοίτησαν τα παιδιά μου και φοιτά ακόμη η μικρή μου κόρη, να δούμε ποιο είναι το παραγόμενο εκπαιδευτικό έργο.

Τι σημαίνει παραγόμενο εκπαιδευτικό έργο; Υπάρχουν συγκεκριμένοι στόχοι που τίθενται από το Υπουργείο Παιδείας. Πρέπει να δούμε αν επιτυγχάνουν αυτούς τους στόχους.

Αξιολογώντας την απόδοση του σχολείου, διαπιστώνεις ότι μπορεί στην ιστορία να γίνεται εξαιρετικό έργο, αλλά στα μαθηματικά να υπάρχουν αδυναμίες. Πρέπει να δούμε τι φταίει για τις αδυναμίες. Φταίει μόνο η αδυναμία του μαθηματικού να μεταδώσει τη γνώση ή ταυτόχρονα, με την έλλειψη βιβλιοθήκης, εργαστηρίων κ.λπ. –θα έπρεπε καλύτερα να πάρω ως παράδειγμα όχι το μαθηματικό, αλλά το βιολόγο ή το χημικό που χρειάζονται εργαστήρια– φταίει και οι υποδομές; Εντοπίζουμε, λοιπόν, την αδυναμία, για να παρέμβει η πολιτεία μετά και να βελτιώσει την όλη κατάσταση προς όφελος των παιδιών. Βεβαίως, πρέπει να αξιολογείται και κάθε εκπαιδευτικός. Όχι μόνο το σύνολο του σχολείου, όπως είπαμε.

Ποιοι θα κάνουν την αξιολόγηση; Πρώτα απ' όλα οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί. Θα πρέπει να υπάρχει πρόγραμμα αυτοαξιολόγησης. Οι ίδιοι να καθίσουν και να συζητήσουν αν όλα πηγαίνουν καλά στο σχολείο ή αν έχουν κάποιες αδυναμίες. Αν αυτό είναι υποχρεωτικό και συστηματικό, είμαι σίγουρος ότι σε κανένα σχολείο οι εκπαιδευτικοί δεν θα πουν «όλα βαίνουν καλώς», όταν συζητούν μεταξύ τους.

Πέρα, όμως, από την αυτοαξιολόγηση –γιατί, να σας πω την αμαρτία μου, μπορεί να μην θέλουν να αυτοαξιολογηθούν αντικειμενικά, αλλά να θέλουν να κρύβουν αδυναμίες– καλό θα είναι να υπάρχει και η εξωτερική αξιολόγηση. Την εξωτερική αξιολόγηση θα μπορούσε να την αναλάβει ένα ειδικό σώμα αξιολογητών, ειδικών επιστημόνων που θα επιλέγεται από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Σίγουρα μπορείς να βρεις έναν τρόπο της συλλογικής εξωτερικής αξιολόγησης.

Ο τρίτος παράγοντας που θα πρέπει να παρεισφρήσει στην αξιολόγηση είναι το να συμμετέχουν στην αξιολόγηση –ανωνύμως, όμως, και με έναν τρόπο που δεν θα δημιουργεί άλλου είδους προβλήματα, εξαρτήσεις, εκβιασμούς και πιέσεις– οι ίδιοι οι εκπαιδευόμενοι, τούτέστιν οι μαθητές ή οι φοιτητές στα πανεπιστήμια. Ξέρουμε όλοι μας –γυρίζω και εγώ στα μαθητικά μου χρόνια και το θυμάμαι καλά– ότι τα παιδιά είναι οι πρώτοι που εισπράττουν το θετικό ή το αρνητικό. Τα παιδιά ξέρουν πολύ καλά ποιος καθηγητής έχει γνώσεις, ποιος έχει ταυτόχρονα και την ικανότητα της παιδαγωγικής μετάδοσης ή ποιος είναι μεν καλός παιδαγωγός, αλλά του λείπει κάποια κατάρτιση, άρα χρειάζεται επιμόρφωση στο αντικείμενό του κ.λπ.

Επαναλαμβάνω, όμως, ότι εκεί χρειάζεται προσοχή, ώστε ως πολιτεία να έχω και την άποψη των μαθητών, των χρηστών, όπως λένε, της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Είστε οι χρήστες. Για εσάς υπάρχουν τα σχολεία. Δεν υπάρχουν ούτε για τους εκπαιδευτικούς ούτε για τους γονείς ούτε για εμάς τους πολιτικούς. Όμως, αυτό να γίνεται με έναν τρόπο που δεν θα οδηγεί σε άλλου είδους –ας μου επιτραπεί η έκφραση– μπαγαποντιές: «Να είσαι καλός μαζί μου, κύριε καθηγητά, γιατί εγώ στην ανώνυμη αξιολόγηση μπορεί να σε θάψω. Διαφορετικά, βάλε μου κανένα βαθμό παραπάνω.»

Όταν ήμουν Υφυπουργός Παιδείας το 2001 –γι' αυτό το ανέφερα πριν και χαμογελούσε ο κ. Λεοντάρης– είχαμε ψηφίσει το νόμο για την αξιολόγηση. Εγώ πιστεύω ακράδαντα ότι αν στην Ελλάδα, έστω από το 2001 –θα έπρεπε να το είχαμε κάνει πολύ νωρίτερα– που ψηφίστηκε ο νόμος, είχε αρχίσει η αξιολόγηση, τώρα θα είχαμε δέκα χρόνια εφαρμογής ενός συστήματος, θα βλέπαμε αν έπρεπε να το βελτιώσουμε και πώς, αλλά και θα είχαμε πολύτιμα αποτελέσματα για το πώς πάει σε κάθε σχολείο, σε κάθε περιοχή και σε κάθε κατεύθυνση η εκπαίδευση στην Ελλάδα. Γιατί τώρα περισσότερο εμπειρικά λέμε «εδώ ή παραπέρα υπάρχει κάποιο πρόβλημα». Θεωρώ πως είναι εφικτή και απόλυτα αναγκαία η αξιολόγηση. Κατέθεσα, λοιπόν, την άποψή μου.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ' Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ευχαριστούμε τον κύριο Πρόεδρο της Βουλής για τις απαντήσεις που έδωσε σε δυο συγκεκριμένα θέματα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, ολοκληρώθηκε η συζήτηση και εξαντλήθηκε ο κατάλογος των ομιλητών, καθώς και των δευτερολογούντων ή δευτερολογουσών συναδέλφων.

Προχωρούμε τώρα στη διαδικασία των ψηφοφοριών.

Θα ψηφίσουμε επί της αρχής τη σύνθεση κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης, που σημαίνει ότι δεχόμαστε το κείμενο της Σύνθεσης αυτής ως βάση για συζήτηση των επιμέρους θεμάτων αυτής.

Γίνεται δεκτή επί της αρχής η σύνθεση κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής μας, δηλαδή το κείμενο από τη σελίδα 19 έως τη σελίδα 21; Ρίξτε μια ματιά στο κείμενο που αφορά την Επιτροπή μας.

Όσοι συμφωνούν, δηλαδή αποδέχονται τη Σύνθεση Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής μας, δηλαδή τη φιλοσοφία γενικότερα των θεμάτων που περιλαμβάνονται σε αυτήν, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι τη Σύνθεση)

Οι μη αποδεχόμενοι τη Σύνθεση να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι τη Σύνθεση)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι επί της αρχής τη Σύνθεση είναι οι περισσότεροι.

Επομένως, η Σύνθεση Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης έγινε δεκτή κατά πλειοψηφία.

Τώρα θα ψηφιστούν τα επιμέρους κεφάλαια.

Πριν από τα επιμέρους κεφάλαια διαπιστώνεται από τα Πρακτικά...

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Να ρωτήσω κάτι στο σημείο αυτό;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Βεβαίως.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Αυτά είναι τα κείμενα, τα οποία είχαν δοθεί αρχικό υλικό, αλλά μετά από την όλη συζήτηση υπάρχουν αλλαγές κ.λπ.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Έχω τη συμπλήρωση.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Γιατί αλλοίμονο, εγώ συμφωνώ ως εισαγωγή, αλλά δεν συμφωνώ ως κατάληξη να είναι το ίδιο ακριβώς κείμενο.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Το ενδιαφέρον είναι ότι παρατήρησα με προσοχή και σχολαστικότητα ότι οι εισηγήσεις και οι παρεμβάσεις των συναδέλφων Βουλευτών εμπίπτουν όλες στις προτάσεις που είναι καταγεγραμμένες ως Σύνθεση Κειμένων, εκτός από τρεις που τις θέτω τώρα στη συζήτηση, στην ψηφοφορία και είναι νεοπαγείς, όπως μία πρόταση η οποία διατυπώθηκε στη σημερινή συνεδρίαση, που αφορά τη φροντίδα του κράτους για την κατάλληλη εκπαίδευση των ατόμων με μαθησιακές δυσκολίες, προς κατοχύρωση της αξιοκρατικής διαδικασίας. Θέλω να παρεντεθεί στις προτάσεις τις ήδη καταγεγραμμένες.

Η δεύτερη πρόταση που ακούστηκε εδώ στη συζήτηση στην Επιτροπή μας ήταν η αναβάθμιση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης ως στοιχείο και συντελεστής της ενίσχυσης της δημοκρατίας. Αναπτύχθηκε αυτό σαν επιμέρους πρόταση. Ζητώ να ενσωματωθεί στις προτάσεις τις ήδη καταγεγραμμένες.

Τρίτη πρόταση-επισήμανση που ακούστηκε –ήταν παρών και ο κύριος Πρόεδρος- αφορά τη σεξουαλική κακοποίηση. Η περιγραφή του θέματος συνοδεύετο emphaticά και με πρόνοιες για τα θύματα τέτοιων επεισοδίων. Ζητώ αυτή η πρόταση να συμπεριληφθεί στις ήδη καταγεγραμμένες προτάσεις.

Τώρα θα ψηφιστούν τα επιμέρους κεφάλαια.

Γίνεται δεκτό το Πρώτο Κεφάλαιο «Δημοκρατία και Ελευθερία»;

Όσοι συμφωνούν, δηλαδή, αποδέχονται τα θέματα που περιλαμβάνονται στο Πρώτο Κεφάλαιο μαζί με τις συναφείς προσθήκες, να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το Πρώτο Κεφάλαιο)

Οι μη αποδεχόμενοι το Πρώτο Κεφάλαιο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το Πρώτο Κεφάλαιο)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι το Πρώτο Κεφάλαιο είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, το Πρώτο Κεφάλαιο που αφορά στα θέματα «Δημοκρατίας και Ελευθερίας» γίνεται δεκτό κατά πλειοψηφία.

Γίνεται δεκτό το Δεύτερο Κεφάλαιο «Αξιοκρατία και Αναξιοκρατία» και όσες από τις προσθήκες εμπίπτουν σ' αυτό;

Οι αποδεχόμενοι το Δεύτερο Κεφάλαιο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι το Δεύτερο Κεφάλαιο)

Οι αποδεχόμενοι το Δεύτερο Κεφάλαιο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι το Δεύτερο Κεφάλαιο)

Προφανώς, οι αποδεχόμενοι το Δεύτερο Κεφάλαιο είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, το Δεύτερο Κεφάλαιο που αφορά στα θέματα «Αξιοκρατία και Αναξιοκρατία» γίνεται δεκτό κατά πλειοψηφία.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Εδώ έχει ένα ενδιαφέρον. Αρκετά παιδιά λένε ότι δεν συμφωνούν, θέλουν δηλαδή κάτι παραπάνω. Αυτό εννοείτε, έτσι δεν είναι;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Τώρα μπήκαμε στην ψηφοφορία, κυρίες Πρόεδρε, δεν μπορούμε να κάνουμε συζήτηση.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Με ενδιαφέρει η ουσία πάρα πολύ.

Ερωτώ τους συνεργάτες, γιατί βλέπω ότι έχετε κρατήσει σημειώσεις. Έτσι δεν είναι; Γιατί βλέπω ότι κάποιος κρατάει εδώ σημειώσεις.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Ναι.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Έχετε κρατήσει σημειώσεις. Γιατί βλέπω ότι υπάρχει μία ισχυρή διαφορετική άποψη, πάρα πολύ ενδιαφέρουσα για το θεσμό της δημοκρατίας. Έχετε κρατήσει τις επισημάνσεις των παιδιών σε σχέση με το τι λένε;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Όλα τα Πρακτικά. Είναι όλα καταγεγραμμένα με κάθε λεπτομέρεια.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Άρα, θα γίνει επεξεργασία για την εισήγησή αυτής της διαφορετικής άποψης, ολίγων ή περισσοτέρων;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Βεβαίως, από τα Πρακτικά.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Αυτό προσέξτε το πολύ, γιατί θέλω τη δημοσιοποίηση της διαφορετικής ομάδας και τις επιπλέον απόψεις.

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Να σημειώσω ή να διευκρινίσω, κύριε Πρόεδρε, ότι η διαφορετική άποψη δεν τελεί -όπως παρακολούθησα προσεκτικά όλες τις παρεμβάσεις- σε ευθεία διαφωνία ή αντίκρουση της Σύνθεσης των Κειμένων. Είναι κάτι άλλο. Και επάνω στο κάτι άλλο, επειδή λείπει από τις προτάσεις αυτό το διαφορετικό που έχει ο διαφωνών γι' αυτό και καταψηφίζει. Αλλά θα το επεξεργαστούμε.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Από την επεξεργασία των Πρακτικών;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Βεβαίως.

Ολοκληρώθηκε η ψηφοφορία επί των θεμάτων της Σύνθεσης των Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης.

Γίνεται δεκτή η Σύνθεση των Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης και στο σύνολο;

Οι αποδεχόμενοι τη Σύνθεση των Κειμένων και στο σύνολο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι αποδεχόμενοι τη Σύνθεση)

Οι μη αποδεχόμενοι τη Σύνθεση των Κειμένων και στο σύνολο να σηκώσουν το χέρι.

(Σηκώνουν το χέρι οι μη αποδεχόμενοι τη Σύνθεση)

Προφανώς οι αποδεχόμενοι τη Σύνθεση είναι περισσότεροι.

Συνεπώς, η Σύνθεση των Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Δημόσιας Διοίκησης, Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης έγινε δεκτή και στο σύνολό της κατά πλειοψηφία.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΗΧΟΣ (Β΄ Πειραιά): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να κάνω μία ερώτηση για το πώς εννοείτε «στο σύνολο»;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Να την κάνετε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΒΗΧΟΣ (Β΄ Πειραιά): Γενικά, δηλαδή, ό,τι λέει ή όλα αυτά που λέει;

ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ (Δ΄ Αντιπρόεδρος της Βουλής – Προεδρεύων της Επιτροπής): Να σας πω. Το «γενικά» το είπαμε στην αρχή, στις δύο ενότητες, που τη θεωρούμε ως ψηφοφορία επί της αρχής. Ύστερα, μία – μία χωριστά.

Μπορεί να βρεις μία πρόταση η οποία δεν σε βρίσκει σύμφωνο και έστω και για μία διαφωνείς. Αυτό είναι το νόημα της διαφορετικής γνώμης ή της διαφωνίας που κατεγράφη και γι' αυτό ψηφίστηκαν και οι δύο ενότητες στο περιεχόμενό τους κατά πλειοψηφία και στο σύνολο πάλι κατά πλειοψηφία.

Και τώρα θα κληρώσουμε δύο Έφηβους Βουλευτές που θα συμμετέχουν στην Ολομέλεια. Εξαιρούνται οι Έφηβοι Βουλευτές που είναι από την Κύπρο και από την ομογένεια. Θα γίνει σε άλλη συνεδρίαση αυτή η κλήρωση, στο Γραφείο του Γενικού Γραμματέα.

Θα γράφετε το ονοματεπώνυμο και την περιφέρεια από την οποία προέρχετε και θα μπουν στην κληρωτίδα, για να γίνει η κλήρωση.

Δύο Έφηβοι Βουλευτές παρακαλούνται να έρθουν για την καταμέτρηση και για την κλήρωση.

(Στο σημείο αυτό διεξάγεται η κλήρωση των ονομάτων)

Οι δύο Έφηβοι Βουλευτές που θα μιλήσουν στην Ολομέλεια είναι, πρώτον, η Δέσποινα Αθανασιάδου από το Νομό Πέλλας και δεύτερον, η Ελπίδα Μαργαρίτη από το Νομό Πρέβεζας.

(Χειροκροτήματα)

Θέλω να σας ευχαριστήσω ως προεδρεύσας σ' αυτή τη συνεδρίαση, για τη συμμετοχή σας στο διάλογο, για την ποιότητα της σκέψης σας, για τη διδασκαλία που κάνατε σε μένα. Εδιδάχτην πολλά.

Καταλήγω με ένα σήμα: Να αισιοδοξούμε, γιατί μπορούμε και αγωνιζόμαστε μαζί. Και με μία ευχή: Θέλω να είστε καλότυχοι στη ζωή σας και να έχετε ευτυχία στα σπίτια σας και στο μεγάλο μας σπίτι, την Ελλάδα.

Σας ευχαριστώ.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση και λύεται η συνεδρίαση.

Ώρα λήξης: 14.00'.

ΟΙ ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

**ΒΥΡΩΝ ΠΟΛΥΔΩΡΑΣ
Δ΄ ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β΄ ΑΘΗΝΩΝ**

**ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΗΛΕΙΑΣ**